II

(Незаконодателни актове)

РЕШЕНИЯ

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2020/348 НА КОМИСИЯТА

от 24 октомври 2019 година

относно схемата за помощ SA.35980 - 2019/C — Обединено кралство — Реформа на пазара на електроенергия: механизъм за осигуряване на капацитет

(нотифицирано под номер C(2019) 7610)

(само текстът на английски език е автентичен)

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 108, параграф 2, първа алинея от него,

като взе предвид Споразумението за Европейското икономическо пространство, и по-специално член 62, параграф 1, буква а) от него,

като уведоми заинтересованите страни да представят мненията си съгласно тези членове ([1]) и като взе предвид техните мнения,

като има предвид, че:

1. ПРОЦЕДУРА

(1) След контактите, предхождащи уведомлението, на 23 юни 2014 г. органите на Обединеното кралство (ОК) уведомиха Комисията, в съответствие с член 108, параграф 3 от Договора, за предложена мярка за подкрепа на доставчиците на капацитет на пазара на електроенергия във Великобритания (ВБ) ([2]). В настоящото решение тази мярка е наричана „мярката“.

(2) На 23 юли 2014 г. Комисията реши да не повдига възражения срещу схемата за помощ, с която се въвежда мярката, с мотива, че схемата попада в обхвата на член 107, параграф 3, буква в) от Договора и следователно е съвместима с вътрешния пазар ([3]) („решението от 2014 г.“).

(3) Първият търг на пазара на капацитет, за който се отнася мярката („пазарът на капацитет“ или ПК), беше проведен на 16—18 декември 2014 г. Търгът беше за осигуряване на капацитет след четири години, т.е. през 2018 г.

(4) На 15 ноември 2018 г. Общият съд на Европейския съюз отмени решението от 2014 г., в решението си по дело T-793/14 — Tempus Energy и Tempus Energy Technology/Комисия („решението на Общия съд“). В резюме, Общият съд счете, че въз основа на продължителността и обстоятелствата на етапа, предхождащ уведомлението, и поради липсата на подходящо разследване от страна на Комисията през фазата на предварителното разследване по отношение на някои аспекти на пазара на капацитет, по-конкретно по отношение на ролята и третирането на оптимизацията на потреблението в механизма за капацитет, за който е подадено уведомление, Комисията е трябвало да изрази съмнения относно съвместимостта на мярката с вътрешния пазар. Тези съмнения е трябвало да я накарат да започне процедурата, предвидена в член 108, параграф 2 от Договора, като по този начин позволи на заинтересованите страни да представят своите коментари пред Комисията и да предоставят съответната информация на нейно разположение, така че тя да може по-добре да оцени съвместимостта на пазара на капацитет с вътрешния пазар.

([1]) ОВ C 109, 22.3.2019 г., стр. 3.

([2]) Северна Ирландия не е включена в обхвата на предложената мярка, тъй като за нейния пазар на електроенергия има отделни договорености.

([3]) Решение на Комисията от 23 юли 2014 г. да не се повдигат възражения по отношение на схемата за помощ за „пазара на капацитет“, предложена от Обединеното кралство (държавна помощ SA.35980 (2014/N-2)) (ОВ C 348, 3.10.2014 г., стр. 5).

(5) Допълнителна информация беше получена от Обединеното кралство на 20 декември 2018 г.

(6) На 25 януари 2019 г. Комисията обжалва решението на Общия съд (дело C-57/19). Тъй като обжалването няма суспензивно действие, за да изпълни решението на Общия съд, Комисията направи нова оценка на пазара на капацитет.

(7) След новата оценка, с писмо от 21 февруари 2019 г. Комисията уведоми Обединеното кралство, че е взела решение да открие процедурата, предвидена в член 108, параграф 2 от Договора, по отношение на мярката.

(8) Решението на Комисията за откриване на процедурата (наричано по-долу „решението за откриване“) беше публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* ([4]). Комисията прикани заинтересованите страни да представят мненията си.

(9) С писмо от 12 април 2019 г. Обединеното кралство изпрати на Комисията своите мнения относно решението за откриване. Комисията получи мнения от 35 заинтересовани страни. Тя ги препрати на Обединеното кралство и му даде възможност да отговори. Комисията получи в отговор мненията на Обединеното кралство с писма от 7 юни 2019 г., 19 юли 2019 г. и 12 септември 2019 г.

(10) На 29 март 2017 г. Обединеното кралство представи нотификацията за намерението си да се оттегли от Съюза съгласно член 50 от Договора за Европейския съюз (Договора за ЕС). Съгласно член 50, параграф 3 от Договора за ЕС Договорите престават да се прилагат спрямо оттеглящата се държава от датата на влизане в сила на споразумение за оттегляне или при липса на такова споразумение — две години след представянето на нотификацията, освен ако Европейският съвет в съгласие със засегнатата държава членка реши с единодушие да продължи този срок. Срокът беше продължаван два пъти, като за последен път това беше извършено с Решение (ЕС) 2019/584 ([5]), на Европейския съвет, с което той беше продължен до 31 октомври 2019 г.

(11) На 11 януари 2019 г. с Решение (ЕС) 2019/274 ([6]) Съветът разреши подписването на споразумението за оттегляне, договорено на равнище преговарящи на 14 ноември 2018 г. На 17 октомври 2019 г. Европейският съвет одобри преразгледаното споразумение за оттегляне, договорено на равнище преговарящи. На 21 октомври Съветът, по предложение на Комисията ([7]), измени Решение (ЕС) 2019/274 с цел да разреши подписването на преразгледаното споразумение. Съюзът отново потвърди своята готовност да пристъпи бързо към неговото подписване и сключване, в случай че парламентът на Обединеното кралство одобри споразумението за оттегляне. В четвърта част от споразумението за оттегляне се предвижда преходен период, започващ от датата на влизане в сила на споразумението, през който правото на Съюза ще продължи да се прилага спрямо и в Обединеното кралство, както е определено в него.

(12) При всички случаи настоящото решение се прилага само докато правото на Съюза се прилага спрямо и в Обединеното кралство.

2. **ПОДРОБНО ОПИСАНИЕ НА МЯРКАТА**

2.1. **Общ преглед на мярката**

(13) През 2014 г. Обединеното кралство прогнозира, че пазарът на електроенергия във Великобритания ще достигне критични равнища на адекватност на производството на електроенергия в периода около 2017/2018 г. По тази причина Обединеното кралство е планирало мярката като пазар на капацитет, при който системният оператор организира централизирани търгове за осигуряване на равнището на капацитет, необходимо, за да се гарантира адекватността на производството на електроенергия.

(14) В търговете, организирани по мярката, първоначално можеха да участват само съществуващи и нови производители на електроенергия, оператори на капацитет за оптимизация на потреблението и оператори за съхранение. Операторите на междусистемни връзки получиха разрешение да участват от втория търг през 2015 г.

([4]) Вж. бележка под линия [1].

([5]) Решение (ЕС) 2019/584 на Европейския съвет, взето в съгласие с Обединеното кралство, от 11 април 2019 г. за продължаване на срока по член 50, параграф 3 от Договора за Европейския съюз (ОВ L 101, 11.4.2019 г., стр. 1).

([6]) Решение (ЕС) 2019/274 на Съвета от 11 януари 2019 г. относно подписването, от името на Европейския съюз и на Европейската общност за атомна енергия, на Споразумението за оттегляне на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия (ОВ L 47 I, 19.2.2019 г., стр. 1).

([7]) Предложение на Комисията за Решение на Съвета за изменение на Решение (ЕС) 2019/274 относно подписването, от името на Европейския съюз и на Европейската общност за атомна енергия, на Споразумението за оттегляне на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия (COM(2019) 880 final от 18.10.2019 г.).

(15) Спечелилите търговете оференти сключват споразумения за капацитет, съгласно които ще получават редовни плащания за срока на споразумението за капацитет в замяна на ангажимент за предоставяне на електроенергия в периоди на натоварване на електроенергийната система, ако системният оператор изиска от тях да направят това. Ако доставчикът на капацитет не осигури необходимото количество енергия в съответствие с ангажимента си за капацитет, се прилагат финансови санкции. Мярката се финансира чрез такса, наложена на доставчиците на електроенергия.

(16) Първият търг е бил проведен през 2014 г. за предоставянето на капацитет през 2018 г. Той е бил последван от още три търга за четири години напред („Т-4“) (през 2015, 2016 и 2017 г.), един търг за една година напред („Т-1“) (през 2017 г.) и два преходни търга (ПТ) през 2016 и 2017 г.).

(17) Обединеното кралство преустанови действието на мярката на 15 ноември 2018 г. след решението на Общия съд, посочено в съображение 4 и понастоящем в процес на обжалване. Обединеното кралство потвърди, че повече няма да бъде предоставяна помощ чрез търгове на пазара на капацитет и че плащанията за помощта, предоставена чрез вече проведените търгове, са спрени в очакване на решение на Комисията за одобряване на мярката.

(18) Въпреки това, след решението на Общия съд, Обединеното кралство въведе следните мерки:

а) През юни 2019 г. е проведен заместващ допълнителен търг Т-1 за осигуряване на капацитет през годината на доставка 2019/2020, в резултат на което са били възложени споразумения за капацитет, влизащи в сила, при условие че бъде получено одобрение на държавната помощ и че бъдат предприети необходимите процедурни стъпки съгласно законодателството за създаване на пазара на капацитет;

б) все още беше наложено спазването на споразуменията за капацитет, възложени при предишни търгове, така че при положително решение за държавната помощ доставчиците на капацитет, които са изпълнявали задълженията си по време на периода на изчакване, да могат да получат отложените плащания за капацитет;

в) доставчиците на електроенергия е трябвало да продължат да прехвърлят таксата върху потребителите през периода на изчакване, за да гарантират, че ще бъдат в състояние да платят изцяло и своевременно дължимите такси за доставчици по отношение на периода на изчакване, ако държавната помощ бъде одобрена; и

г) на 22 юли 2019 г. са започнати процедури за предварителен подбор за търг Т-1 (година на доставка 2020/2021), търг Т-3 (година на доставка 2022/2023 г.) и търг Т-4 (година на доставка 2023/2024), всеки от които е трябвало да се проведе през първото тримесечие на 2020 г.

2.2. **Правно основание и правителствени договорености**

(19) Правното основание за мярката е Законът за енергетиката на Обединеното кралство от 2013 г. Изпълнението на мярката се урежда във вторично законодателство под формата на Правилника за енергийния капацитет от 2014 г., Правилника за енергийния капацитет (Плащания на доставчици и др.) от 2014 г. и Правилата за пазара на капацитет.

(20) Обединеното кралство редовно прави преглед на механизма за пазара на капацитет с оглед на обратната информация, получавана от всяка тръжна процедура. То също така проведе редица обществени консултации с цел да направи постепенни подобрения на регулаторните аспекти на някои специфични характеристики на схемата. Енергийният регулатор (Ofgem) също ежегодно събира становища от заинтересованите страни относно потенциалните промени в оперативните и административните характеристики на схемата и внася изменения в правилата. Освен това се предвижда на всеки пет години да се извършва по-официален и всеобхватен преглед, включващ участието както на правителството, така и на Ofgem, за да се оцени до каква степен пазарът на капацитет ефективно постига своите цели и остава най-ефективната форма на намеса за постигането на тези цели. Целите включват разглеждане на основните неефективности на пазара. По същество прегледът се състои от следните два етапа:

а) Ofgem извършва петгодишни прегледи на тези области от проекта на пазара на капацитет, които са обхванати в Правилата за пазара на капацитет, като разглежда ефективността на схемата и дали нейните съществуващи договорености са подходящи за целта; и

б) правителството оценява пазара на капацитет и неговите цели от гледна точка на едно по-високо равнище и разглежда въпроса дали пазарът на капацитет все още е необходим в бъдеще или следва постепенно да бъде премахнат, както и степента, в която целите на пазара на капацитет могат да бъдат постигнати по начин, който налага по-малко регулиране. Това се основава на информация от годишния вътрешен преглед на правителството относно това дали да се проведе търгът на пазара на капацитет, както и на констатациите от прегледа на Ofgem от първия етап. Правителството провежда обществени консултации като част от този процес на преглед.

(21) Правителството на Обединеното кралство започна процеса по първия петгодишен преглед, като публикува покана за представяне на доказателства през август 2018 г., като по този начин покани заинтересованите страни да представят становища и доказателства на високо равнище по въпроси, като например дали все още има необходимост от пазара на капацитет, както и определянето на приоритетни области, в които следва да се направят промени. През септември 2018 г. Ofgem публикува открито писмо, с което се иска да бъдат представени мнения и доказателства за това дали Правилата продължават да отговарят на своите цели. Окончателният доклад от петгодишния преглед на правителството на Обединеното кралство беше публикуван на 22 юли 2019 г. ([8]), а окончателният доклад на Ofgem — на 31 юли 2019 г. ([9]) Освен това на 22 август 2019 г. Комисията по наука и технологии към Камарата на общините на Обединеното кралство публикува доклад, в който, наред с други теми, се споменава и пазарът на капацитет на Великобритания ([10]).

(22) Мярката се прилага от правителството на Обединеното кралство, Ofgem, Органа за доставка (Националната мрежа — НМ), Органа за сетълмент (нова институция, създадена съгласно Закона за енергетиката от 2013 г., която се ръководи и контролира от правителството) и доставчика на услуги по сетълмент (Elexon). По-долу е представено кратко описание на техните роли и отговорности на високо равнище.

(23) Правителството на Обединеното кралство отговаря за стратегическия надзор на пазара на капацитет и за промените в Правилника, уреждащ схемата, както и за осигуряване на непрекъсната отчетност относно ключовите аспекти на проекта на пазара на капацитет. Правилниците включват например общите критерии за допустимост за участие в търгове на пазара на капацитет, функциите на системния оператор за изграждане на пазара на капацитет и сетълмента на плащанията.

(24) Правителството на Обединеното кралство е разработило Правилата за пазара на капацитет, но Ofgem отговаря за тяхното прилагане (както правителството на Обединеното кралство, така и Ofgem могат да изменят Правилата). Правилата за пазара на капацитет включват технически правила и процедури относно предварителния подбор и търговете за капацитет, съдържанието на споразуменията за осигуряване на капацитет и задълженията на контрагентите по споразумения за осигуряване на капацитет. При обмислянето на промени в Правилата Ofgem е обвързан с определен набор от цели, залегнали в Правилниците и Правилата, което гарантира прозрачност и доверие в управлението на пазара на капацитет. Ofgem отговаря също така за разрешаването на спорове, повдигнати от кандидатите относно резултата от предварителния подбор.

(25) Системният оператор е Националната мрежа. Тя поема ролята на доставчик за пазара на капацитет, включително: предоставяне на съвети на министрите относно перспективите за сигурността на доставките и препоръки относно количеството на капацитета, който да се предложи на търг, за да се постигне стандартът за надеждност; предварителен подбор на участниците в търга, администриране на търговете за капацитет и изготвяне на договорите (т.нар. „споразумения за капацитет“) със спечелилите търга оференти; разработване и администриране на нови процедури за подкрепа, като например даването на предупреждения на пазара на капацитет.

(26) Правителството на Обединеното кралство определя функциите по осигуряване на капацитет на системния оператор във вторичното законодателство, които представляват „съответни изисквания“, наложими от Ofgem. Това дава на правителството сигурност за това какво ще бъде доставено и ясна база, въз основа на която Ofgem да управлява работата на НМ в ролята си да осигурява капацитет. Комисия от технически експерти извършва независим контрол върху дадения от НМ съвет относно препоръчаното количество капацитет, който да бъде обявен на търг.

(27) Правителството на Обединеното кралство създаде ([11]) Органа за сетълмент на пазара на капацитет („Дружеството за електроенергиен сетълмент“), който да осигурява пълна отчетност, управление и контрол на процеса по сетълмент и

([8]) https://www.gov.uk/government/publications/capacity-market-5-year-review-2014-to-2019
([9]) https://www.ofgem.gov.uk/publications-and-updates/report-our-five-year-review-capacity-market-rules-and-forward-work-plan
([10]) https://publications.parliament.uk/pa/cm201719/cmselect/cmsctech/1454/145402.htm
([11]) В Закона за енергетиката от 2013 г. на държавния секретар се предоставят правомощията да изготвя правилници и правила за установяване на пазара на капацитет. В член 28, параграф 4, буква ж) от Закона за енергетиката от 2013 г. на държавния секретар се дават правомощията да изготвя правила относно орган за сетълмент, който да администрира сетълмента на плащанията за капацитет или стимулите за капацитет. С разпоредбите, приети за установяване на пазара на капацитет, се налага задължение на държавния секретар да назначи орган за сетълмент (разпоредба 80 от Правилника за енергийния капацитет от 2014 г.). Дружеството за електроенергиен сетълмент (The Electricity Settlement Company (ESC)) е било назначено от държавния секретар в съответствие с това задължение.

плащанията, извършвани съгласно споразуменията за капацитет ([12]). Органът за сетълмент е частно акционерно дружество, притежавано от правителството като едноличен акционер ([13]). Той отговаря за установяването на свое собствено вътрешно управление, така че да може да изпълнява задълженията си, но правителството си запазва цялостния контрол върху него ([14]).

(28) Правителството на Обединеното кралство обяви решението за сключване на договор за определени функции с Elexon Ltd. в *Официален вестник на Европейския съюз* през февруари 2013 г. Elexon осъществява дейност като доставчик на услуги по сетълмент, който отговаря за извършването на изчисления и определянето на плащанията за капацитет. Ролята на Elexon като доставчик на услуги по сетълмент е подобна, но по-ограничена от ролята, която понастоящем изпълнява съгласно Кодекса за балансиране и сетълмент. В договор между Органа за сетълмент и Elexon са описани подробно услугата, която трябва да бъде предоставяна, цената за тази услуга и договореностите за мониторинг на изпълнението.

2.3. **Бенефициери**

2.3.1. *Допустимост*

(29) Доставчиците на капацитет участват на пазара на капацитет въз основа на „инсталации на пазара на капацитет“ (ИПК). Именно на равнището на ИПК се подават заявления за предварителен подбор, се сключват споразумения за капацитет, се определят задълженията, които важат в периоди на натоварване на електроенергийната система, и се изчисляват санкциите/плащанията за свръхдоставка. Могат да участват производителите на електроенергия (както съществуващи, така и нови), операторите на междусистемни връзки, доставчиците на съхранение и операторите на капацитет за оптимизация на потреблението.

(30) Производствените инсталации (определени въз основа на предоставената електроенергия, способността им за независим контрол, нетното производство, измерено чрез измервателни уреди на половинчасови количества, мощност на свързване над 2 MW) могат да участват самостоятелно като една ИПК или съвместно с други допустими производствени инсталации при следните условия:

а) всички инсталации са част от една и съща търговска единица (т.е. електроцентрала); или

б) всички инсталации са свързани към системата в една и съща гранична точка; това е един и същи обект, но понятието „търговска единица“ не се прилага; или

в) общият капацитет на всички инсталации е между минималния праг (2 MW) и 50 MW (ефективно заложено производство, разпределено между няколко обекта).

(31) ИПК за оптимизация на потреблението се определят въз основа на ангажимент да се намали търсенето. Доставчик на капацитет за оптимизация на потреблението се определя като i) пряк потребител на електроенергия; ii) субект, който притежава потребителя на електроенергия; или iii) субект, който упражнява договорен контрол за оптимизация на потреблението спрямо потребителя на електроенергия. Ангажиментът трябва да накара потребителя на електроенергия да намали своя внос на електроенергия (измерен с измервателни уреди на половинчасови количества) и/или да изнесе електроенергията, произведена от съществуващите производствени единици, притежавани от потребителя на електроенергия. Доставчиците на капацитет за оптимизация на потреблението могат да участват самостоятелно като една ИПК или да се обединят с други. Освен това всеки компонент трябва да бъде свързан към измервателен уред на половинчасови стойности, а общият капацитет на доставчика на капацитет за оптимизация на потреблението трябва да бъде между 2 MW и 50 MW. В таблица 1 по-долу са представени резултатите по отношение на капацитета за оптимизация на потреблението в търговете, проведени преди юли 2019 г.

([12]) Вж. член 40, параграф 1 от Правилника за енергийния капацитет от 2014 г.: „Доставчик на капацитет („C“) има право […] да получи от Органа за сетълмент плащане за капацитет, определено в съответствие с настоящия регламент, за всеки месец от годината на доставка („месец M“) за инсталациите на пазара на капацитет (ИПК) с ангажиран капацитет, за които „C“ е бил доставчик на капацитет през месец M.“

([13]) Дружеството за електроенергиен сетълмент (ESC) е основано през март 2014 г. като акционерно дружество и е изцяло собственост на държавния секретар, действащ в качеството си на негов едноличен акционер. Дружественият договор на ESC и неговите учредителни документи, включително неговият Устав, са публично достъпни на следния адрес: https://beta.companieshouse.gov.uk/company/08961281/filing-history?page=2

([14]) Като едноличен акционер на ESC държавният секретар запазва известен цялостен контрол чрез мерки, които могат да бъдат предприети от акционерите на дружеството, например приемането на специални резолюции. Освен това, когато е необходимо, държавният секретар може да променя начина, по който Органът за сетълмент изпълнява своите функции по отношение на пазара на капацитет, като използва правомощията си за изготвяне на правила, предоставени му в Закона за енергетиката от 2013 г., за да променя правилниците, които се прилагат за Органа за сетълмент. Използването на тези правомощия за изготвяне на правила подлежи на одобрение от парламента. При най-сериозните обстоятелства държавният секретар може едностранно да прекрати назначението на председателя на Съвета на директорите на ESC, а в разпоредба 80 на Правилника за енергиен капацитет от 2014 г. се предвижда, че държавният секретар може да прекрати назначението на Органа за сетълмент.

Таблица 1

Резултати по отношение на оптимизацията на потреблението в търговете за капацитет, проведени преди юли 2019 г.

	Включени в тръжна процедура (MW)	Възложени споразумения (MW)
2014 г. Т-4	603	174
2015 г. Т-4	673	456
2016 г. Т-4	1 798	1 411
2017 г. Т-4	2 246	1 206
2018 г. Т-4 ([1]) (прекр.)	2 618	Не е приложимо
2017 г. Т-1	1 283	443
2018 г. Т-1 (прекр.)	2 124	Не е приложимо
2019 г. Т-1 (условен)	1 333	203
2015 г. ПТ	619	475
2016 г. ПТ	373	312

([1]) Търговете Т-1 и Т-4 от 2018 г. са прекратени след решението на Общия съд по дело T-793/14. Капацитетът, записан като „Включен в тръжна процедура“, е количеството капацитет, което първоначално е било предварително одобрено за тези бъдещи търгове (част от него може да отпадне преди самия търг), вж. референцията „прекр.“ в текста.

(32) От пазара на капацитет са изключени доставчиците на капацитет, които вече получават подкрепа по други мерки. Следните доставчици не отговарят на условията за допустимост за участие на пазара на капацитет:

а) електроцентрали с ниски нива на въглеродни емисии, които получават помощ чрез договори за разлики (ДзР) или преференциални тарифи (ПТ) в малки размери;

б) производители на енергия от възобновяеми източници, които получават помощ чрез Задължение за енергия от възобновяеми източници (ЗЕВИ), освен ако решат да се откажат от получаването на плащания за ЗЕВИ (те имат право да участват след изтичане на срока на техните договори за ЗЕВИ);

в) електроцентрали, които получават Стимула за използване на възобновяема топлинна енергия (СВТЕ) — това е така, защото СВТЕ е замислен да допълва ЗЕВИ и ДзР за възобновяеми източници на енергия;

г) електроцентрали, които получават финансиране от Конкурса за комерсиализиране на улавянето и съхранението на въглерод (УСВ) на Обединеното кралство, тъй като ДзР за УСВ е замислен да им осигури допълнителната подкрепа, необходима за да могат да бъдат жизнеспособни от търговска гледна точка;

д) технологиите, които получават финансиране от Резерва за нови участници 300 на ЕС, чиято цел е да подкрепя нововъзникващи технологии с ниски нива на въглеродни емисии, като УСВ и енергията на приливите и отливите, тъй като те също имат право да получават помощ по ДзР;

е) електроцентралите, с които са били сключени 15-годишни договори с НМ, за да станат част от краткосрочния оперативен резерв („дългосрочен STOR“), непосредствено преди първоначалните предложения относно политиката за Реформа на пазара на електроенергия (EMR) през 2010 г., и които са избрали да ги поддържат.

(33) Дружествата, които са участвали в инвестиционната схема на предприятия (ИСП) и в схеми по линия на тръстовете за рисков капитал (ТРК), не са лишени от възможността да участват на пазара на капацитет, но подлежат на тест, за да се гарантира, че не получават „двойна субсидия“ (за да се избегне натрупването на държавна помощ).

(34) Въпреки че прякото участие на чуждестранни мощности не е разрешено, операторите на междусистемни връзки имат право да участват на пазара на капацитет от втория търг, проведен през 2015 г., като ИПК, на равна основа с производителите от Великобритания и доставчиците на капацитет за оптимизация на потреблението, като по същество подлежат на един и същи режим на заплащане и санкции, и техният капацитет е намален, така че да се отрази приносът им към сигурността на доставките ([15]). В таблица 2 е показано участието на междусистемни инсталации на пазара на капацитет (МС ИПК) в търговете, проведени до момента.

Таблица 2

Участие на междусистемни инсталации на пазара на капацитет в търгове на пазара на капацитет към настоящия момент

Вид търг	Т-4				Т-1	
Тръжна година	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г. (прекр.)	2018 г. (прекр.)	2019 г. (условен)
Година на доставка	19/20 г.	20/21 г.	21/22 г.	22/23 г.	19/20 г.	19/20 г.
Брой на допуснатите МС ИПК след предварителния подбор	3	5	6	8	3	3
Брой на успелите МС ИПК	2	4	6	Няма данни	Няма данни	3
От които новоизградени	0	0	3	Няма данни	Няма данни	1
От които съществуващи	2	4	3	Няма данни	Няма данни	2
Мощност на успелите МС ИПК (GW)	1,86	2,34	4,56	Няма данни	Няма данни	1,025

(35) В решението от 2014 г. е дадено разрешение да не се включва междусистемен капацитет за първия търг (декември 2014 г.) поради следните ограничения:

а) Капацитет за доставка: Била е необходима нова методика за намаляване на капацитета от междусистемни връзки в търга. Било е необходимо по-тясно сътрудничество с другите държави членки за оценка на адекватността на производството на електроенергия, за да се премахне евентуалното получаване наготово в случаите, когато държавите са имали различни стандарти за надеждност.

б) Предварителен подбор: В този момент не е било възможно органът по доставка самостоятелно да приключи етапа на предварителен подбор за чуждестранен доставчик на капацитет. Щяло е да бъде необходимо сътрудничество с чуждестранни ОПС по отношение на измерването и проверката, изпращането за изпитване и платформите за обмен на данни.

в) Търг: Търгът е щял да бъде открит за спекулации, ако е било разрешено участието на чуждестранен капацитет. Щяла е да бъде необходима нова методика за ограничаване на количеството на чуждестранния капацитет до намаления капацитет на операторите на междусистемни връзки. Освен това прагът по отношение на получателите на цената вероятно щеше да бъде различен на друг пазар, което означава, че тръжната клирингова цена във Великобритания вероятно нямаше да бъде подходяща за капацитет на друг пазар и вероятно е щяло да бъде необходимо провеждането на зонален търг.

([15]) Коефициентът за намаляване е коефициент, който се прилага за капацитета на ИПК, предложен на търг за капацитет, за да се получи неговият намален капацитет. Целият капацитет, който е предложен на пазара на капацитет, трябва да бъде „намален“, за да се коригира с цел отчитане на риска, че някои или всички доставчици няма да имат възможност да реагират при натоварване на електроенергийната система. Освен това в случая с оператори на междусистемни връзки, за всеки оператор на междусистемни връзки държавният секретар определя индивидуално коефициентите за намаляване въз основа на оценка на техническата надеждност и анализ на вероятните потоци между държавите по време на натоварване на електроенергийната система.

г) Доставка: Задължението за доставка изисква от производителите да генерират електроенергия, когато се появи 4-часово предупреждение на пазара на капацитет. На друг пазар това е могло да доведе до незаслужено разпределяне, предизвикващо нарушения на пазара ([16]). Това е нямало да доведе до допълнителна полза за сигурността на доставките в Обединеното кралство в един свят, в който свързването на пазарите е напълно завършено, като потоците от електроенергия вече реагират на ценообразуването в условията на недостиг.

(36) Само за 2014 г., при липсата на пряко участие на междусистемния капацитет, очакваният принос от междусистемни връзки в моменти на натоварване на системата на Великобритания е отразен в количеството капацитет, обявено на търг. Например, ако се е очаквал внос от 1 GW, който да бъде на разположение в моменти на натоварване на системата на Великобритания, количеството капацитет, предлагано на търг на пазара на капацитет, е било намалявано с 1 GW. Приносът на междусистемния капацитет извън пазара на капацитет първоначално е бил оценен от НМ като нула (плаващо), когато е била препоръчвана целта за Т-4 за година на доставка 2018/19, но впоследствие тази стойност е била преразгледана, като е достигнала нетен принос от 2,1 GW за търга Т-1.

2.3.2. *Процес на предварителен подбор*

(37) Участието на пазара на капацитет не е задължително. Въпреки това е задължително всеки лицензиран допустим капацитет да участва в процеса на предварителния подбор, дори и да не възнамерява да предложи оферта. Целта на предварителния подбор е да се гарантира, че участниците в търга могат да доставят капацитета, който предлагат, и че системният оператор е в състояние да коригира предлагания на търг капацитет въз основа на размера на капацитета, който избира да не участва на търга.

(38) Всеки допустим капацитет, който избере да не участва в търга за капацитет, не подлежи на санкции за недоставяне на пазара на капацитет, нито може да получи плащане за свръхдоставка. Този капацитет може да избере да се включи отново в следващите търгове и може да участва на вторичния пазар. Както и при централите, които не отговарят на условията за допустимост, предлаганото на търг количество се намалява, за да се отчете количеството на капацитета на централите, които са избрали да не участват в търга.

(39) За да се гарантира, че надеждният капацитет е готов за годината на доставка, системният оператор извършва проверки за предварителен подбор преди търга, за да потвърди допустимостта и готовността за оферирane на всеки потенциален капацитет. Изискванията за предварителния подбор варират за различните видове капацитет (напр. за производство на електроенергия и за оптимизация на потреблението).

(40) Като част от участието си в предварителния подбор кандидатите трябва да отговарят както на общи, така и на специфични изисквания за предварителен подбор, които варират в зависимост от това дали инсталацията е съществуваща производствена единица или предстои да се изгради такава или е инсталация за оптимизация на потреблението. Общите изисквания включват основни административни данни (данни за контакт, лицензен статут, корпоративна структура, местоположение и различни декларации на директорите), докато съществуващите производствени единици трябва да покажат и миналите си резултати. Бъдещите инсталации трябва да представят доказателства за съгласие с плановете и споразумение за присъединяване, подробен строителен план и подробна информация за очакваните капиталови разходи за срока на споразумението за капацитет, което се стремят да сключат. От тях се изисква също така да предоставят кредитна подкрепа (т.е. обезпечение, или „тръжна гаранция“) като доказателство за тяхната сериозност да участват в търга и да изградят работеща инсталация до началото на годината на доставка.

(41) От новите производствени мощности и недоказан капацитет за оптимизация на потреблението (за разлика от доказания капацитет за оптимизация на потреблението ([17])) се изисква да представят тръжна гаранция в размер на 5 000 GBP (около 5 650 EUR) на мегават за четиригодишните и за едногодишните търгове и 500 GBP (около 565 EUR) на мегават за преходните търгове. Що се отнася до оптимизацията на потреблението, мярката предвижда тръжната гаранция да се усвоява пропорционално на обема на капацитета, който не е бил реално доставен от операторите на капацитет за оптимизация на потреблението, при условие че доставят най-малко 90 % от капацитета, за който са поели ангажимент. Макар операторите на капацитет за оптимизация на потреблението да могат да обединяват няколко инсталации, за да достигнат минималния праг от 2 MW, следва да се отбележи, че те са длъжни да платят тръжна гаранция за всичките 2 MW, ако дори само малка част от тях е недоказан капацитет за оптимизация на потреблението. Според Обединеното кралство една ИПК може да бъде доказана като отделна единица само на същия ден и в рамките на същия период на сетълмент. Това изискване за доказване на дадена инсталация следва да сведе до минимум риска от спекулации. В противен случай кандидатите биха могли да докажат по различно време и да образуват инсталация, която може да не е в състояние да работи съвместно по време на ситуация на натоварване, с произтичащия от това риск за сигурността на доставките.

([16]) Едно задължение за предоставяне на капацитет (т.е. риск от санкция) на пазара на капацитет може да стимулира чуждестранна електроцентрала да продава електроенергия на пазара на Обединеното кралство, а не на националния си пазар, дори и на цена под нейните пределни разходи. Това противоречи на икономическата логика, по която участниците на пазара биха продавали своята електроенергия единствено въз основа на пределните разходи.

([17]) Доказаният оператор на капацитет за оптимизация на потреблението се различава от недоказания оператор на капацитет за оптимизация на потреблението по това, че капацитетът му е доказан със сертификат за тестване на капацитет за оптимизация на потреблението, издаден от Органа за доставка (Националната мрежа) за тази ИПК за оптимизация на потреблението.

(42) След консултациите през март 2016 г. правителството на Обединеното кралство повиши тръжната гаранция, изисквана преди подаването на оферти, за новоизградени инсталации на 10 000 GBP/MW, за да се постигне пълно обезпечаване на експозицията към повишеното задължение по отношение на таксите за прекратяване, както и за възпиране на спекулативните кандидати, като се изисква по-високо равнище на ангажираност преди търга. Равнището на предварителната тръжна гаранция за недоказани оператори на капацитет за оптимизация на потреблението обаче е оставено на 5 000 GBP/MW след получаване на обратна информация от заинтересованите страни по време на консултациите, че е сравнително по-скъпо за групите, обединяващи доставчици на капацитет за оптимизация на потреблението, да си осигурят заеми от кредиторите.

(43) Системният оператор публикува специфични за технологията коефициенти за намаляване на капацитета преди периода на предварителния подбор. За повечето технологични класове тези коефициенти се основават на оперативни данни за различните класове през предходните седем години и представляват средния очакван принос на централите по време на натоварване на системата според конкретната технология. Различна методика се използва за някои класове, при които липсват исторически данни или са по-малко подходящи като надежден ориентир за бъдещите резултати (напр. операторите на междусистемни връзки или иновативните технологии, като съхранението на батерии). Съответните коефициенти се прилагат за всички централи с конкретна технология, независимо от тяхната възраст или статус. Доставчиците на капацитет, които са спечелили търга за капацитет, получават плащания (по тръжната клирингова цена), пропорционално на техния коефициент за намаление, умножено по техния капацитет за свързване (количество, което тяхната физическа мрежова връзка им позволява да изнасят към системата). Една от целите на режима на санкции е нивото на плащанията от това очаквано равнище на резултатите се доближи до действителното равнище на резултатите на отделните централи.

2.4. **Тръжният процес**

2.4.1. *Определяне на количеството на капацитета, който да се предложи на търг*

(44) Решението дали да се провеждат търгове за капацитет се взема ежегодно и се основава на независима оценка на енергийния капацитет, извършена от системния оператор. Като отправя поглед 15 години напред, НМ оценява вероятното развитие на бъдещите маржове на капацитета, приноса на междусистемния капацитет и оптимизацията на потреблението и препоръчва количеството капацитет, необходимо за постигане на трайния стандарт за надеждност. По този начин правителството е в състояние ежегодно да преценява дали е необходим търг за капацитет.

(45) Решението за това какво количество капацитет да се предложи на търг се основава на траен стандарт за надеждност. Стандартът за надеждност е обективно равнище на сигурност на доставките на електроенергия и представлява основа за определяне на кривата на търсенето преди всеки търг за капацитет.

(46) Обединеното кралство отбелязва, че нито една електроенергийна система не може да бъде 100 % надеждна и винаги има известен компромис между разходите за осигуряване на допълнителен резервен капацитет и постигнатото ниво на надеждност. Определянето на стандарт за надеждност позволява да се направи този компромис, тъй като с него се посочва точката, в която допълнителните ползи за сигурността се надвишават от разходите за осигуряване на капацитет. Целта му е да даде на инвеститорите и участниците на пазара яснота относно дългосрочните цели на правителството спрямо сигурността на доставките и да помогне за намаляване на разходите за потребителите. Той също така има за цел да гарантира, че правителството не може да ангажира повече от икономически ефективното ниво на капацитета, което не позволява свръхдоставка на капацитет от Великобритания.

(47) Правителството на Обединеното кралство е определило траен стандарт за надеждност за пазара на електроенергия във Великобритания, който се равнява на очаквано отпадане на товари от 3 часа годишно. Това означава равнище на сигурност на системата от 99,97 %. Очакваното отпадане на товари е броят часове/периоди годишно, през които в дългосрочен план статистически се очаква, че предлагането няма да отговори на търсенето, и който отразява икономически ефективното равнище на капацитета. Стандартът за надеждност се определя на трайна основа, но правителството ще има възможност да го преразгледа, ако това се окаже необходимо.

(48) Всяка година системният оператор определя необходимия капацитет, за да се достигне стандартът за надеждност, и предоставя съвети на правителството до 30 май в Доклад за енергийния капацитета (ДЕК). Препоръката относно капацитета, за който да бъдат сключени договори в рамките на търговете с цел постигане на стандарта за надеждност, се основава на оценката на НМ за различните сценарии за нивото на търсенето на електроенергия и количеството капацитет, предоставян от централи, които не отговарят на условията за плащания за капацитет, напр. нисковъглеродно производство на електроенергия, и по този начин определя препоръката на НМ относно това дали и колко капацитет трябва да бъде подсигурен за въпросната година на доставка чрез пазара на капацитет. Докладът на НМ се разглежда от независима Комисия от технически експерти (КТЕ), които дават съвети на правителството относно надеждността на анализа и препоръките.

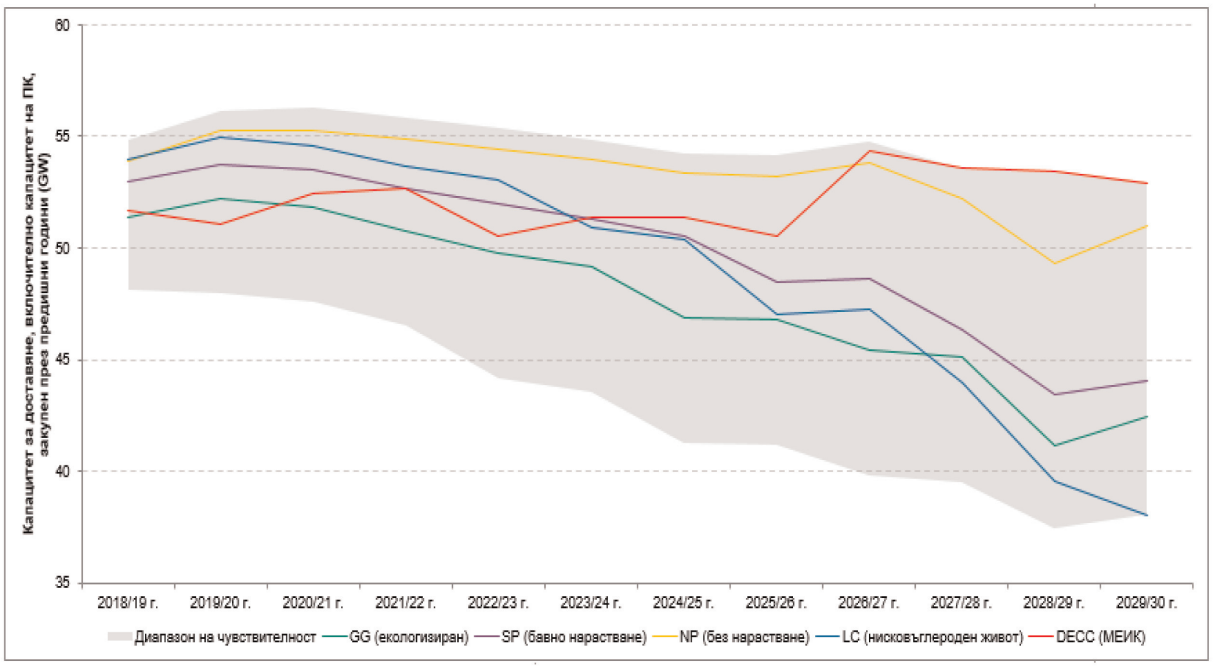
(49) Системният оператор използва набор от сценарии за търсенето, както и съответната чувствителност, за да отчете несигурността от гледна точка на атмосферните условия, доколко централите ще бъдат на разположение, междусистемните потоци и нивата на заложено производство. След това системният оператор изважда капацитета, който не може да участва в търга (напр. инсталация с ниски въглеродни емисии, получаваща друга помощ), и капацитета, който има действащи споразумения за капацитет (напр. в случаите, когато доставчик на капацитет има многогодишно споразумение, обхващащо съответната година на доставка).

(50) След това системният оператор използва методика за „надеждна оптимизация“, която свежда до минимум най-лошия възможен резултат по отношение на цената на капацитета и незадоволеното търсене в различните сценарии и съответната чувствителност. Резултатът от моделирането е поредица от варианти за определено количество, което да се поръча, както и препоръка.

(51) В уведомлението от 2014 г. Обединеното кралство представи прогнозата, показана на фигура 1, за група стойности на поръчания капацитет, който може да е необходим в периода от 2018 до 2030 г. На фигура 2 е показана актуализирана прогноза от декември 2018 г.

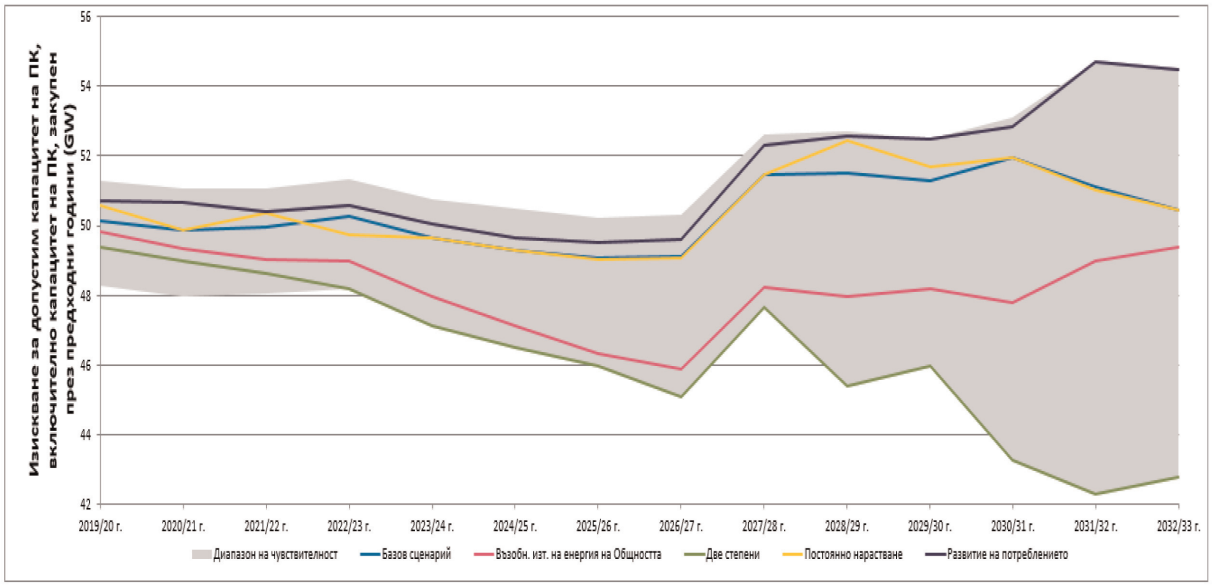
Фигура 1

Оценки от 2014 г. на капацитета, който да бъде доставен, при различни сценарии (GW)

Фигура 2

Оценки от 2018 г. на капацитета, който да бъде доставен, при различни сценарии (GW)

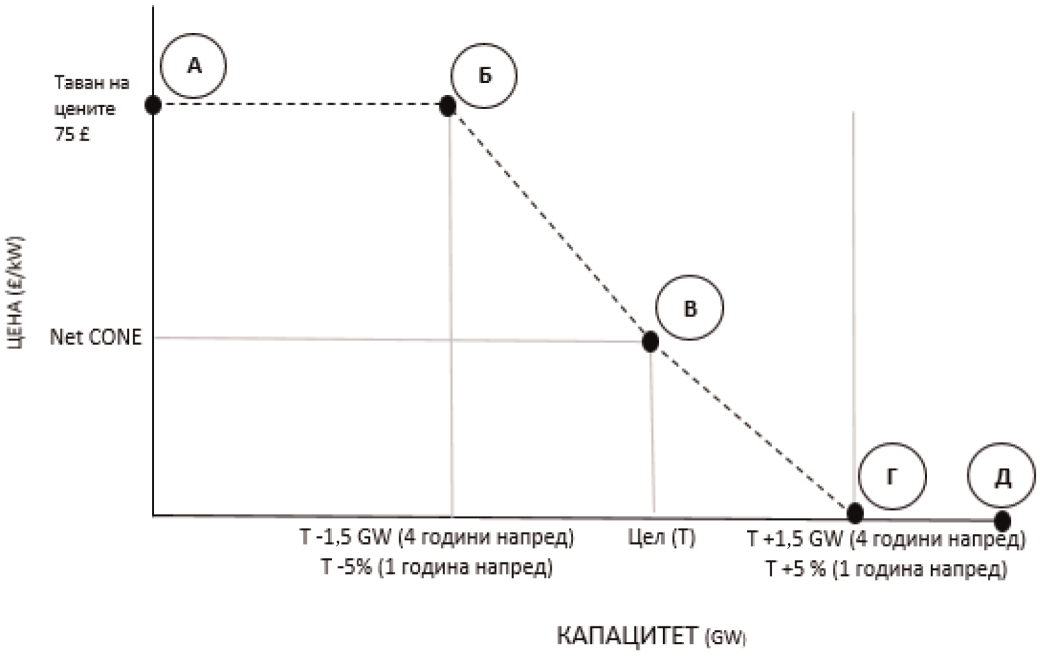
(52) Правителството взема окончателното решение за това колко капацитет да се възложи на всеки търг въз основа на крива на търсенето, която се получава съгласно методиката, изложена в съображенията по-долу.

(53) Кривата на търсенето дава на правителството известна гъвкавост по отношение на количеството на капацитета, което трябва да се възложи от година на година, в зависимост от цената. Извитата крива на търсенето позволява да се направи компромис между надеждност и цена, така че да се възложи по-малко капацитет за дадена година, ако цената е много висока. Тя също така помага за намаляване на рисковете от спекулации, тъй като осигурява таван за тръжните цени и гъвкавост за възлагане на по-малко капацитет, ако цената е висока — като и двете намаляват възможностите за участниците да оказват натиск за повишаване на цените чрез упражняване на пазарна мощ.

(54) Правителството публикува кривата на търсенето преди всеки търг за капацитет. Кривата на търсенето представя връзката между цената на капацитета и количеството на капацитета в търга, търсено от системния оператор. Всяка крива на търсенето е изградена около нивото на целевия капацитет, необходим за постигане на стандарта за надеждност, определен от системния оператор, и оценка на разумната цена на новия капацитет (нетната цена за навлизане на пазара на нов капацитет, или net-CONE). Пресечната точка на този целеви капацитет и нетната цена за навлизане на пазара на нов капацитет определя една точка от кривата на търсенето. На фигура 3 по-долу е представен пример за кривата на търсенето на капацитет.

Фигура 3

Примерна крива на търсенето на капацитет

Източник: Органите на Обединеното кралство.

(55) Нетната цена за навлизане на пазара на нов капацитет се определя въз основа на очакваната клирингова цена на капацитета от търга и ако е необходимо, се преразглежда за всеки търг, например въз основа на нови оценки на инженеринговите разходи за ново строителство и на информацията, получена от предишни търгове. Разходите за навлизане на пазара на нов капацитет се основават на прогнози за капиталовите разходи за новоизграден капацитет, представени в доклад ([18]), възложен от органите в Обединеното кралство, в който се допуска минимален процент на възвръщаемост в размер на 7,5 % и период на възвръщаемост от 25 години.

(56) Наред с нивото на целевия капацитет и нетната цена за навлизане на пазара на нов капацитет, други ключови параметри на кривата на търсенето са: таванът на тръжните цени (максималната цена, по която правителството е готово да възлага доставката на капацитет), прагът по отношение на получателите на цената (максималната цена, по която съществуващите инсталации могат да предлагат капацитет на търга ([19])) и минималното равнище на предлагането, необходимо за провеждане на търга (минимално изискване за конкуренция). Правителството потвърждава окончателните тръжни параметри за всеки търг за капацитет точно преди да започне съответният период за предварителен подбор.

(57) Таванът на тръжните цени определя горния край на кривата на търсенето — т.е. цената, при която повече капацитет няма да се предлага на търг. Целта на един таван на цените е да защити британските потребители от непредвидени проблеми с търга, като например липса на конкуренция или злоупотреба с пазарна мощ от страна на участниците.

([18]) Electricity generation cost model. 2013 update of non-renewable technologies. Април 2013 г. Изготвен от Parsons Brinckerhoff за Министерство на енергетиката и изменението на климата. PIMS номер: 3512649A.

([19]) Вж. съображения 70 и 71.

Според органите на Обединеното кралство обаче определянето на твърде нисък таван на тръжните цени може да откаже някои оференти и да намали конкуренцията, така че е важно таванът на цените да бъде определен на равнище, което насърчава конкуренцията в търга за капацитет и позволява на пазара да определи ефективна цена за нов капацитет въз основа на преценката на участниците за рисковете и потенциалната възвръщаемост на пазарите на електроенергия и капацитет. Правилното определяне на равнището на тавана на цените зависи от оценката на степента на несигурност около централната оценка на нетната цена за навлизане на пазара на нов капацитет.

(58) През 2014 г. правителството на Обединеното кралство определи тавана на цените на равнище от 75 GBP/kW. Обединеното кралство обясни, че този таван на цените е над моделираната клирингова цена на търга при редица надеждни сценарии, но не толкова висок, че да позволи на централите да упражняват значителна пазарна мощ, ако участието на нови централи е ограничено. Той също така гарантира, че новоизграденият капацитет не може да се опитва да възстанови всички свои постоянни разходи в тръжната си оферта — той трябва да вземе предвид поне в известна степен приходите от енергийния пазар и плащанията на пазара на капацитет след първоначалния срок на договора, за да бъде жизнеспособен проектът.

(59) Правителството също така има допълнителна възможност преди търга да се увери, че в търга има достатъчно конкуренция. Страните, които са преминали предварителния подбор за участие в търга, трябва да заявят дали ще предложат капацитет на търга две седмици преди провеждането му. След това правителството може да прегледа списъка на инсталациите, които ще участват в търга — като вземе предвид например обема на предлаганото количество, комбинацията от технологии и собствеността на предлаганите инсталации — и може да отмени търга, ако не е удовлетворено, че тръжният процес ще бъде достатъчно конкурентен, за да се реализира стойност за потребителите.

2.4.2. *Честота и формат на търговете*

(60) Търгът за капацитет се провежда всяка година за доставка след период от четири години: напр. търгът през 2014 г. е бил за доставка през 2018/19 г., като годината на доставка е от 1 октомври 2018 г. до 30 септември 2019 г. След въвеждането на мярката през 2014 г. са били проведени четири търга за четири години напред: през 2014, 2015, 2016 и 2017 г. Търгът за четири години напред, насрочен за 2018 г. с доставка през 2022 г., е бил прекратен от Обединеното кралство след отмяната на решението на Комисията от 2014 г. с решението на Общия съд. За да гарантират доставките през 2022 г., органите на Обединеното кралство обявиха през декември 2018 г., че като част от мярката, за която е постъпило уведомление, по изключение ще организират търг за три години напред през 2019 г. (вж. съображение 18, буква г) по-горе).

(61) Допълнителен търг за още една година напред се провежда през годината непосредствено преди годината на доставка на основния търг. Процесът за определяне на кривата на търсенето за този търг е същият като този за основния (за четири годишни напред) търг — като окончателното решение се взема от правителството въз основа на анализ, предоставен от системния оператор. Търгът за една година напред гарантира, че е поръчано за доставка правилното количество капацитет, когато са налични по-точни прогнози за търсенето. Той е важен и за да се даде възможност на капацитета за оптимизация на потреблението (за който е трудно да участва на търг четири години преди доставката) да участва активно в механизма. От въвеждането на мярката през 2014 г. се е провел един търг за година напред в началото на 2018 г. за годината на доставка 2018/2019 ([20]). Както беше посочено в съображение 18, буква а) по-горе, през юни 2019 г. е проведен заместващ и условен допълнителен търг T-1 за годината на доставка 2019/20.

(62) Част от капацитета не се пуска на търга с четиригодишен хоризонт и се „резервира“ за търга за една година напред. През 2014 и 2015 г. количеството на резервирания капацитет се е основавало на оценка на икономически ефективния капацитет за оптимизация на потреблението, който би могъл да участва на търг, и е било оповестено публично, когато е била публикувана кривата на търсенето за търга за четири години напред (2,5 GW). През март 2016 г. правителството на Обединеното кралство е извършило преглед на методиката, използвана за определяне на количеството, заделено за търгове T-1. След прегледа е била договорена и използвана от 2016 г. нова методика за определяне на заделеното количество, основаваща се на прилагането на 95 % доверителен интервал около годишната препоръка на Националната мрежа за капацитета на търговете T-4, изложена в Доклада за енергийния капацитет (ДЕК). При моделирането на най-малко лошия избор, за който да съжаляваме (LWR), в ДЕК, Националната мрежа извежда 95 % доверителен интервал около препоръката за капацитет. В таблица 3 по-долу е представено количеството, заделено за търговете T-1.

([20]) Освен това Обединеното кралство е въвело допълнителен търг за капацитет през януари 2017 г. за ангажиране на капацитет за доставка от 1 октомври 2017 г. до 30 септември 2018 г. Този допълнителен търг бе одобрен с решение на Комисията във връзка с държавна помощ C(2016) 7757 final относно SA.44475 (2016/N).

Таблица 3

Заделено количество за Т-1 и капацитет, предложен на търговете Т-1 (GW)

(GW)

Година на доставка	Целево количество за доставка, предложено на търг Т-4	Капацитет, заделен за търг Т-1	Целево количество за доставка на търг Т-1	Количество, доставено чрез търг Т-1
2018/19 г.	48,6	2,5	4,9	5,79
2019/20 г. (условен търг)	44,7	2,5	2,7	3,68
2020/21 г.	51,7	0,6	Не е приложимо	Не е приложимо
2021/22 г.	49,2	0,4	Не е приложимо	Не е приложимо

(63) Ако търсенето спадне между търговете за четири години напред и за една година напред, количеството капацитет, предлагано на търга за година напред, се намалява. Въпреки това, тъй като търговете за година напред осигуряват подобър път към пазара на операторите на капацитет за оптимизация на потреблението, през 2014 г. правителството на Обединеното кралство се ангажира да предложи за доставка на търговете за година напред поне 50 % от капацитета, запазен четири години по-рано. На търга Т-1 за година на доставка 2018/2019 е предложен за доставка капацитет над два пъти повече от капацитета, запазен четири години по-рано (4,9 GW в сравнение с първоначално предвидения капацитет от 2,5 GW), докато на условния търг Т-1 за година на доставка 2019/2020 целта за осигуряване на доставки също е била по-висока от първоначално заделения капацитет (2,7 GW в сравнение с 2,5 GW).

(64) Правителството на Обединеното кралство очаква да провежда търгове за капацитет Т-4 и Т-1 всяка година, но правителството е в състояние да вземе окончателно решение дали да проведе търг за капацитет едва след като бъде извършен предварителен подбор за търг.

(65) Правителството на Обединеното кралство има право да отмени или отложи търга във всеки момент до началото на първия кръг от търга. Ако правителството не реши да отмени търга, той се провежда автоматично. След започването на търга правителството има право да отхвърли резултата от търга само ако има основателни причини да се подозира, че като орган по доставката НМ не е провела търга в съответствие с Регламентите и Правилата. Ако правителството не реши да отмени търга, провеждането на търга автоматично се потвърждава. След започването на търга правителството няма право да влияе върху резултата от него.

(66) Всеки търг на пазара на капацитет представлява търг с намаляване на цената с дискриминационно ценообразуване, при който на всички спечелили търга участници се заплаща съгласно последно приетата оферта. Търгът се провежда въз основа на предварително определени правила. В началото на търга провеждащият търга посочва завишена цена, като допустимите участници подават оферти, за да посочат размера на капацитета, който са готови да доставят на тази цена. Тази процедура се повтаря на последователни етапи в съответствие с предварително определен график, докато на търга се открие най-ниската цена, при която търсенето съответства на предлагането. На всички спечелили участници се заплаща една и съща клирингова цена (модел с „дискриминационно ценообразуване“). Освен това съществуват редица мерки, насочени към свеждане до минимум на рисковете от спекулации и гарантиране на ефективен резултат.

(67) Когато решават колко капацитет да предложат при определена цена на капацитета, от участниците се очаква да вземат предвид възможността да реализират приходи на енергийния пазар. Очакваните приходи на енергийния пазар варират според доставчика в зависимост от техните очаквани коефициенти на натоварване, цени на едро и разходи за гориво и въглеродни емисии.

(68) През 2014 г. Обединеното кралство е считало капацитета за низходяща оптимизация на потреблението, капацитета за оптимизация на потреблението, произтичаща от производството на електроенергия, и вграденото (или свързано с електроразпределителната мрежа) производство (до 50 MW) за зараждащи се отрасли, които се нуждаят от допълнителна подкрепа, за да могат да се подготвят за конкуренцията на основните търгове на пазара на капацитет. В резултат на това през 2016 и 2017 г. са проведени два преходни търга (ПТ), за да бъдат подкрепени тези сектори. Въпреки че първият преходен търг действително е бил отворен за трите описани по-горе категории капацитет, нивото на успех на вграденото (или свързано с електроразпределителната мрежа) производство и на операторите за оптимизация на потреблението, произтичаща от производството на електроенергия, на първия преходен търг, както и на търговете Т-4 през 2014 и 2015 г., е убедило Обединеното кралство, че тези участници са достатъчно зрели, за да се конкурират успешно на основните търгове на пазара на капацитет с другите видове капацитет без допълнителна специална подкрепа. Ето защо Обединеното кралство е изключило тези ресурси от втория (и окончателен) преходен търг, така че са можели да участват само оператори за низходяща оптимизация на потреблението. Освен това Обединеното кралство посочи, че за втория преходен търг е решило да провери дали по-нисък праг за участие (т.е. 500 kW вместо 2 MW) би бил полезно изменение в постоянния режим на пазара на капацитет за всички участници. В таблица 4 са показани резултатите от преходните търгове.

Таблица 4

Споразумения за осигуряване на капацитет (намален, MW) чрез търгове с преходни договорености

	1-ви преходен търг	2-ри преходен търг
Производство, свързано с разпределението на електроенергия	328	Не е приложимо
Общ капацитет за оптимизация на потреблението, от който:	475	312
— Капацитет за оптимизация на потреблението, произтичащ от производството на електроенергия	322	Не е приложимо
— Капацитет за низходяща оптимизация на потреблението: — *Включително капацитет < 2 MW*	153 *— Не е приложимо*	312 *— 8,5 (представляващи 8 ИПК)*
Общо	**803**	**312**

(69) В таблица 5 са показани, за всеки търг, проведен след 2014 г., препоръчаното от НМ количество за доставка, одобреното от държавния секретар целево количество и количеството в крайна сметка, доставено на търговете Т-4 и Т-1.

Таблица 5

Изисквания за капацитета

(GW)

	Количество за доставка, препоръчано от Националната мрежа в ДЕК	Коригирано количество, препоръчано от Националната мрежа, за доставка чрез търг след предварителен подбор	Количество за доставка	Количество, доставено чрез търг
Т-4 2014 г.	53,3	48,6	48,6	49,3 [1]
Т-4 2015 г.	47,9	44,7	45,4	46,4
Т-4 2016 г.	49,7	51,1	51,7	52,4
Т-4 2017 г.	50,5	49,2	49,2	50,4
Т-1 2017 г.	6,3	4,9	4,9	5,79
Т-1 2019 г. (условен търг)	4,6	4,3 (ноември 2018 г.) 2,3 (май 2019 г.)	2,7	3,6

[1] След прекратявания към февруари 2018 г. капацитетът е 47,53 GW.

2.4.3. *Получатели на цената*

(70) За да се намали пазарната мощ в търга, потенциалните доставчици на капацитет, които са преминали успешно предварителния подбор, са класифицирани или като „получатели на цената“ (които не могат да предложат оферта над относително нисък праг), или като „определящи цената“ (които могат). Съществуващите доставчици на капацитет са получатели на цената по подразбиране. Новите участници и ресурсите за оптимизация на потреблението се класифицират като определящи цената и могат да предложат оферта до общия максимален праг на тръжните цени. Според Обединеното кралство това разграничение засилва стимулите за участниците да оферират на действителната стойност на своя капацитет и намалява риска съществуващите инсталации с по-ниски разходи да се стремят да определят висока цена в годините, когато не е необходимо навлизане на нови участници. Обединеното кралство твърди, че прагът за получателите на цената следва да бъде определен на равнище, което обхваща по-голямата част от съществуващи инсталации, като същевременно е на достатъчно ниска цена, за да се намали рискът от спекулации. Прагът по отношение на получателите на цената е определен на 25 GBP/kW (50 % от нетната цена за навлизане на

пазара на нов капацитет). Това е достатъчно високо, за да се обхване по-голямата част от съществуващите инсталации. През 2014 г. моделът на Обединеното кралство е показвал, че ще бъдат обхванати около 80 % от съществуващите инсталации. В таблица 6 се вижда, че в действителност около 60 % от съществуващите инсталации са били обхванати от прага за получателите на цената. 25 GBP/kW също така е значително по-ниска стойност от очакваните разходи за навлизане на нов участник на пазара. В резултат на това прагът за получателите на цената от 25 GBP/kW също така намалява риска от спекулации.

Таблица 6

Съществуващи инсталации, обхванати от прага за получателите на цената от 2014 г. нататък

Търг	Съществуващи инсталации, обхванати от прага за получателите на цената		
	Капацитет (MW)	%	Клирингова цена (GBP/kw)
2014 г. Т-4	25 007	67	19,40
2015 г. Т-4	39 286	80	18,00
2016 г. Т-4	29 548	56	22,50
2017 г. Т-4	31 099	57	8,40
2017 г. Т-1	2 306	29 ([1])	6,00
2019 г. Т-1 (условен)	1 758 ([2])	49	0,77

([1]) Големият дял на съществуващите мощности за капацитет, които участват като субекти, определящи цената на търга Т-1, вероятно се дължи на факта, че голяма част от този съществуващ капацитет идва от най-старата най-маргинална централа, която не е в състояние да поеме чрез търговете Т-4 ангажимент толкова дълго време преди годината на доставка, че ще продължи да работи.

([2]) Съществуващи производствени мощности, с които са сключени споразумения за капацитет. След предварителния подбор 6 803 MW (72 %) са били определени като получатели на цената.

(71) На съществуващите инсталации с особено високи разходи може да бъде разрешено да участват като определящи цената (и да оферират над прага за получателите на цената), но те трябва да предоставят обосновка за необходимостта от по-високо плащане (например удостоверение от управителния съвет и бизнес план, представени на управителния съвет на доставчика). Тази обосновка трябва да бъде предоставена на Ofgem и може да бъде използвана в рамките на разследване на злоупотреба с пазарна мощ.

(72) Всички съществуващи доставчици, които предлагат оферти на цена над прага на определящите цената субекти и които не получат споразумение за осигуряване на капацитет по търга, но продължават да осъществяват дейност през годината на доставка, вероятно ще бъдат разследвани от Ofgem, който може да използва информацията, предоставена заедно с тръжната оферта за определяне на цената.

(73) Новите участници могат да определят цена, без да обосноват своята оферта, но ако бъде допуснато, че са се опитвали да упражнят пазарна мощ, това също може да бъде обект на разследване от страна на Ofgem като част от нормалната му правоприлагаща роля. При всички случаи равнището на офертата е ограничено от тавана на цените, определен в кривата на търсенето, предоставена преди търга.

2.4.4. *Срок на споразуменията за капацитет*

(74) Ако бъдат одобрени, доставчиците на капацитет сключват споразумение за капацитет на клиринговата цена. Срокът на наличните споразумения за капацитет варира, за да се гарантират еднакви условия на конкуренция между доставчиците на капацитет.

(75) По-голямата част от съществуващите доставчици на капацитет имат възможност да сключат едногодишни споразумения; доставчиците на капацитет за производство на електроенергия, които извършват капиталови разходи над първоначалния праг от 125 GBP/kW (инсталации за модернизиране), отговарят на условията за сключване на споразумения за капацитет с максимален срок 3 години; доставчиците на капацитет за производство на електроенергия, които имат капиталови разходи над първоначалния праг от 250 GBP/kW (нови инсталации), отговарят на условията за сключване на споразумения за капацитет с максимален срок 15 години. Тези прагове се разглеждат всяка година и са били леко увеличавани с течение на времето, достигайки съответно 135 GBP/kW и 270 GBP/kW през декември 2018 г. Споразумения със срок над 1 година се предлагат само на участниците в търга за четири години напред.

(76) За да се гарантира регулаторна сигурност и да се повиши доверието на инвеститорите в механизмите, за ключовите условия на споразумението за капацитет се прилага „клауза за запазване на придобитите права“ ([21]) (при спазване на бъдещите разпоредби за обратното, макар че досега не са правени такива промени). Тези ключови условия са:

а) срок на споразумението;

б) цена на капацитета и право на плащане;

в) задължение за осигуряване на капацитет и стойност на намалението;

г) етапи на завършеност и приложими такси за прекратяване;

д) максимална отговорност за санкции.

(77) Обединеното кралство твърди, че обосновката за по-дългосрочните договори за новите участници е да се подпомогне насърчаването на навлизането на конкурентоспособни нови участници на пазара. Предоставянето на дългосрочен договор на новите участници им позволява да получат финансиране на по-ниска цена за техните инвестиции. Обединеното кралство счита, че това ще позволи да се намалят препятствията пред навлизането на независими предприятия, които не могат да финансират инвестициите си в нов капацитет чрез приходи от друга притежавана от тях централа. Като насърчават конкуренцията на пазара, договорите с по-дълъг срок следователно могат да допринесат за намаляване на разходите за потребителите както на пазара на електроенергия, така и на пазара на капацитет. Според органите на Обединеното кралство по-дългосрочните договори следва също така да намалят риска участниците с големи инвестиции или високи разходи за модернизация да прехвърлят всички тези разходи в споразумение със срок от само една година.

2.5. **Вторичен пазар (търговия)**

(78) Между търга и доставката, както и през годината/ите на доставка участниците имат възможност да коригират позицията си чрез търговия, напр. чрез поемане на по-голямо или по-малко задължение или чрез намиране на алтернативен капацитет, за да покрият временен недостиг. Вторичната търговия е важен инструмент, чрез който страните могат да управляват своя риск от излагане на санкции в рамките на пазара на капацитет. В рамките на пазара на капацитет са разрешени различни форми на вторична търговия: финансова търговия, преразпределение на обеми и търговия със задължения.

2.6. **Доставка**

(79) Пазарът на капацитет следва модел на „доставена енергия“: доставчиците на капацитет са задължени да доставят енергия, когато това е необходимо, за да се гарантира сигурността на доставките, т.е. в реални ситуации на натоварване на системата. Ако не го направят, могат да им бъдат наложени санкции. Моделът включва също така допълнително физическо изпитване на капацитета. Ако не бъде доказан капацитет на изискваното равнище в изисквания брой случаи, плащанията за капацитет се губят до успешното му доказване.

2.6.1. *Задължение по споразумението за капацитет*

(80) Съгласно задължението по споразумението за капацитет ситуациите на натоварване на системата се определят като всеки половинчасов период на сетълмент, през който се наблюдава регулиране на напрежението или контролирано изключване на електрически товари в която и да е точка на системата в продължение на 15 или повече минути. От доставчиците се изисква да определят сами своята реакция в такива моменти и да избягват нарушаването на съществуващи правила или лицензионни условия. Към днешна дата е имало само две известия на пазара на капацитет, изпратени от системния оператор на 31 октомври 2016 г. и на 7 ноември 2016 г. Зимата (2018/19 г.) щеше да бъде първата година на привеждане на мярката в действие в пълна степен.

(81) За да се гарантира, че участниците са в състояние адекватно да управляват риска от излагане на санкции, напр. риска от едновременното аварийно спиране на няколко централи, системният оператор е публикувал известие за натоварване на системата посредством „предупреждение на пазара на капацитет“, основано на методиката, изложена в Правилата за пазара на капацитет (8.4.6) ([22]). Ситуация на недостиг води до налагане на санкции на пазара на капацитет или до плащания за свръхдоставка само ако бъде публикувано такова предупреждение.

(82) Споразуменията за капацитет задължават участниците да доставят определено количество електроенергия. Задължението на доставчика в момент на ситуации на натоварване на системата се изчислява въз основа на задълженията, които той е поел чрез четиригодишните и едногодишните търгове, както и на задълженията, които е поел чрез вторична търговия за конкретните периоди на сетълмент, през които настъпва ситуация на натоварване на системата.

([21]) Клаузата за запазване на придобитите права е разпоредба, според която старо правило продължава да се прилага за някои съществуващи ситуации, като в същото време за всички бъдещи случаи се прилага ново правило.

([22]) https://www.ofgem.gov.uk/electricity/wholesale-market/market-efficiency-review-and-reform/electricity-market-reform/capacity-market-cm-rules

(83) В периодите на натоварване на системата, предшествани от предупреждение на пазара на капацитет с предизвестие от поне четири часа, задълженията на доставчиците са да „следят натоварването“. Това означава, че от тях се изисква да произвеждат електроенергия или да намаляват търсенето до общото ниво на тяхното задължение само ако целият капацитет, за който са сключени споразумения за капацитет на пазара, е необходим за задоволяване на търсенето. В случай на натоварване на системата, при което за задоволяване на търсенето са необходими само 70 % от този общ капацитет, от всеки доставчик се изисква само да произведе електроенергия или да намали търсенето до 70 % от общото му задължение за капацитет.

(84) Според органите на Обединеното кралство задълженията за следене на натоварването са подходящи, за да се гарантира, че производителите имат стимули да работят ефективно на пазара, и са пропорционални на вредите, причинени на потребителите от отпаднали товари. Ако всеки участник рискува да бъде санкциониран за пълното си задължение за капацитет, когато има натоварване на системата, пазарът на капацитет ще даде сигнали на операторите да поддържат централите в работен режим, дори когато това е икономически неефективно — а това ще доведе до увеличаване както на емисиите, така и на сметките на потребителите.

2.6.2. *Санкции*

(85) Режимът на санкции има за цел да осигури на доставчиците на капацитет стимули да доставят енергия, когато това е необходимо. Инсталациите, които работят под очакваното ниво, биват санкционирани, докато тези, които надхвърлят очакваното ниво, получават плащания за свръхдоставка, така че в края на годината плащанията за капацитет на всяка инсталация до голяма степен отразяват резултатите от тяхната работа. Режимът на санкции се състои от три основни елемента:

а) месечен лимит на отговорността в размер на 200 % от месечните приходи от капацитет на доставчика, който, предвид претеглянето на месечните плащания според търсенето в системата, може да изложи доставчиците на наказателна отговорност (санкции) в размер до 20 % от годишните им приходи във всеки един месец;

б) общ годишен лимит от 100 % от годишните приходи;

в) наказателна ставка, определена на 1/24-та от годишните плащания за капацитет на доставчика.

2.6.3. *Режим на изпитване*

(86) Режимът на санкции се допълва от строга система от доказателства за ефективността, за да се гарантира, че доставчиците на капацитет могат да доставят енергия, когато това е необходимо, и получават плащания за капацитет само ако са надеждни. Това е особено важно за годините на доставка, в които няма натоварване на системата и в които проверката на ефективността на доставчиците гарантира, че доставчиците имат физическата способност да изпълняват задълженията си по отношение на капацитета.

2.7. **Бюджет, финансиране на мярката и платежни потоци**

(87) В таблица 7 е показано обобщение на резултатите от различните търгове на пазара на капацитет, проведени от 2014 г. нататък, включително преходните търгове (ПТ).

Таблица 7

Обобщение на резултатите от търговете на пазара на капацитет

Търг	Капацитет, придобит на търга GW	Клирингова цена GBP/kW	Общ бюджет за капацитета, за който е поет ангажимент на търга ([1]) В милиони GBP
Т-4 2014 г.	49,3	19,40	1 734
Т-4 2015 г.	46,4	18,00	1 082
Т-4 2016 г.	52,4	22,50	2 012
Т-4 2017 г.	50,4	8,40	500
Т-1 2017 г.	5,8	6,00	35
Т-1 2019 г. (условен)	3,6	0,77	3
ПТ 2016 г.	0,8	27,50	22
ПТ 2017 г.	0,3	45,00	14

([1]) Регистрите на пазара на капацитет редовно се актуализират, за да се отрази капацитетът, за който вече няма споразумение. Представената тук обща сума представлява количеството, за което е поето задължение на търга. То не е коригирано с капацитета, който е отпаднал след търга и който вече не отговаря на условията за допустимост за плащания за капацитет. Стойностите не са коригирани с инфлацията.

(88) Съгласно член 6, параграф 1 от Правилника за енергийния капацитет (Плащания на доставчици и др.) от 2014 г. всички лицензирани доставчици трябва да плащат такса за доставчици на пазара на капацитет с цел финансиране на разходите на пазара на капацитет (т.е. разходите, направени за финансиране на плащанията за капацитет към доставчиците) в съответствие със следната процедура:

а) плащанията се определят в зависимост от търсенето в системата — така че доставчиците на капацитет да получават по-голям дял от плащанията си през месеците на голямо търсене (т.е. през зимата) и по-малък дял в периодите на слабо търсене.

б) три месеца преди началото на годината на доставка доставчиците прогнозират своето търсене през периода от 16:00 до 19:00 ч. през всички работни дни от началото на ноември до края на февруари и предоставят тези прогнози на Органа за сетълмент.

в) таксите за доставчици на електроенергия се определят въз основа на прогнозния им пазарен дял, а от лицензираните доставчици на електроенергия се събират месечни такси с цел постигане на съответствие между платежния профил и доставчиците на капацитет. Таксите за доставчиците на електроенергия се изчисляват въз основа на търсенето между 16:00 и 19:00 ч. през зимните работни дни, за да се стимулират доставчиците да намалят потреблението на електроенергия на техните клиенти в периодите, когато търсенето обикновено е най-голямо. Това следва да намали необходимото количество капацитет и следователно ще намали разходите за пазара на капацитет.

г) Таксите за доставчиците на електроенергия се актуализират, за да се отразяват действителните данни за пазарните дялове, след като станат налични, както е при процеса на съгласуване в съществуващия Кодекс за балансиране и сетълмент (КБС). Този процес на съгласуване продължава 14 месеца, успоредно с получаването на актуализирани данни за търсенето.

(89) Всички платежни потоци, свързани с пазара на капацитет, за всички участници се изчисляват и администрират от Органа за сетълмент, подпомаган от доставчик на услуги по сетълмент (Elexon). Ролята и отговорностите на Органа за сетълмент и Elexon са описани в точка 2.2.

(90) Плащанията за капацитет се определят от количествата, посочени в споразумението за капацитет на всеки доставчик, след приключване на съответния търг за всяка година на доставка: плащанията за капацитет се изчисляват, като количеството капацитет, което спечелилите доставчици на капацитет са оферирали на търга за капацитет, се умножи по клиринговата цена.

(91) Средствата, получени от Органа за сетълмент, се държат в безлихвена банкова сметка на правителството. Органът за сетълмент отговаря също за събирането, съхраняването и (когато е необходимо) връщането на обезпеченията, предоставени от операторите на новоизградени производствени мощности или от доставчиците на капацитет за оптимизация на потреблението като част от процедурата за предварителен подбор преди всеки търг за капацитет.

(92) Основните финансови потоци към и от Органа за сетълмент са следните:

а) Доставчиците на електроенергия са задължени ежемесечно да плащат на Органа за сетълмент така наречените „такси за Органа за сетълмент“, започвайки от 2015/2016 финансова година. „Таксата за Органа за сетълмент“ покрива административните разходи за поддържане на функцията по сетълмент на пазара на капацитет, направени от Органа за сетълмент (и неговия пълномощник). Събирането на тези плащания се извършва в съответствие с финансовата година от април до март на Обединеното кралство, т.е. по различен график спрямо другите платежни потоци на пазара на капацитет, който функционира според годината за доставка на капацитет от октомври до септември.

б) Доставчиците на електроенергия са задължени да предоставят кредитно покритие преди началото на всеки месец от годината на доставка. Това покритие трябва да бъде равно на 110 % от месечната такса на доставчика на електроенергия и има за цел да гарантира, че платежните потоци към доставчика на капацитет ще продължат, в случай че доставчик на електроенергия спре да изпълнява задълженията си.

в) Доставчиците на електроенергия са задължени да плащат на Органа за сетълмент „месечна такса на доставчика“ не по-късно от 24 работни дни след края на всеки месец от годината на доставка. Месечната такса на доставчика е задължение на доставчиците на електроенергия (чрез условие в техния лиценз за доставка), за да финансират пазара на капацитет.

г) В случай на неизпълнение на задълженията си за капацитет по време на натоварване на системата, настъпило през годината на доставка, доставчиците на капацитет са задължени да платят на Органа за сетълмент „наказателна такса“. Тя трябва да бъде платена не по-късно от 24 работни дни след края на месеца.

д) Органът за сетълмент плаща на доставчиците „плащане за капацитет“. Това е сума, определена в съответствие с тяхното задължение за капацитет (сумата, определена в търга за капацитет) в срок от 29 дни след края на всеки месец от годината на доставка. Всички плащания към доставчиците на капацитет се финансират от приходите от таксите, събирани от лицензираните доставчици на електроенергия. В случай че доставчик на капацитет не плати своята наказателна такса, плащането към доставчика се удържа до събирането на необходимата наказателна такса. Действителните плащания към доставчиците отчитат евентуалната търговия със задължения, която е била осъществена в периода между търга и периода на доставка.

е) В случай че доставчиците на капацитет преизпълняват задълженията си за капацитета по време на ситуация на натоварване на системата, настъпила през годината на доставка, Органът за сетълмент извършва „плащане за свръхдоставка“. Плащанията за свръхдоставка, дължими на всеки доставчик на капацитет, се изчисляват в края на годината за доставка на капацитет и се изплащат от средствата, събрани като санкции през годината. Това не увеличава общото равнище на плащането за капацитет през дадена година, тъй като плащанията за свръхдоставка се компенсират от санкциите, събрани за неизпълнение на задължения за доставка.

ж) Ако е приложимо, Органът за сетълмент връща на доставчиците на електроенергия „остатъчна сума от санкциите“. Това са приходите, които остават, след като бъдат извършени натрупаните през годината плащания за свръхдоставка в необходимия размер.

2.8. **Адекватност на производството на електроенергия във Великобритания**

2.8.1. *Пазарът на електроенергия във Великобритания*

(93) На 1 април 2005 г. Обединеното кралство въведе във Великобритания единен набор от правила за търговия и пренос на електроенергия на едро, известни като BETTA (Британска спогодба за търговия и пренос на електроенергия). BETTA се основава на двустранна търговия между производители, доставчици, клиенти и търговци, а участниците по-скоро сами диспечират, отколкото да са диспечирани централно.

(94) Съгласно BETTA договорите за електроенергия се сключват на форуърдните и фючърсните пазари от няколко години до 24 часа преди даден половинчасов период на доставка. Краткосрочните енергийни борси и енергийните брокери дават на участниците възможност за прецизиране на техните договорни позиции от 1 до 24 часа преди доставката. Всички сделки са двустранни и се уреждат по цената, регистрирана на енергийната борса или договорена двустранно или чрез брокер.

(95) Съгласно BETTA цената на едро на електроенергията възнаграждава производителите за тяхната електроенергия и капацитет, а инвеститорите трябва да вземат своите инвестиционни решения въз основа на очакванията си за възстановяване на разходите за тази инвестиция чрез продажба на електроенергия на пазара на едро на електроенергия.

(96) По-близо до времето за доставка има балансиращ механизъм, чрез който системният оператор приема оферти за електроенергия в почти реално време. Това позволява на системния оператор да балансира търсенето и предлагането. При „затваряне на пазара“, 1 час преди всеки половинчасов период на доставка, производителите са длъжни да информират системния оператор за енергията, за която са сключили договор за доставка, и очакваното количество електроенергия, произведено от всяка централа. Доставчиците на електроенергия (търговците на дребно) трябва да декларират количеството, за което са сключили договор за покупка, което следва да бъде количеството, което те очакват техните клиенти да потребят. И накрая, налична е процедура на сетълмент при дисбаланси, чрез която се извършват плащания към и от тези участници на пазара, чиито договорени позиции не съответстват на тяхното действително измерено производство или потребление на електроенергия. Чрез нея се извършва сетълмент и на други разходи за балансиране на системата. Участниците са изправени пред относително неблагоприятна цена за „сетълмент“ (cash-out), ако договорените им позиции не съответстват на действителното им потребление или производство. Ето защо цената за сетълмент (cash-out) при дисбаланси стимулира участниците да помагат за балансиране на системата в реално време.

(97) В края на декември 2017 г. Обединеното кралство е имало общ капацитет за производство на електроенергия в размер на 81,3 GW. Освен това Обединеното кралство има четири междусистемни връзки, които позволяват търговия с Европа: Англия-Франция (2 GW капацитет), Англия-Нидерландия (1 GW), Северна Ирландия-Ирландия (0,6 GW) и Уелс-Ирландия (0,5 GW) ([23]). Междусистемната връзка NEMO между Англия и Белгия (1 GW) започна да функционира на 31 януари 2019 г.

([23]) Тези цифри са взети от Digest of United Kingdom Energy Statistics 2018 („Резюме на енергийната статистика на Обединеното кралство — 2018 г.“) https://www.gov.uk/government/statistics/digest-of-uk-energy-statistics-dukes-2018-main-report

2.8.2. *Проблеми с адекватността на производството*

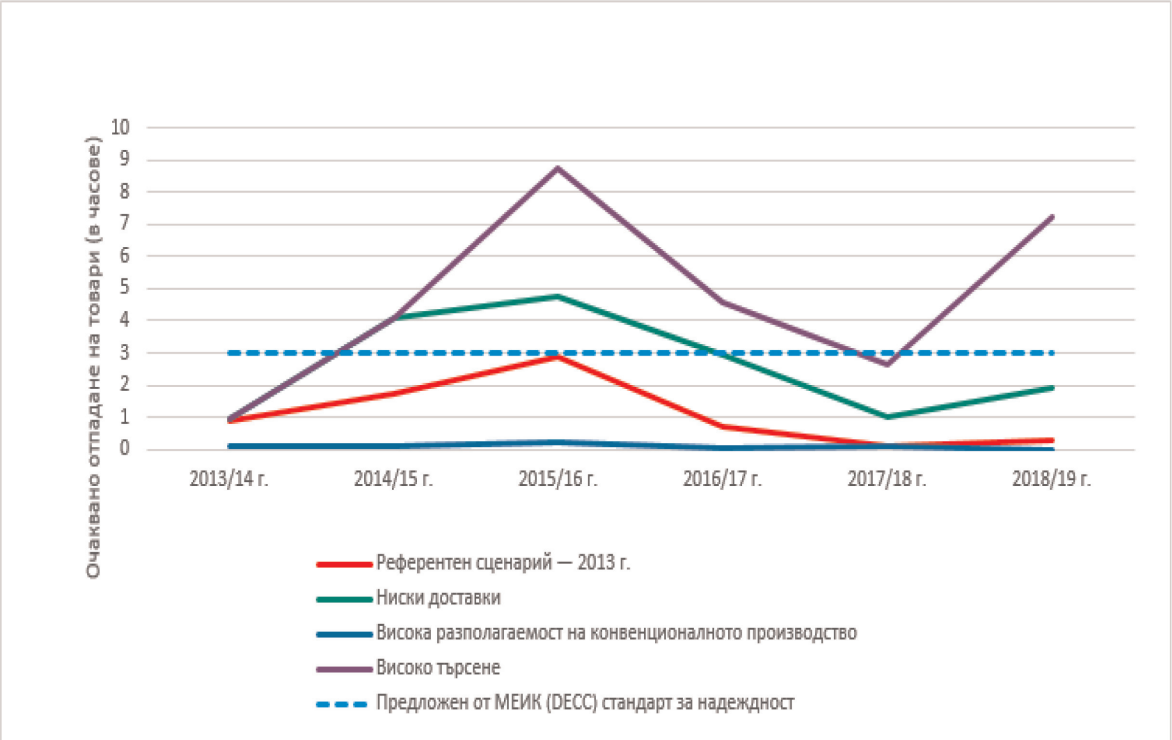
(98) Стандартът за надеждност се изразява чрез очакваното отпадане на товари (ООТ). Това включва определянето на стандарт за средния брой часове годишно, през които се очаква търсенето да не бъде задоволено от предлагането през типична година. ОЗН представлява броят часове годишно, през които в дългосрочен план статистически се очаква, че предлагането няма да отговаря на търсенето. Това е вероятностен подход, т.е. действителният брой часове ще варира в зависимост от обстоятелствата през дадена година, например колко студена е зимата, дали необичайно голям брой електроцентрали няма да работят в конкретен случай, производството на електроенергия от вятър при пиково търсене, както и всички други фактори, които влияят на баланса на търсенето и предлагането на електроенергия. При тълкуването на тези метрични данни обаче е важно да се отбележи, че определено ниво на отпадане на товари не е равностойно на същия брой прекъсвания на електрозахранването. В повечето случаи отпадането на товари се управлява без значителни последици за потребителите. Критичното ниво, установено от Обединеното кралство, е ОЗН от над три часа.

(99) В уведомлението правителството отбеляза, че независимо от избрания подход за моделиране, бъдещето на сигурността на доставките на електроенергия е много трудно да се предвиди със 100 % сигурност поради чувствителността към ключови предположения, включително търсенето на електроенергия, решенията за извеждане от експлоатация, новоизградените мощности, участието на операторите на междусистемни връзки и коефициентите на разполагаемост на различните технологии.

(100) Към момента на уведомлението за мярката през 2014 г. Обединеното кралство заяви, че според Оценката за енергийния капацитет на Ofgem от 2013 г. ОЗН е трябвало да се увеличи до 9 часа през 2015/16 г. (макар и да се отбелязва, че в случая с високата разполагаемост на конвенционалното производство на електроенергия въздействието е слабо), след което да се възстанови, преди отново да се покачи през 2018/19 г. По това време Обединеното кралство е считало, че диапазонът от сценарии показва несигурността, произтичаща от възможността горният край на диапазона да се качи над 3 часа през 2018/19 г., което според Обединеното кралство дава сериозни основания за намеса. В референтния сценарий на Ofgem се приема, че нетната стойност на износа през зимния сезон е 0,75 GW.

Фигура 4

Очаквано отпадане на товари и стандарт за надеждност според Обединеното кралство, представени в уведомлението от 2014 г.

Източник: Анализ на МЕИК, Ofgem.

(101) Обединеното кралство също така заяви, че Министерството на енергетиката и изменението на климата (МЕИК — DECC) на Обединеното кралство също е извършило симулации на инвестиции в производството на електроенергия до 2030 г. При базовия сценарий на МЕИК без пазар на капацитет се наблюдава тенденция, подобна на тази от анализа на Ofgem до 2016/17 г. След 2016/17 г. в базовия сценарий на МЕИК се наблюдава низходяща тенденция

в маржовете на капацитета, която продължава и в началото на 20-те години на 21-ви век. В модела на МЕИК е прието, че до 2030 г. ще има допълнителни 2,9 GW капацитет от междусистемни връзки, и също така е прието, че операторите на междусистемни връзки не внасят и не изнасят по време на пиково търсене, на нетна основа (т.е. целия междусистемен капацитет).

Фигура 5

Дългосрочни прогнози за маржовете на намаления капацитет, предоставени от Обединеното кралство в уведомлението от 2014 г.

Източник: Ofgem 2013 г., анализ на МЕИК от 2013 г.

(102) Обединеното кралство счита, че извършеният от правителството на Обединеното кралство анализ, както и отделен анализ, предоставен от Националната мрежа, показват постоянната нужда от пазара на капацитет, за да се гарантира постигането на стандарта за надеждност, а именно ОЗН от 3 часа. Когато пазарът на капацитет бъде изключен от модела, стандартът за надеждност вероятно няма да бъде постигнат през никоя от годините, включени в модела.

(103) НМ изготвя петгодишен базов сценарий за реформата на електроенергийния пазар (РЕП) като част от бъдещите енергийни сценарии ([24]), за да оцени капацитета, който да бъде обезпечен чрез търговете на пазара на капацитет. През декември 2018 г. НМ представи преразгледан набор от предположения за оценка на потенциалното въздействие върху базовия сценарий при липса на пазар на капацитет в Обединеното кралство. Оценката на Националната мрежа е, че без пазара на капацитет ОЗН ще варира между 3 и 7 часа в периода между 2019/20 и 2023/24 г.

(104) Министерството на бизнеса, енергетиката и промишлената стратегия на Обединеното кралство (BEIS) извърши анализ независимо от Националната мрежа, като използва най-новите препоръки от доклада за енергийния капацитет на Националната мрежа (ДЕК2018 г.) във връзка с търговските познания на BEIS и неговата оценка за икономиката на електроцентралите. В този анализ се заключава, че очакваният диапазон на ОЗН излиза извън 3-часовия стандарт за надеждност за всички години до 2030 г. (ОЗН между 3 и 345 часа в периода между 2019/20 и 2029/30 г.).

2.8.3. *Причини за проблемите с адекватността на производството*

(105) Обединеното кралство твърди, че проблемът с адекватността на производството, описан в предишната точка, се обяснява с две основни пазарни неефективности.

(106) Първата пазарна неефективност е, че надеждността е обществено благо. Клиентите не могат да изберат своето желано ниво на надеждност, тъй като системният оператор не може избирателно да ги изключи, а потребителите не

([24]) http://fes.nationalgrid.com/

реагират на промени в реално време в цената на едро. Поради това може да се очаква, че доставчиците на капацитет няма да осигурят оптималното от социална гледна точка ниво на надеждност при липса на намеса. Това може да доведе и до високи разходи за обществото в резултат на ненадеждни доставки на електроенергия. Тези разходи ще бъдат външни разходи, ако не бъдат начислени на производителите.

(107) Втората пазарна неефективност е проблемът с „липсващите пари“. Концепцията е идентифицирана и описана в академичната литература и засяга пазарите, на които се търгува само електроенергия ([25]). На теория проблемът с невъзможността потребителите да избират предпочитаното от тях ниво на надеждност може да бъде решен на пазар само за електроенергия, като се позволи на цените да се повишат до ниво, което отразява средната стойност на отпадналите товари, т.е. цената, при която потребителите вече няма да са склонни да плащат за енергия, и се даде възможност на производителите да получават такси за оскъдни ресурси. На практика обаче един пазар само за електроенергия може да не успее да изпрати правилните пазарни сигнали за гарантиране на оптимална сигурност на доставките и да позволи на инвеститорите да получат проектно финансиране за изграждане на нов капацитет. Това означава, че приходите от енергийния пазар сами по себе си може да не успеят да осигурят достатъчно инвестиции в капацитет поради „липсващи пари“. Причините, поради които това може да се случи, са две:

а) невъзможност на цените да отразят недостига: Настоящите цени на едро на енергията не се повишават достатъчно, за да отразяват стойността на допълнителния капацитет в моменти на недостиг. Това се дължи на факта, че таксите за производителите, които имат дисбаланс в балансиращия механизъм (сетълмент), не отразяват пълните разходи за действията по балансиране, предприемани от системния оператор (като например намаляване на напрежението).

б) липса на сигурност, че цените ще се повишат, дори и да могат: В моменти, когато цените на едро на енергийния пазар следва да достигнат най-високите си равнища, инвеститорите са обезпокоени, че правителството/пазарният регулатор ще предприеме действия въз основа на предположения за злоупотреба с пазарна мощ, например чрез въвеждането на таван на цените. Те също така се опасяват, че цените просто няма да се повишат — например ако капацитетът за вятърна енергия има по-добри резултати от очакваното, което ще намали възможностите за използване на по-скъп капацитет за диспечиране.

(108) Обединеното кралство твърди, че „липсващите пари“ не са теоретичен проблем. В исторически план цените при сетълмент във Великобритания не са надвишавали 938 GBP/MWh. Според Обединеното кралство данните от неотдавнашните случаи на недостиг на пазара на Великобритания показват също, че цените не са се повишили до очакваните равнища. Правителството на Обединеното кралство и Ofgem са възложили независимо проучване за оценка на стойността на отпадналите товари (CnOT), в което е направено заключението, че за потребителите средната стойност на предотвратяването на прекъсвания по време на върхово натоварване на системата е около 17 000 GBP/MWh ([26]).

(109) Обединеното кралство твърди, че в краткосрочен и средносрочен план пазарните неефективности се задълбочават от плановете за много бързо закриване на съществуващите мощности: според основния сценарий на НМ, без приходите от пазара на капацитет до 8 GW на наличните централи на въглища и газ през 2018/2019 г. могат да бъдат закрити през 2019/2020 г.

2.8.4. *Допълнителни мерки, за да се гарантира адекватност на производството*

(110) В допълнение към мярката, за която е постъпило уведомление, Обединеното кралство е предприело и все още предприема редица действия на пазара на електроенергия във Великобритания, които биха могли да помогнат за преодоляване на пазарните неефективности, посочени в предишната точка. Трите основни инициативи от уведомлението на Обединеното кралство са представени по-долу.

(111) Първата мярка, цитирана от Обединеното кралство, е била насочена към намаляване на общите изисквания за електроенергията и подобряване на реакцията на потребителското търсене. Обединеното кралство заяви, че предприема стъпки за намаляване на общите изисквания за електроенергията, например чрез задължението на дружеството за Зелен пакт и енергия. Обединеното кралство също така търси възможности да насърчи както трайното намаляване на търсенето (което правителството определя като намаляване на търсенето на електроенергия или НТЕ), така и краткосрочното намаляване на търсенето, като например ограничаване/изместване на времето на върхово потребление (което правителството определя като оптимизация на потреблението). По-специално Обединеното кралство се ангажира да гарантира, че до края на 2020 г. на всеки битов потребител и малък бизнес в държавата ще бъде предложен интелигентен измервателен уред ([27]). Интелигентните измервателни уреди дават възможност за прилагане на тарифи въз основа на време на използване (ToU), при които има по-ниски цени на енергията в периоди извън ненатоварени периоди. Първата статична тарифа ToU в Обединеното кралство е била

([25]) Cramton and Stoft (2006 г.): The Convergence of Market Designs for Adequate Generating Capacity; Joskow (2006 г.): Competitive Energy Markets and Investment in New Generating Capacity; Cramton, Ockenfels and Stoft (2013 г.): Capacity Market Fundamentals

([26]) London Economics: The Value of Lost Load (VoLL) for Electricity in Great Britain (2013 г.).

([27]) Броят на интелигентните електромери за битови нужди, експлоатирани от големите доставчици на електроенергия, се е увеличил 26 пъти между второто тримесечие на 2014 г. и третото тримесечие на 2018 г. Броят на електромери с усъвършенствани и интелигентни функции, експлоатирани от големите доставчици на електроенергия, в по-малки небитови потребители се е увеличил с 12 % между второто тримесечие на 2014 г. и третото тримесечие на 2018 г. Въпреки това през третото тримесечие на 2018 г. интелигентните измервателни уреди и измервателните уреди с интелигентни функции (работещи в интелигентен режим) са представлявали по-малко от 30 % от общия брой домакински електромери, управлявани от големите доставчици на електроенергия. Източник:
https://www.gov.uk/government/statistics/statistical-release-and-data-smart-meters-great-britain-quarter-3-2018

въведена от Екологична енергия в началото на 2017 г., с която са предложили на своите клиенти с интелигентни измервателни уреди много по-ниска цена на електроенергията във вечерно време през делничните дни. Това обаче не отразява действителните цени на едро, които биха позволили на потребителите да реагират в реално време ([28]). Още повече, след предварителната работа и покана за представяне на доказателства, през юли 2017 г. правителството на Обединеното кралство и Ofgem съвместно публикуваха План за интелигентни системи и гъвкавост ([29]). В този план се очертават основните принципи на подхода на Обединеното кралство, целящ да се позволи преходът към интелигентна и гъвкава система, последван от 29 действия за правителството, Ofgem и/или сектора.

(112) Втората мярка е реформата в механизмите за определяне на цена за сетълмент. Дисбалансът или цените за сетълмент осигуряват на пазарните участници стимули да гарантират, че количествата електроенергия, които продават или потребяват, съответстват на количествата, за които са сключили договор за продажба или потребление. Обединеното кралство твърди, че реформата на начина, по който функционира пазарът, помага за гарантиране сигурността на доставките.

(113) Ofgem стартира цялостен преглед на Кодекса за балансиране на електроенергията (EBSCR) през 2012 г. ([30]), за да отговори на няколко отдавнашни опасения относно фактори, които са подбили цените за сетълмент. Ofgem прие и публикува окончателното си политическо решение през май 2014 г. ([31]) Извършените реформи за плащанията са следните:

а) Цените за сетълмент са станали „пределни“, след като са започнали да се изчисляват въз основа на най-скъпото действие, което системният оператор (СО) предприема за балансиране на системата. Това е било въведено на няколко етапа, първият от които е бил цените да се изчисляват въз основа на средната стойност от първите 50 MWh, с които СО предприема действия (а не 500 MWh), считано от ноември 2015 г. От ноември 2018 г. цените са се изчислявали въз основа на най-скъпия 1 MWh.

б) В изчисленията на цената за сетълмент е била включена цена за прекъсвания и намаления в напрежението въз основа на стойността на отпадналите товари (СнОТ) за потребителите. Тази цена е била въведена на няколко етапа, започвайки от 3 000 GBP/MWh от ноември 2015 г. и 6 000 GBP/MWh от ноември 2018 г.

в) Начинът, по който се оценяват цените за резерв, е подобрен чрез отчитане на стойността, която резервът осигурява на потребителите във време на натоварване на системата. За да се постигне това е въведена функцията за ценообразуване при недостиг на резерви, при която се определя цената за резерва при неговото използване въз основа на преобладаващия недостиг в системата ([32]).

г) Предприет е ход за въвеждане на единна цена за сетълмент за всеки период на сетълмент за улесняване на процедурите и намаляване на разходите при дисбаланс, по-специално за по-малките оператори.

(114) Ofgem публикува преглед на първата фаза на EBSCR ([33]). От началото на първия етап средната цена на дисбаланса (цената за сетълмент) е намаляла. По-голямата част от цените на дисбаланса понастоящем са в диапазона 20-30 GBP/MWh, а не 30-40 GBP/MWh, както се наблюдаваше преди. Цената на дисбаланса обаче стана по-променлива. Максималната цена през двете години преди реформата е била 429,10 GBP/MWh, докато след реформата тя е била 1 528,72 GBP/MWh.

(115) Правителството на Обединеното кралство счита, че пазарът на капацитет и реформата в правилата за определяне на цената за сетълмент имат различни, но допълващи се роли в стремежа към гарантиране на сигурността на доставките на електроенергия. По-добре е да се цели установяването на пазара на капацитет едновременно с подкрепянето на реформата в механизмите за определяне на цената за сетълмент, отколкото просто да се разчита на реформата в правилата за определяне на цената за сетълмент поради следните причини:

а) макар реформата в правилата за определяне на цената за сетълмент да се очаква да засили стимулите за инвестиране на енергийния пазар в дългосрочен план, тя се очаква да окаже по-ограничено въздействие върху цялостното равнище на инвестициите в краткосрочен и средносрочен план ([34]). Това е така, защото производителите продават почти цялата си електроенергия на форуърдните пазари. С течение на времето обаче реформата в правилата за определяне на цената за сетълмент ще доведе до повишаване на цените на форуърдните пазари, тъй като производителите ще започнат да използват възможностите за арбитраж между цената на балансиращия механизъм и форуърдните пазари;

б) реформата в правилата за определяне на цената за сетълмент не може да се справи с повишения риск от инвестиране в топлоелектрически мощности, тъй като енергийният сектор преминава към нисковъглеродно производство на електроенергия: топлоелектрическият капацитет все повече ще се използва като резервен капацитет и ще трябва да се възстановяват постоянните му разходи чрез високи цени в малкото случаи, в които има недостиг на капацитет и скок на цените;

([28]) През декември 2018 г. е имало само една динамична тарифа на база време на ползване (ToU), въведена от дружеството Octopus Energy през февруари 2018 г., което предоставя на потребителите половинчасови актуализации на цените, които отразяват действителните цени на едро на енергията.

([29]) https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/633442/upgrading-our-energy-system-july-2017.pdf

([30]) https://www.ofgem.gov.uk/publications-and-updates/electricity-balancing-scr-launch-statement

([31]) https://www.ofgem.gov.uk/publications-and-updates/electricity-balancing-significant-code-review-final-policy-decision

([32]) Въз основа на вероятността за отпадане на товари (ВзОТ) и стойността на отпадналите товари (СнОТ)

([33]) https://www.ofgem.gov.uk/publications-and-updates/review-first-phase-electricity-balancing-significant-code-review

([34]) Трябва обаче да се отбележи, че реформата в правилата за определяне на цената за сетълмент ще осигури значително подобрени краткосрочни ценови сигнали за доставката и следователно ще подобри сигналите за инвестиции в гъвкав капацитет.

в) на практика инвестициите могат да зависят от ликвиден пазар на „опции за надеждност“ с търговия по цена в реално време, при която доставчиците на електроенергия плащат на производителите фиксирана цена в замяна на опция за закупуване на енергия по цена на упражняване. Това е малко вероятно да настъпи при реформата в правилата за определяне на цената за сетълмент на Ofgem, тъй като пазарът дори и след настоящите реформи в правилата за определяне на цената за сетълмент продължава да бъде квази пазар, при който цената за сетълмент се определя чрез сложни административни процедури, но може да се развие, ако се въведе балансиращ пазар на електроенергия, който може да действа като стабилен референтен пазар за търговия с опции ([35]);

г) не е ясно дали инвеститорите ще имат увереност, че ще бъдат запазени всички нови споразумения. Това е така, защото когато се позволява цените да достигнат върховите си равнища, за регулатора става все по-трудно да прецени дали много високите цени са показател за ефективно функциониране на пазара или за спекулации. Това означава, че производителите може да не са склонни да предлагат енергия на висока цена (поради страх от разследване за злоупотреба с пазарна мощ), или че те могат да очакват публична интервенция (държавна намеса) в бъдеще, за да се намалят по-честите върхови равнища на цената;

д) в случай че бъдат въведени реформи в правилата за определяне на цената за сетълмент и те работят добре за преодоляване на пазарните неефективности, по-отчетливите цените за сетълмент цени имат потенциала да намалят разходите за осигуряване на капацитет чрез пазара на капацитет, така че платената за капацитет цена следва да спадне до нула на търга;

е) въпреки че след завършването си реформата в правилата за определяне на цената за сетълмент би могла да доведе до по-високи цени във времена на недостиг, присъщото високо ниво на несигурност по отношение на случаите на недостиг само по себе си прави разчитането на таксите за оскъдни ресурси рискована стратегията за инвеститорите в големи проекти за новоизградени мощности. пазарът на капацитет осигурява стабилни, редовни плащания до 15 години за проекти за новоизградени мощности, което намалява рисковете за инвеститорите и насърчава инвестициите в нови и съществуващи мощности.

(116) Третата мярка, цитирана от Обединеното кралство, е завършването на изграждането на вътрешния енергиен пазар и насърчаването на повече междусистемни връзки. Обединеното кралство приложи третия енергиен пакет в националното си законодателство и заяви, че той допринася за разработването на мрежови кодекси. По-специално, със свързаните с пазара мрежови кодекси на ЕС, с които хармонизират сроковете, в които се разпределя и търгува капацитетът, ще се въведе стандартен набор от пазарни правила в цяла Европа и ще се насърчи изграждането на конкурентен общоевропейски енергиен пазар. Обединеното кралство твърди, че тези промени имат потенциала да подобрят привлекателността на инвестициите в междусистемни връзки чрез по-ефективно използване на активите. Обединеното кралство също така отбелязва, че във Великобритания равнището на междусистемна свързаност се е увеличило от 4 % през 2014 г. на 6 % от общия инсталиран капацитет през 2019 г., особено с пускането в експлоатация на междусистемната връзка NEMO на 31 януари 2019 г., и има потенциала да достигне 9 % до 2021 г. ([36])

(117) Обединеното кралство също така заяви, че участва активно в процеса на ЕС за определяне на приоритетни трансгранични проекти на всеки две години, както е предвидено в Регламента за трансевропейската енергийна мрежа (TEN-E). Тези приоритетни проекти получиха статут „Проекти от общ интерес“ (ПОИ), който им дава възможност да се възползват от потенциално по-бързи процедури за планиране и издаване на разрешения, потенциални регулаторни стимули и възможен достъп до финансова помощ от Механизма за свързване на Европа.

(118) Проектът на Ofgem за интегрирано планиране и регулиране на преноса (ИПРП) приключи през 2015 г. ([37]) С него беше установена процедурата за Оценка на вариантите за мрежата (ОВМ) и публикуването на годишни доклади относно ОВМ. В анализа на системния оператор се предоставя подобрена информация на изграждащите междусистемни връзки, включително на местата, където най-лесно може да се разположи нов капацитет за междусистемни връзки. Новата роля включва също така и разглеждането на конкретни предложения за междусистемни връзки и предоставя на Ofgem оценки на тяхното въздействие.

2.9. **Продължителност**

(119) Законът за енергетиката от 2013 г. не съдържа крайна дата за пазара на капацитет. Одобрението на държавната помощ обаче е валидно за период от 10 години ([38]), считано от датата на първото привеждане в действие на мярката през 2014 г. ([39])

([35]) При сегашния механизъм за балансиране въз основа на оферирана цена страните могат да получават такси за недостиг само ако успешно предлагат енергия по тази цена преди затварянето на пазара (в който случай рискуват да не ги получат, ако не настъпи ситуация на натоварване) или ако се окажат в дисбаланс (в който случай рискуват цената да бъде под краткосрочните им пределни разходи, ако не настъпи ситуация на натоварване). Би било необходимо механизмът за балансиране да се превърне в пазар с дискриминационно ценообразуване, където на всички производители на електроенергия се плаща референтната цена, за да може да се развие ликвиден пазар на опции, търгувани срещу цената на балансиращия пазар.

([36]) Тези данни предполагат, че мощностите за производство на електроенергия в Обединеното кралство ще останат 81,3 GW.

([37]) https://www.ofgem.gov.uk/publications-and-updates/integrated-transmission-planning-and-regulation-itpr-project-final-conclusions

([38]) Вж. член 21, точка 8 от Регламент (ЕС) 2019/943 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 година относно вътрешния пазар на електроенергия (ОВ L 158, 14.6.2019 г., стр. 54).

([39]) Счита се, че датата на прилагане е 16 декември 2014 г., когато е бил проведен първият търг в рамките на пазара на капацитет.

2.10. **Основания за откриване на процедурата**

(120) Въпреки че органите на Обединеното кралство уведомиха за пазара на капацитет, преди той да започне да функционира, Общият съд отмени решението на Комисията от 2014 г., с което схемата беше разрешена. С оглед на решението на Общия съд, с което се отменя решението от 2014 г., привеждането в действие на въпросната помощ за решението на Общия съд трябва да се счита за неправомерно ([40]).

(121) В съответствие с известието на Комисията за определяне на приложимите правила за оценка на неправомерна държавна помощ ([41]), Комисията оцени съвместимостта на мярката с вътрешния пазар, от декември 2014 до ноември 2018 г. и за в бъдеще, въз основа на условията в точка 3.9 от Насоките относно държавната помощ за опазване на околната среда и за енергетика („НПОСЕ“) ([42]), които определят специфични условия за помощ за адекватност на производството на електроенергия, и които са приложими от 1 юли 2014 г.

(122) Процедурата за приемане на ново решение може да бъде възобновена точно към момента на възникване на неправомерността ([43]).

(123) С оглед на заключенията в решението на Общия съд, че Комисията е трябвало да има съмнения относно съвместимостта на някои аспекти на мярката с вътрешния пазар, Комисията реши да започне официална процедура по разследване.

(124) Въз основа на наличната информация и елементите, описани в решението за откриване на процедурата, Комисията поиска разяснения и мнения по-специално по следните въпроси:

а) целесъобразност на мярката

(1) дали мярката е била достатъчно отворена за всички съответни доставчици на капацитет, особено за операторите за оптимизиране на търсенето, поради различията в продължителността на приложимите договори, ограничената гаранция за запазен обем за капацитет при търга Т-1 и минималното равнище на участие;

(2) дали участието на междусистемен капацитет да продължи да бъде ограничено чрез използването на модел, основаващ се на оператори на междусистемни връзки.

б) пропорционалност на мярката:

(1) дали мярката е била пропорционална поради потенциално дискриминационни разлики в третирането на операторите на капацитет за оптимизация на потреблението в сравнение с производителите на електроенергия под формата на срока на договорите;

(2) дали методът за възстановяване на разходите не е стимулирал потребителите в достатъчна степен да намалят потреблението си при върхово натоварване на търсенето и следователно не е минимизирал общия размер на помощта.

в) избягване на отрицателните ефекти върху конкуренцията и търговията:

(1) дали с мярката се избягват такива въздействия, тъй като дългосрочните договори са запазени за производствените мощности, което ограничава откритостта на мярката, и тъй като прякото участие на чуждестранен капацитет понастоящем не е разрешено в механизма на Обединеното кралство за осигуряване на капацитет.

3. **МНЕНИЯ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ**

(125) В настоящата точка са обобщени мненията, предоставени на Комисията през периода на консултации от 35 заинтересовани страни, по-специално от заинтересовани страни от енергийния сектор (като дружества за конвенционално производство на електроенергия, оператори на междусистемни връзки, оператори на инсталации за производство на енергия от възобновяеми източници и на капацитет за оптимизация на потреблението, както и търговски асоциации и неправителствени организации), Ofgem и Националната мрежа.

3.1. **Цел от общ интерес и необходимост от мярката**

(126) Макар че в решението за откриване на процедурата Комисията не е разгледала изрично въпроса за общата цел или за необходимостта от мярката, някои заинтересовани страни представиха мнения конкретно по тези въпроси. Повечето от тях подкрепиха целта на мярката и необходимостта от нея. Някои просто се съгласиха с предварителното заключение на Комисията, изразено в решението за откриване на процедурата, докато други:

а) цитираха анализи на Европейската мрежа на операторите на преносни системи за електроенергия (ENTSO-E), правителството на Обединеното кралство, Националната мрежа и трети страни, които показват, че без пазара на капацитет стандартът за надеждност на Обединеното кралство не би бил постигнат;

([40]) Решение по дело C-199/06, CELF, EU:C:2008:79, т. 61 и 64.
([41]) Известие на Комисията за определяне на приложимите правила при оценка на неправомерната държавна помощ (ОВ C 119, 22.5.2002 г., стр. 22).
([42]) ОВ C 200, 28.6.2014 г., стр. 1.
([43]) Решение на Съда от 3 юли 1986 г., дело 34/86, *Съвет/Парламент*, Сборник 1986 г., стр. 2155, т. 47; Решение на Съда от 12 ноември 1998 г., *Испания/Комисия*, C-415/96, Recueil 1998 г., стр. I-6993, т. 31; и решение от 3 октомври 2000 г., *Industrie des Poudres Sphériques/Съвет*, C-458/98 P, Recueil 2000 г., стр. I-8147, т. 82.

б) заявиха, че дори и с оглед на последните развития на енергийния пазар (напр. въвеждането на интелигентни измервателни уреди) пазарът на капацитет е останал необходим; или

в) обясниха, че пазарът на капацитет е давал важен сигнал в подкрепа на инвестициите в нов капацитет и поддържането на съществуващия капацитет.

(127) Що се отнася до ролята и потенциала на капацитета за оптимизация на потреблението, някои заинтересовани страни посочиха нарастващите количества капацитет за оптимизация на потреблението, участващ в търговете, като доказателство, че пазарът на капацитет е правилно организиран, и като доказателство за липсата на пречки пред капацитета за оптимизация на потреблението. Няколко заинтересовани страни също така подчертаха и положителната роля, която играят преходните търгове за насърчаване на ръста на капацитета за оптимизация на потреблението, още повече че при тях клиринговите цени са били по-високи и те не са били отворени за други доставчици на капацитет.

(128) Други заинтересовани страни поставиха под въпрос дали пазарът на капацитет е необходим, като предоставиха следните аргументи:

а) пазарът на Обединеното кралство ще бъде изложен на свръхпредлагане. В коментарите се отбелязва консервативният подход, възприет от Националната мрежа, при прогнозирането на търсенето и предлагането, високите маржове на капацитета за зимата на 2018/19 г., ниското равнище на ОЗН, уверенията, дадени от Обединеното кралство по отношение на сигурността на доставките през тази зима, ниските клирингови цени и значителното увеличаване на междусистемните връзки;

б) пазарът само за електроенергия би гарантирал по-добра адекватност на производството, особено след въвеждането от страна на Обединеното кралство на реформи, като напр. инсталирането на интелигентни уреди за отчитане на консумацията, реформи в правилата за определяне на цената за сетълмент и половинчасови периоди на сетълмент. Една от заинтересованите страни посочи австралийския пазар само за електроенергия като пример, при който нестабилността на цените на едро дава ясни сигнали за инвестиране в капацитет за оптимизация на потреблението;

в) пазарът на капацитет би затвърдил проблема с „липсващите пари“, като затрудни ценообразуването при недостиг на капацитет, което е необходимо за насърчаване на инвестициите в капацитет за оптимизация на потреблението и съхранението. В няколко мнения се посочваха промените в цените на електроенергията след решението на Общия съд като доказателство за този задържащ ефект.

г) Комисията следва да направи задълбочена оценка на потенциала на капацитета за оптимизация на потреблението за период от 10 години, както и на въздействието на пазара на капацитет върху този потенциал. Като се позовават на проучванията, те посочват, че (i) ако интелигентни измервателни уреди и други полезни устройства започнат да се използват широко, 15 GW от търсенето на битовите потребители биха могли да бъдат намалени през зимен ден с върхово потребление през 2025 г.; (ii) в модел от 2012 г. предоставеният от промишлените потребители капацитет е оценен на 4-5 GW капацитет за оптимизация на потреблението; докато (iii) потенциалният капацитет за оптимизация на потреблението от всички небитови и непромишлени сгради през 2012 г. е оценен между 1,2 и 4,4 GW през зимен ден с върхово потребление; (iv) през 2050 г. в Лондон може да има на разположение капацитет за оптимизация на потреблението в размер до 1 GW. Те също считат, че участието на оператори на капацитет за оптимизация на потреблението в търговете на пазара на капацитет е ниско, като на тях се пада 1,37 % от общия капацитет, осигурен чрез търгове. И накрая, някои заинтересовани страни разкритикуваха преходните търгове (ПТ) като недостатъчни за насърчаване на оптимизацията на потреблението (ОП) поради изключването на доставчиците на капацитет за оптимизация на потреблението с договори от постоянните търгове и тъй като вторият преходен търг е бил ограничен до капацитет за низходяща оптимизация на потреблението и поради това не е бил достатъчен за насърчаване на този вид оптимизация на потреблението (ОП) в дългосрочен план. Те също така изразяват съжаление, че Обединеното кралство не е удължило преходните търгове с още две години.

3.2. **Целесъобразност на мярката**

3.2.1. *Избор на инструмент*

(129) Една от заинтересованите страни е изказала мнението, че пазарът на капацитет вероятно в редица аспекти не би бил в съответствие с Регламент (ЕС) 2019/943, тъй като (i) Обединеното кралство вече ще е осъществило повечето от реформите на енергийния пазар, необходими за избягване необходимостта от пазар на капацитет и (ii) ако останат известни опасения относно капацитета, за предпочитане е да се използва стратегически резерв.

3.2.2. *Възнаграждение единствено за услугата „само разполагаемост на капацитет“*

(130) Някои от заинтересованите страни заявиха, че съществуващите механизми за уведомяване преди настъпване на ситуации на натоварване (т.е. четиричасово предупреждение, като времето и сериозността на ситуацията на натоварване се определят впоследствие) поставят в неравностойно положение децентрализираните активи, включително операторите на капацитет за оптимизация на потреблението. Те предложиха Обединеното кралство да проучи възможността за въвеждането на механизъм за диспечиране или повече предупреждения в процеса на подготовка за ситуация на натоварване.

(131) Някои от заинтересованите страни посочиха, че действащият режим на санкции може да не е достатъчно строг, за да се гарантира, че доставчиците на капацитет ще реагират ефективно по време на ситуации на натоварване на системата.

(132) От една страна, някои заинтересовани страни заявиха, че определянето на ситуации на натоварване въз основа на модел за „доставена енергия“ нарушава параграф 225 от НПОСЕ и позволява манипулиране на коефициентите за намаляване на капацитета по начин, който дискриминира технологиите с ниски нива на въглеродни емисии (вятърна и слънчева енергия) и алтернативните технологии (например системи за съхранение на енергия).

3.2.3. *Отвореност на мярката за всички съответни доставчици на капацитет*

3.2.3.1. Потенциална дискриминация срещу операторите на капацитет за оптимизация на потреблението поради липсата на споразумения за доставка с определен срок

(133) Някои заинтересовани страни твърдяха, че изискването за контрагентите по споразумения за осигуряване на капацитет да реагират при ситуация на натоварване по всяко време на деня и независимо колко дълго продължи, е превърнало участието на пазара на капацитет в непопулярно предложение за доставчиците на капацитет за оптимизация на потреблението. Поради това те изказаха твърдението, че на пазара на капацитет следва да се предлагат споразумения за обвързана със срок доставка.

3.2.3.2. Разлики в наличните срокове на договорите

(134) Съгласно действащите правила на пазара на капацитет във Великобритания повечето съществуващи доставчици на капацитет имат достъп до едногодишни споразумения. Само доставчиците на производствен капацитет, които поемат капиталови разходи (CAPEX) над определени прагове, имат право да сключват споразумения за осигуряване на капацитет с по-дълъг срок до 15 години.

(135) За да оправдаят изключването на доставчиците на капацитет за оптимизация на потреблението от договорите с по-дълъг срок, много заинтересовани страни изтъкнаха (i) ниските равнища на капиталовите разходи на доставчиците на капацитет за оптимизация на потреблението ([44]), (ii) тяхното предпочитание към договори с по-кратък срок поради колебанията в техните портфейли, (iii) необходимостта от сключването на договори с по-дълъг срок с реконструираните и новоизградените мощности, за да се избегнат по-високите оферти в търговете на пазара на капацитет, по-високите равнища на помощта и неочакваните печалби за съществуващите мощности. Някои заинтересовани страни посочиха също така, че доставчиците на капацитет за оптимизация на потреблението, които използват неотчетено производство на електроенергия, все пак биха могли да се квалифицират за договори с по-дълъг срок, ако са преминали прага за капиталовите разходи и ако са влезли в търга като производители на електроенергия.

(136) Някои заинтересовани страни предложиха (i) да се ограничи срокът на договорите до една година за всички видове капацитет, или ii) да се разрешат само договори със срок до 5 години, но не въз основа на капиталовите разходи, при които не се отчитат всички финансови разходи на капацитета за оптимизация на потреблението (като например оперативните разходи), или (iii) да се позволи на доставчиците на капацитет за оптимизация на потреблението да сключват договори със срок 3—5 години. Други страни предложиха да се запази системата, основана на праговете за капиталови разходи, но да се даде възможност на всички технологии, покриващи тези прагове (т.е. включително технологиите, експлоатирани от доставчиците на капацитет за оптимизация на потреблението), да сключват договори с по-дълъг срок и периодично да се преразглеждат праговете за капиталовите разходи или дори да се определят няколко различни прага, за да се гарантира технологичен неутралитет.

3.2.3.3. Ограничена гаранция за обема на търга T-1

(137) Известно количество капацитет не се предлага на търг за четири години напред (T-4) и се „резервира“ за търга за година напред (T-1). Ако търсенето спадне между търговете за четири години напред и за една година напред, количеството капацитет, предлагано на търга T-1, се намалява. Въпреки това, тъй като търговете T-1 осигуряват подобър път към пазара за операторите на капацитет за оптимизация на потреблението, през 2014 г. Обединеното кралство се ангажира да предложи за доставка на търговете за година напред поне 50 % от капацитета, запазен четири години по-рано.

(138) В някои мнения се посочваше, че действащият режим не е задоволителен, тъй като провеждането на търг T-1 е непредвидимо. Правителството на Обединеното кралство може да реши да отмени даден търг или да промени количеството, което ще бъде обявено на търга T-1. Някои заинтересовани страни предложиха да се фиксира количеството, което трябва да се предлага на търговете T-1, като процент или от необходимия капацитет за годината на доставка, или от капацитета, предлаган на търга T-4. Други изтъкнаха необходимостта от постепенно увеличаване на количеството капацитет, предлаган на търговете T-1, за период от пет години. И накрая, някои страни предложиха (i) да се премахнат търговете T-4; (ii) да се организират допълнителни седмични търгове или (iii) да се организират допълнителни търгове T-2.

(139) Повечето заинтересовани страни посочиха, че действащият режим е адекватен и достатъчен, като по-специално изтъкнаха значимия дял на операторите на капацитет за оптимизация на потреблението, спечелили търговете T-4. Те изказаха твърдението, че (i) всички участници на пазара са изложени в еднаква степен на несигурността по отношение на организирането или количеството на капацитета на търговете T-4 и T-1, така че операторите на капацитет за оптимизация на потреблението не са обект на дискриминация; (ii) по-големите количества капацитет, запазени за търговете T-1, биха могли да намалят конкурентоспособността на търговете T-1 и (iii) по-големите

([44]) Изчисленията за капиталовите разходи на операторите на капацитет за оптимизация на потреблението, посочени в мненията, са много ниски („близки до нула“, „няколко хиляди британски лири или по-малко от 5 GBP/kW“, „средни разходи от 0,15 GBP/kW“ в преходните търгове).

количества капацитет, запазени за търговете Т-1, биха могли да увеличат риска от свръхдоставка, ако необходимостта от капацитет за годината на доставка спадне под предварително определените нива.

3.2.3.4. Минимален праг за участие

(140) Както е описано в съображения 30 и 31, за участие на пазара на капацитет се прилага минимален праг от 2 MW за всички видове капацитет.

(141) Някои заинтересовани страни предложиха да се определят много по-ниски прагове за участие (100 kW, 500 kW, < 1 MW), като се позовават на други пазари, на които може да участва капацитет за оптимизация на потреблението (пазара Пенсилвания-Ню Джърси-Мериленд (ПНДМ) за взаимно свързване, балансиране и допълнителни услуги).

(142) Освен това някои страни изразиха критика за това, че високото равнище на тръжната гаранция, приложима по отношение на капацитета за оптимизация на потреблението и производството на електроенергия (5 000 GBP/MW през 2014 г.), е дискриминационно спрямо капацитета за оптимизация на потреблението. Те изказаха твърдението, че това би могло да представлява пречка за навлизането на пазара, особено за нови доставчици на капацитет за оптимизация на потреблението, тъй като всички участници на пазара на капацитет е трябвало да се ангажират с безсрочна доставка, а доставчиците на капацитет за оптимизация на потреблението биха могли да изпитват по-големи затруднения, отколкото производителите на електроенергия с поемането на ангажименти за дълъг период на доставка. Поради предвидения по-висок риск от неизпълнение на задълженията на доставчиците на капацитет за оптимизация на потреблението те може да изпитват повече затруднения при намирането на финансиране за тръжната гаранция.

(143) За разлика от това, много заинтересовани страни са изтъкнали уместността на избора на праг за участие от 2 MW. Освен необходимостта административните разходи да останат ниски някои заинтересовани страни посочиха, че (i) прагът от 2 MW не изглежда да е бил пречка за участието на капацитет за оптимизация на потреблението, тъй като Обединеното кралство е изпитало по-нисък праг на участие за втория преходен търг (500 kW) и са били допуснати само осем ИПК с капацитет под 2 MW, които са доставили по-малко от 3 % от общия капацитет, осигурен на този търг, и тъй като на последните търгове не е било наблюдавано групиране на ИПК за оптимизация на потреблението около прага от 2 MW. Те също така посочиха, че (ii) прагът от 100 kW, използван на ПНДМ, се прилага за по-малки регионални обществени поръчки и следователно не е съпоставим.

(144) Няколко заинтересовани страни обясниха, че изискването за тръжна гаранция е било необходимо, за да се гарантира реална доставка и да се възпрат спекулативните намерения. Една от заинтересованите страни посочи, че при преходните търгове, за които изискването за тръжна гаранция е било само 10 % от обичайното равнище, голям процент от новия капацитет не е бил доставен (25 %).

(145) Освен това някои заинтересовани страни изтъкнаха предимствата, предоставени на капацитета за оптимизация на потреблението в сравнение с другите технологии:

а) недоказан капацитет за оптимизация на потреблението, който не достави цялото количество капацитет по време на тестовете за оптимизация на потреблението, губи пропорционално своята тръжна гаранция, при условие че все пак достави поне 90 % от първоначалния капацитет, за който е поет ангажимент, и дори тогава ИПК за оптимизация на потреблението би могла да запази своето споразумение за осигуряване на капацитет и да избегне плащането на такси за прекратяване, при условие че остане над прага от 2 MW.

б) таксите за прекратяване са по-ниски при капацитета за оптимизация на потреблението (до 10 k GBP/MW) отколкото при други видове капацитет (до 35k GBP/MW).

в) съвместното изпитване позволява на доставчиците на капацитет за оптимизация на потреблението да елиминират риска при изпитването на този капацитет за оптимизация на потреблението, като разпределят риска от неизпълнение на задълженията за доставка между множество ИПК (т.е. всички ИПК, които преизпълнят задълженията си (свръхдоставка) могат да се използват за компенсиране на ИПК с неизпълнени задължения за доставка).

г) след 2015 г. доставчиците на капацитет за оптимизация на потреблението трябва да предоставят гаранция само веднъж за недоказана ИПК за оптимизация на потреблението и следователно могат да преминат предварителен подбор за множество последователни търгове, като предоставят само една тръжна гаранция.

д) през 2016 г. правителството на Обединеното кралство повиши предварителната тръжна гаранция за новоизградени производствени мощности на 10 000 GBP/MW, докато равнището на предварителната тръжна гаранция за недоказан капацитет за оптимизация на потреблението беше оставено на 5 000 GBP/MW.

е) автоматичното право на операторите на капацитет за оптимизация на потреблението да участват в търговете като „определящи цената“ и да оферират над прага, който „получателите на цената“ трябва да приемат.

ж) еднообразен коефициент за намаляване на капацитета от 84 % спрямо капацитета за оптимизация на потреблението, независимо от използваната технология за осигуряване на капацитета, докато останалите технологични класове имат специфични коефициенти за намаляване на капацитета, които варират от 17 % до 96 %.

з) възможността за операторите на капацитет за оптимизация на потреблението да участват във вторична търговия преди капацитетът да бъде доказан;

3.2.3.5. Отвореност на мярката за възобновяеми източници на енергия и нови технологии

(146) Някои заинтересовани страни твърдяха, че определени възобновяеми енергийни източници — по-специално вятърната и слънчевата енергия — понастоящем не се допускат за участие на пазара на капацитет, което е нарушение на НПОСЕ. Макар да приветстваха приемането на нови правила за слънчевата и вятърната енергия през юни 2019 г., те изразиха критика относно факта, че тези правила не са били въведени още през 2014 г., както и факта, че новите правила са били ограничени до вятърната и слънчевата енергия и не са включвали другите възобновяеми източници на енергия или новите технологии. Например един вятърен парк не е преминал предварителния подбор за търга Т-4 през 2017 г. Също така не е имало механизъм за предварителен подбор на операторите на капацитет от ВЕИ за (анулирания) Т-4 търг през 2018 г. (за годината на доставка 2022/2023 г.). В други мнения се изразиха критики за това, че коефициентите за намаляване на капацитета, приложими за ВЕИ са твърде ограничаващи.

(147) Друга заинтересована страна се изказа срещу включването на енергията от възобновяеми източници, които не са достъпни през цялото време, на пазара на капацитет — особено тези, които са изградени и финансирани по други мерки за подпомагане — тъй като те ще продължат да функционират независимо от плащането в рамките на пазара на капацитет и може да не са в състояние да произвеждат и продават електроенергия по време на ситуация на натоварване.

3.2.3.6. Участие на междусистемен капацитет

(148) Много заинтересовани страни изтъкнаха дългосрочната цел за пряко участие на чуждестранен капацитет, като същевременно настояха, че е необходимо да се предостави на Обединеното кралство достатъчно време, за да се адаптира към него в съответствие с Регламент (ЕС) 2019/943.

(149) Други страни обаче разкритикуваха настоящия модел, основан на междусистемните връзки, който се използва в Обединеното кралство, и призоваха за бърза промяна към пряко участие на чуждестранен капацитет. В едно от мненията се посочва, че на операторите на междусистемни връзки се гарантира регулирана възвръщаемост чрез механизма с минимални и максимални прагове. Поради това не би било подходящо тези оператори на междусистемни връзки да участват на пазара на капацитет, докато не се разреши участието на получаващите субсидии производствени мощности.

(150) Една от заинтересованите страни изказа мнение, че на операторите на междусистемни връзки е трябвало да бъде разрешено да участват в търга Т-1, проведен в началото на 2018 г. за година на доставка 2018/2019. Тя също така разкритикува изключването на операторите на междусистемни връзки от договори за капацитет със срок по-дълъг от една година, както и методиката за намаляване на капацитета, използвана за операторите на междусистемни връзки, която се описва като дискриминационно, по-специално защото се изчислява на индивидуална основа, а не според вида технология, както е при другите технологии, участващи на пазара на капацитет.

3.3. **Пропорционалност на мярката**

(151) Една от заинтересованите страни постави под въпрос съответствието на пазара на капацитет на Великобритания с параграф 230 от НПОСЕ, тъй като през 2016 г. съществуващите производители на електроенергия, спечелили търговете на пазара на капацитет, са получили цена от 22,50 GBP/kW/година, докато през 2017 г. са получили цена от 8,40 GBP/kW/година, което показва свръхкомпенсиране и неочаквани печалби.

3.3.1. *Разлики в приложимите срокове на договорите*

(152) Мненията, отнасящи се до приложимите срокове на договорите, са обобщени в съображения 134—136 по-горе.

3.3.2. *Изключване на дългосрочния оперативен резерв (STOR)*

(153) Една от заинтересованите страни твърди, че участието на доставчици на дългосрочен оперативен резерв (STOR) (вж. съображение 32, буква е)) на пазара на капацитет би довело до неочаквани печалби, докато изключването им не би засегнало първоначалния икономически аргумент. Освен това тези оператори биха могли да участват на пазара на капацитет и в ежегодните търгове за краткосрочен оперативен резерв (STOR), и след това (ако спечелят търговете на пазара на капацитет) да се освободят от задълженията си по договорите си за дългосрочен оперативен резерв (STOR) без неустойка.

(154) Друга заинтересована страна твърди, че няма изгледи доставчиците на дългосрочен оперативен резерв (STOR) да постигнат неочаквани печалби, тъй като се твърди, че пазарът на капацитет е довел до по-ниски цени за сетълмент, по-ниски цени на едро и по-слабо използване на инсталации за оперативен резерв (STOR). Освен това доставчиците на дългосрочен оперативен резерв (STOR) биха били de facto изключени, тъй като в окончателните правила за пазара на капацитет се посочва, че само електроцентрали, пуснати в експлоатация след 2014 г., ще бъдат определени като нови. В допълнение на това банките не биха приели едногодишно споразумение за пазара на капацитет в полза на 15-годишен договор за оперативен резерв (STOR). Те също така твърдят, че механизъм за възвръщане на предоставени средства би бил по-пропорционален, отколкото пълно изключване, и предлагат с техните инсталации да бъдат сключени със задна дата споразуменията на пазара на капацитет, които е трябвало да им бъдат възложени през 2014 г. и след това.

3.3.3. *Метод за възстановяване на разходи*

(155) Методът за възстановяване на разходите се основава на потреблението на електроенергия между 16:00 и 19:00 часа всеки делничен ден през зимата. Както е обяснено в съображение 187 от решението за откриване на процедурата, преди национални публични консултации по механизма за осигуряване на капацитет, Обединеното кралство първоначално е предвиждало размерът на таксите да се изчислява въз основа на пазарния дял на доставчиците на електроенергия от търсенето на електроенергия, регистриран по време на така наречените „триадни“ периоди. Това означава трите половинчасови периода, през които се регистрира най-голямото годишно потребление на електроенергия в Обединеното кралство през периода от ноември до февруари.

(156) Според повечето мнения, получени по тази точка, методиката за възстановяване на разходите е пропорционална. Те твърдят, че с настоящата методиката се постига точният баланс между, от една страна, предвидима и справедлива основа за определяне на таксите за доставчиците на електроенергия и, от друга страна, поддържането на сигнал за намаляване на търсенето през очаквания период на пиково търсене.

(157) Някои заинтересовани страни също така изразиха редица опасения относно алтернативната методология на „триадата“:

а) с нея не би било постигнато съществено намаляване на количеството капацитет, което ще се осигурява чрез пазара на капацитет, или на цената на този капацитет;

б) с нея разходите за пазара на капацитет са щели да бъдат прехвърлени непропорционално върху местните потребители;

в) с нея е щяла да бъде осигурила непредсказуема основа за изчисляване на таксите, тъй като е трудно да се прогнозира доставката на триади;

г) ситуациите на натоварване на системата не биха били непременно свързани с трите половинчасови периода, представляващи триадите;

д) действията на операторите за оптимизация на потреблението и/или вградено производство на електроенергия за избягване на триадите (използвани за финансиране на други мерки) са довели до неефективни решения за диспечиране и до спад в цените на едро в периодите на върхово потребление.

(158) Други заинтересовани страни изразиха критики към избраната методика за възстановяване на разходите. Те твърдят, че (i) тя не е в съответствие с очакването, че пазарът на капацитет ще се активира само при пиково търсене; (ii) че малко доставчици на капацитет за оптимизация на потреблението биха могли да намалят търсенето всеки делничен ден през зимата между 16:00 и 19:00 часа, и (iii) „действителният“ недостиг на капацитет би бил надценен и общите разходи за пазара на капацитет биха били по-високи. Тези страни също така твърдят, че методиката, основана на триадните периоди, би била по-подходяща, тъй като би създала пазар за избягване на разходите за пазара на капацитет. Една от заинтересованите страни изказа редица допълнителни аргументи: методиката на триадата няма да повлияе на предвидимостта на цените за повечето доставчици на електроенергия, тъй като почти всички битови клиенти и малки предприятия са с уредени профили; избягването на триадата е успяло да насърчи гъвкавите потребители да участват в оптимизацията на потреблението; а методиката, основаваща се на часовия интервал 16:00-19:00, насърчава използването на замърсяващо неотчетено производство на електроенергия, за да се намали търсенето през тези периоди.

(159) Някои заинтересовани страни изразиха подкрепа в полза на позицията на Комисията, обяснена в съображение 187 от решението за откриване на процедурата, според която, при оценяване на този въпрос, Комисията ще взема предвид също така и параграф 25 от НПОСЕ, според който съвместимостта на мярката следва да се оценява единствено въз основа на критериите от точка 3.9.5 от НПОСЕ. Тази разпоредба не включва позоваване на финансирането на мерки за адекватност на производството. Други, за разлика от тях, се позоваха на решението на Общия съд, за да критикуват тази позиция.

3.4. **Избягване на отрицателните ефекти върху конкуренцията и търговията**

(160) Някои заинтересовани страни посочиха, че пазарът на капацитет следва (i) изрично да бъде организиран, така че да се сведат до минимум емисиите на парникови газове, като се подкрепя сигурността на системата чрез технологии с нулеви емисии; или (ii) се подкрепя повече енергията от възобновяеми източници, или (iii) се насърчават енергийни източници, които са стратегически важни от гледна точка на декарбонизацията, като същевременно постепенно се изключват замърсяващите горива или технологии, които не са съвместими с декарбонизирания електроенергиен сектор.

(161) В някои коментари също така се посочва, че при разследването на Комисията следва да се вземат предвид новите правила относно механизмите за осигуряване на капацитет, съдържащи се в Регламент (ЕС) 2019/943/892, по-специално с цел да се ограничи капацитетът с високи емисии на CO_2.

3.5. **Задължение за отлагане**

(162) Някои заинтересовани страни изтъкнаха редица действия, предприети от Обединеното кралство след решението на Общия съд (вж. съображение 18) — провеждането на заместващ търг Т-1 и (евентуално) търг Т-3 (вж. съображения 53 и 156 от решението за откриване на процедурата). Тези действия ще продължат да прилагат съществуващите споразумения в замяна на перспективата за разсрочени плащания и продължаващото събиране на такси от доставчиците на електроенергия. Това би предоставило икономическо предимство на участниците на пазара на капацитет по време на периода на изчакване и следователно би представлявало неправомерна помощ.

(163) Тези страни поискаха от Комисията да издаде разпореждане за преустановяване в съответствие с член 13, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета ([45]), с което от Обединеното кралство се изисква да преустанови всякаква неправомерна помощ, докато Комисията не вземе решение относно съвместимостта на помощта.

4. **МНЕНИЯ НА ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО**

(164) В тази точка се обобщават мненията, получени от Обединеното кралство на 12 април 2019 г. относно решението за откриване на процедурата, и получените на 7 юни 2019 г., 19 юли 2019 г. и 12 септември 2019 г.

4.1. **Цел от общ интерес и необходимост от мярката**

(165) Според Обединеното кралство техният анализ, подкрепен със становището на оператора на електроенергийна система на Националната мрежа (ОЕС НМ), показва, че липсата на пазара на капацитет би повлияла неблагоприятно на сигурността на доставките на електроенергия в Обединеното кралство и би увеличила очакваното отпадане на товари (ООТ) над стандарта за надеждност от 3 часа/годишно през всички години, считано от 2019/20 г. На 7 юни 2019 г. Обединеното кралство заяви, че заедно с ОЕС НМ са преразгледали анализа, представен през декември 2018 г. и описан в съображения 102—104 (и съображения 94—96 от решението за откриване на процедурата) и са потвърдили, че той продължава да дава най-актуалната и най-точната представа за нуждата от пазара на капацитет.

(166) Обединеното кралство не е съгласно с твърдението, че на пазара на електроенергия във Великобритания има свръхпредлагане:

а) процедурата за определяне на параметри, прилагана от ОЕС НМ, не е прекалено консервативна, а по-скоро се търси подходящият баланс на рисковете (между свръхдоставка и неадекватност на капацитета) в една процедура, за която е присъща несигурността. То припомня, че Ofgem предоставя на ОЕС НМ стимули за точно прогнозиране на търсенето ([46]).

б) По-добрите от очакваните маржове на капацитета през зимата на 2018/19 г. илюстрират значителната несигурност и предизвикателства, свързани с точното прогнозиране на бъдещите нужди от капацитет (като се отбелязва, че оценката за 2018/19 г. е направена в началото на 2014 г.). В доклада на ОЕС НМ относно перспективите за зимния сезон се обяснява, че се е очаквало някои по-големи инсталации, които не са спечелили на търга на пазара на капацитет, да останат в експлоатация през зимата на 2018/2019 г. Това може да се дължи на по-високите цени на едро, предизвикани от повишаването на цените на природния газ и на разходите за въглеродни емисии.

в) Тази неочаквана и благоприятна промяна в пазарните условия преди зимата на 2018/19 г. също така даде възможност на правителството на Обединеното кралство да даде уверения относно ситуацията със сигурността на доставките през тази зима, независимо от решението на Общия съд. Въпреки че понастоящем клиринговите цени са ниски, Обединеното кралство твърди, че това е един от успехите на пазара на капацитет — че високите нива на конкуренция в търговете са осигурили необходимия капацитет, включително известен нов капацитет, на по-ниска цена за потребителите от първоначално очакваната.

г) Що се отнася до твърдението, че значителният ръст в междусистемните връзки е довел до свръхпредлагане на капацитет, Обединеното кралство отбелязва, че операторите на междусистемни връзки участват в търговете за капацитет, така че техният принос за задоволяване на нуждите на Обединеното кралство от капацитет е надлежно взет под внимание. Коефициентите за намаляване на капацитета на операторите на междусистемни връзки се преразглеждат ежегодно с цел да се гарантира, че ще останат подходящи.

(167) Обединеното кралство оспорва идеята, че пазарът само за електроенергия е в по-добра позиция да гарантира адекватността на производството. (i) Обединеното кралство припомня пазарните неефективности, описани в съображения 105—109 (и съображения 97—101) от решението за откриване на процедурата). (ii) По отношение на въвеждането на интелигентни измервателни уреди, по-малко от една трета от потребителите понастоящем използват интелигентни измервателни уреди, а динамичните тарифи на база време на използване (ToU) са в много ранен стадий. Следователно Обединеното кралство не счита, че пазарната неефективност, свързана с надеждността като обществено благо, се е променила значително от 2014 г. насам и е твърде рано да се оценява степента, до която

([45]) Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета от 13 юли 2015 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 248, 24.9.2015 г., стр. 9)

([46]) Ofgem отбелязва в своя доклад за състоянието на енергийния пазар от 2018 г.: „От 2011 г. насам прогнозите на националната електроенергийна система за търсенето на електропреносни услуги непрекъснато са над реалните стойности средно с около 1,5 GW. Въпреки че може да се счита за разумно системният оператор да възприеме консервативен подход при прогнозиране на търсенето, това трябва да бъде балансирано с разходите за осигуряването на допълнителен капацитет. През последната година Националната мрежа направи редица промени в нейната процедура за прогнозиране на търсенето, което като цяло доведе до занижаване на нейното очакване за основното търсене.“

едно по-голямото бъдещо разгръщане ще се отрази на тази пазарна неефективност. (iii) Реформата в правилата за определяне на цената за сетълмент доведе до по-високи пикови цени за сетълмент след въвеждането на пазара на капацитет, но присъщото високо ниво на несигурност по отношение на случаите на недостиг само по себе си прави разчитането на таксите за оскъден капацитет рискована стратегия за инвеститорите: малко вероятно е само с реформата в правилата за определяне на цената за сетълмент да се реши проблемът с липсващите пари. (iv) Като се позовава на прегледа на Международната агенция по енергетика от 2018 г. на енергийната политика на Австралия, Обединеното кралство отбелязва, че в Австралия се наблюдават високи цени на електроенергията поради липсата на конкуренция и структурни проблеми, а не защото има добре функциониращ пазар само за електроенергия.

(168) Обединеното кралство също така оспорва идеята, че пазарът на капацитет ще затвърди проблема с липсващите пари. (i) Чрез конкурентната тръжна процедура се разкрива обхватът на липсващите пари. С решаването на основните проблеми, довели до проблема с липсващите пари, и с увеличаване на потенциала за осигуряване на приходи от такси за недостиг на пазара на електроенергия, Обединеното кралство очаква участниците на пазара да станат по-малко зависими от приходите от пазара на капацитет, тъй като конкурентните тръжни процедури ще доведат до намаляване на клиринговите цени почти до нула. В този момент е възможно пазарът на капацитет вече да не е необходим. (ii) Противно на твърденията на някои заинтересовани страни, Обединеното кралство счита, че цените на пазара на електроенергия не са били засегнати от решението на Общия съд или последващите правителствени решения или съобщения. Разглеждайки дългосрочните тенденции ще видим, че средните цени за базово натоварване и колебанията в цените на практика са се увеличили след първата година на доставка 2017/18. Това би означавало, че други фактори оказват по-голямо влияние върху цените и че някои заинтересовани страни надценяват задържащия ефект на пазара на капацитет върху цените.

(169) Според Обединеното кралство, като се позовава на Доклада за енергийния капацитет на Реформата на пазара на електроенергия (РПЕ) на Националната мрежа от 2018 г., има много малко налични данни относно капацитета за оптимизация на потреблението и най-добрият източник на информация относно договорите за оптимизация на потреблението са регистрите на пазара на капацитет, както е описано в таблица 2 от решението за откриване на процедурата (вж. таблица 1 от настоящото решение). Анализът на резултатите от първите преходни търгове (вж. таблица 4) показва, че около 70 % от операторите на капацитет за оптимизация на потреблението, които са спечелили споразумения за доставка на капацитет, са били такива с неотчетено производство на електроенергия, обикновено резервни дизелови генератори. Според Обединеното кралство в неотдавнашно проучване на доставчиците на капацитет за оптимизация на потреблението се изказва предположение за високо ниво на участие на съществуващите оператори на капацитет за оптимизация на потреблението (70 %) на пазара на капацитет. Нещо повече, оценките на операторите на капацитет за оптимизация на потреблението, участващи в предоставянето на други електроенергийни услуги, обикновено показват сходни резултати: например количеството капацитет за оптимизация на потреблението, участващ в портфейла на Националната мрежа от балансиращи продукти и услуги, през 2015 г. е било приблизително 708 MW. Обединеното кралство посочва, че са били направени многобройни опити да се оцени общото потенциално количество капацитет за оптимизация на потреблението в Обединеното кралство, но тези оценки са били свързани със значителни възражения, често свързани с липсата на реални данни, водещи до много различни оценки. Например Обединеното кралство посочи, че макар Асоциацията за децентрализирана енергия да е изчислила през 2016 г., че в Обединеното кралство може да има компоненти до 9,8 GW, които да могат да бъдат намалени поне веднъж годишно до 2020 г., в Енергийния сценарий за бъдещето на Националната мрежа от 2018 г. се предвижда реален промишлен и търговски капацитет за низходяща оптимизация на потреблението в размер на близо 1 GW до 2019/20 г., който се очаква да се увеличи почти двойно за едно десетилетие.

(170) По отношение на преходните търгове (ПТ) Обединеното кралство посочва, че те са били разработени специално с цел подпомагане на сектора за оптимизация на потреблението и при независими оценки на преходните търгове е установено, че те като цяло са успели да постигнат целта си. Вторична цел на преходните търгове беше да се спомогне за по-доброто разбиране на сектора. В резултат на събраните като част от тези оценки доказателства са установени начини, по които участието на капацитета за оптимизация на потреблението на пазара на капацитет би могло да се насърчи, които вече са приложени или се прилагат (вж. „съвместно изпитване“ в съображение 145, преразпределяне на компонентите на ИПК за оптимизация на потреблението в съображение 180 по-долу). И накрая, Обединеното кралство посочва, че участниците в преходните търгове не са били допуснати да участват в търговете Т-4 през 2014 и 2015 г. (било им е разрешено да участват във всички други търгове Т-4), тъй като не са се нуждаели от допълнителната помощ, предоставена чрез преходните търгове, доколкото те вече са били достатъчно зрели, за да се конкурират с останалите участници на тези търгове. На участниците в преходните търгове обаче им е било разрешено да участват в търговете Т-1 за съответните години на доставка, като по този начин се е гарантирало, че участниците в преходните търгове са имали път към пазара за всяка отделна година на доставка.

4.2. **Целесъобразност на мярката**

4.2.1. *Избор на инструменти*

(171) Обединеното кралство не споделя мнението на някои заинтересовани страни, че един стратегически резерв е за предпочитане пред механизъм за осигуряване на капацитет, обхващащ целия пазар. Макар Обединеното кралство да признава, че стратегическите резерви могат да бъдат ефективен начин за решаване на временни проблеми с адекватността, те са по-малко подходящ вариант на пазари, на които проблемите с капацитета са по-сериозни или продължителни, тъй като са свързани с по-голям риск от нарушаване на пазара. Според Обединеното кралство това

се дължи на редица фактори, а именно неефективността на държането на резерва извън пазара; изискването за по-централно управление на такъв стратегически резерв, което може да доведе до закупуването на недостатъчен или неподходящ резервен капацитет; и риска от това резервът да се увеличава постоянно с времето, тъй като централите ще изберат да „надиграят“ механизма, предпочитайки да седят в резерв, вместо да поемат риска да участват на пазар само за електроенергия ([47]).

(172) В допълнение към това Обединеното кралство заявява, че един стратегически резерв не би стимулирал инвестициите в нови електроцентрали. Напротив, той може на практика да създаде на пазара таван на цените (или усещането за таван на цените), тъй като инвеститорите могат да имат опасения, че в случай на покачвания на цените органите на Обединеното кралство биха могли да се окажат под натиск за намаляване на цената за диспечиране на резерв, като по този начин премахнат техните приходи от такси за недостиг и подкопаят тяхната инвестиционна позиция. Според Обединеното кралство механизмите за осигуряване на капацитет, обхващащи целия пазар, са по-ефективни при насърчаване на инвестициите в нов капацитет с цел преодоляване на дългосрочните опасения относно адекватността.

4.2.2. *Възнаграждение единствено за услугата „само разполагаемост на капацитет“*

(173) Обединеното кралство твърди, че е избрало механизма за уведомяване преди настъпване на ситуации на натоварване, за да се съобрази с НПОСЕ, по-специално с параграф 225 относно плащането изключително за разполагаемост, а не за доставена енергия. Специфичен механизъм за диспечиране би попречил на пазарите. Като част от петгодишния преглед Обединеното кралство планира да проучи механизми за предоставяне на повече информация на участниците във връзка със ситуации на натоварване, въпреки че не предвижда прилагането на цялостен режим на диспечиране.

(174) Що се отнася до ефективността на режима на санкции в рамките на пазара на капацитет, Обединеното кралство ще разгледа възможността за засилване на режима на санкции в отговор на нарастващото участие на неконвенционалните технологии като последващо действие от петгодишния преглед.

(175) Обединеното кралство признава, че доставчиците на капацитет може да бъдат изправени пред санкции в случаи, когато не успеят физически да доставят енергия по време на ситуации на натоварване. В това отношение може да се счита, че пазарът на капацитет следва модел на „доставена енергия“. Въпреки това, в контекста на пазара на капацитет, много малко вероятно е нарушения при диспечирането да възникнат на практика, тъй като ситуациите на натоварване са определени с позоваване на действия от последна инстанция на НГ, след като пазарът не успее да осигури капацитет. Следователно пазарът на капацитет би бил в съответствие с параграф 225 от НПОСЕ.

4.2.3. *Отвореност на пазарите за всички съответни доставчици на капацитет*

4.2.3.1. Потенциална дискриминация срещу операторите на капацитет за оптимизация на потреблението поради липсата на споразумения за доставка с определен срок.

(176) Обединеното кралство посочва, че на доставчиците на капацитет, участващи в преходните търгове, е бил предоставен обвързан с времеви интервал вариант на стандартното споразумение за осигуряване на капацитет: доставчиците на капацитет са могли да изберат да предоставят капацитета си на разположение само в интервала между 16:00 и 19:00 часа в замяна на намалени плащания за капацитет. Въпреки това търсенето на този продукт в преходните търгове се е оказало незначително: само една ИПК от 89-те ИПК, които са спечелили търговете, е избрала този вид споразумение. Поради това според Обединеното кралство липсата на обвързан с времеви интервал продукт на основните търгове не може да се разглежда като значителна пречка пред участието. Правителството на Обединеното кралство също така твърди, че споразуменията за обвързана с времеви интервал доставка на капацитет не покриват изцяло изискването за адекватност на производството на електроенергия (ситуациите на натоварване на системата не са непременно ограничени до това време от деня) и биха усложнили допълнително изчисляването на общото изискване за капацитет за дадена година на доставка.

4.2.3.2. Разлики в приложимите срокове на договорите

(177) Обединеното кралство посочва, че без достъп до дългосрочни споразумения новите, изградени с проектно финансиране, производствени мощности може да не са в състояние да участват на търговете за капацитет. Без този подълъг срок на амортизация от кандидатите с инсталации, изградени с проектно финансиране, ще се изисква да представят оферти на високи нива, които потенциално биха надвишили максималния праг на тръжната цена. Това ненужно би увеличило равнищата на офертите — като увеличи общия размер на помощта, изплатена в рамките на пазара на капацитет, и риска от неочаквани печалби за други доставчици на капацитет. В резултат може дори да се окаже, че в търга изобщо няма да участва новоизграден капацитет, като по този начин ще се намали конкуренцията на търговете.

(178) Обединеното кралство подчертава, че мненията на заинтересованите страни, в които се изтъкват ниските нива на капиталовите разходи за оптимизация на потреблението, са в съответствие с данните за капиталовите разходи на капацитета за низходяща оптимизация на потреблението, събрани чрез независима оценка на втория преходен търг. Обединеното кралство счита, че средните разходи от 0,15 GBP/kW са незначителни, когато се разглеждат с оглед на

([47]) Последният е известен като проблема с „хлъзгавия терен“.

минимални праг за капиталовите разходи от 270 GBP/kW за 15-годишни споразумения. Що се отнася до твърдението, че групите, обединяващи доставчици на капацитет, са изправени пред значителни разходи за персонал, свързани с администрацията и набирането на клиенти, Обединеното кралство отбелязва, че този аргумент е уместен само по отношение на дейността по обединяване, а не на самата оптимизация на потреблението, и че подобни аргументи могат да бъдат представени по отношение и на други видове капацитет. Освен това Обединеното кралство посочва, че новият капацитет за оптимизация на потреблението с неотчетено производство на електроенергия също ще може да участва на пазара на капацитет като производствен капацитет и ще може да кандидатства за 15-годишни споразумения.

(179) Обединеното кралство отбелязва, че принципът за недопускане на дискриминация не изисква всички предприятия да бъдат третирани по абсолютно еднакъв начин във всички случаи. Различията в третирането могат да бъдат обективно обосновани и всъщност може да са необходими, за да се избегне дискриминация. Капацитетът за оптимизация на потреблението и новоизградените производствени мощности не са в същото положение, например по отношение на тяхното ниво на капиталовите разходи. Следователно те не трябва непременно да бъдат третирани по един и същ начин по отношение на наличните срокове на договорите. Резултатите от проведените до този момент търгове не дават никакви индикации, че различният достъп до споразумения с по-дълъг срок на практика води до изкривяване на резултатите от търговете. Резултатите на операторите на капацитет за оптимизация на потреблението са сравними с (и често дори по-добри от) тези на новизградените производствени мощности: напр. на последния търг T-4 един недоказан оператор на капацитет за оптимизация на потреблението реализира по-добра успеваемост и по-голямо общо количество, отколкото новоизградените производствени мощности.

(180) И накрая, Обединеното кралство посочва, че правилата за пазара на капацитет са били променени през юни 2019 г., за да се даде възможност на операторите на капацитет за оптимизация на потреблението да преразпределят компоненти от тяхната инсталация на пазара на капацитет през срока на договора. Обединеното кралство твърди, че без подходящи правила, да се позволи на операторите на капацитет за оптимизация на потреблението достъп до договори с по-дълъг срок в този случай би могло да създаде вратички в системата. Операторите на капацитет за оптимизация на потреблението могат да агрегират скъпи компоненти, за да могат изкуствено да достигнат праговете за капиталовите разходи, преди да ги заменят срещу по-евтини през срока на договора.

(181) Що се отнася до изключването на операторите на междусистемни връзки от договори с по-дълъг срок, Обединеното кралство отбелязва, че въпреки липсата на многогодишни споразумения за операторите на междусистемни връзки на пазара на капацитет, съществуват планове за няколко проекта за междусистемни връзки, което предполага, че споразумения с по-дълъг срок не са необходими, за да се стимулират такива инвестиции.

(182) Обединеното кралство счита, че принципът за използване на прагове за капиталовите разходи за определяне на срока на договорите остава подходящ и може да продължи да се използва. Ето защо на 12 септември 2019 г. Обединеното кралство пое ангажимент:

а) да позволи на всички видове капацитет (с изключение на междусистемните връзки) да участват в предварителен подбор за подаване на оферти за наличните договори с различни срокове, ако могат да докажат, че покриват праговете за капиталови разходи (CAPEX), описани в съображение 75, и;

б) да се запазят тези прагове на капиталовите разходи, които са обект на преразглеждане, за да се гарантира, че ще останат подходящи.

4.2.3.3. Ограничена гаранция за обема на търга T-1

(183) Избраният подход за заделяне на капацитет за търга T-1 има за цел да се постигне баланс между минимизирането на рисковете за сигурността на доставките (което би благоприятствало за по-голям обем на търг T-4) и рисковете от свръхдоставка (което би благоприятствало по-голям обем на търг T-1). Освен това търговете T-1 се разглеждат като предпочитан път към пазара за капацитета за оптимизация на потреблението, тъй като този капацитет обикновено е с по-кратък срок на изпълнение.

(184) Ангажиментът за определено тръжно количество, поет с решението от 2014 г., до този момент се изпълнява, като действителните количества на търговете T-1 надвишават количествата, резервирани четири години по-рано.

(185) Обединеното кралство също така посочи, че резервирането четири години напред за търговете T-1 на фиксиран процент от общото количество капацитет за годината на доставка би намалило количеството капацитет на разположение за новите инсталации в търговете T-4 и следователно би било дискриминационно. Това също така би увеличило обема на търга T-1 до ниво, което не би било непременно изпълнено, и би могло да доведе до неконкурентни търгове T-1, особено ако съвпаднат със закриването на допълнителни инсталации.

(186) Възможността държавният секретар да отлага или отменя търгове за капацитет (вж. съображения 65 и 138) е необходима, за да се гарантира ефективен надзор на пазара на капацитет и на тръжния процес, както и да се даде възможност на правителството на Обединеното кралство да предприема действия при непредвидени обстоятелства (напр. отмяната на търговете след решението на Общия съд). Освен това Обединеното кралство отбелязва, че този режим засяга еднакво както търговете Т-4 и Т-1, така и всички участници, преминали предварителния подбор. Следователно не може да се твърди, че той поставя конкретен вид доставчици на капацитет в неблагоприятно положение.

(187) За да продължи да осигурява видимост за доставчиците на капацитет, на 12 септември 2019 г. Обединеното кралство пое ангажимент:

а) да продължи да осигурява в търговете за година напред поне 50 % от капацитета, резервиран четири години по-рано като част от процедурата за определяне на параметри за търга за четири години напред за същата година на доставка; и

б) да продължи да използва методиката за заделяне на капацитет, основана на 95 % доверителен интервал, описана в съображение 62, за определяне на минималния капацитет, който ще бъде заделен за търга за година напред.

(188) Според Обединеното кралство: (i) един търг Т-2, насочен към по-малките, децентрализирани производители на електроенергия, би дискриминирал инсталациите с по-дълги срокове на изграждане. Освен това необходимостта от търг Т-2 не е ясно определена, тъй като малките оператори за вградено производство на електроенергия с по-кратки срокове на изграждане към момента са едни от най-успешните категории новоизградени производствени мощности на търговете Т-4. (ii) Седмичните търгове не биха осигурили дългосрочните инвестиционни сигнали, които са цел на пазара на капацитет, и не е ясно каква полза би имало от него по отношение на сигурността на доставките, или по какъв начин той би се отличавал от съществуващите механизми за вторична търговия.

4.2.3.4. Минимален праг за участие

(189) Обединеното кралство отбелязва, че целта на минималния праг от 2 MW е да остане възможно администрирането на процесите на пазара на капацитет. Възможността за агрегиране гарантира, че по-малките мощности за капацитет няма да бъдат изключени или поставени в неравностойно положение на пазара на капацитет. Вторият преходен търг не успя да привлече значителен интерес от ИПК под 2 MW (вж. съображение 68). Обединеното кралство посочва, че при последните търгове не е имало групиране на ИПК на равнище от 2 MW, което човек би очаквал да види, ако е имало предпочитание или желание за по-малки ИПК. Освен това, както е посочило в уведомлението си от 2014 г., Обединеното кралство припомня, че 2 MW е нисък праг, по-специално защото балансиращите услуги на Националната мрежа през 2014 г. са имали по-високи прагове за участие (краткосрочен оперативен резерв (STOR) и честота на реакция, зададени на 3 MW), и тъй като е бил много по-нисък от използвания в много други европейски механизми за осигуряване на капацитет, при които прагове от 10—50 MW не са били рядкост (за справка: Окончателния доклад за секторното проучване относно механизмите за осигуряване на капацитет ([48])).

(190) Обединеното кралство е съгласно с мненията на заинтересованите страни, посочени в съображения 143—145.

(191) Обединеното кралство посочва, че участието в агрегирана ИПК в повечето случаи би следвало да позволи хеджиране на риска от неизпълнение на задължение за доставка. Групата, обединяваща доставчици на капацитет, може да организира своята ИПК, така че ако една от съставните ѝ част не сработи, това да бъде компенсирано от друга в рамките на същата ИПК, или от друга ИПК в рамките на портфейла, като по този начин се намали рискът от понасяне на санкции или такси за прекратяване.

(192) Обединеното кралство също така твърди, че определянето на тръжна гаранция, равна на половината от гаранцията за новоизградени производствени мощности, се счита за подходящо с цел да се гарантира, че изискването не поставя ненужна пречка пред навлизане на пазара на нови мощности за оптимизация на потреблението. Що се отнася до излагането на операторите на капацитет за оптимизация на потреблението на пълния размер на тръжната гаранция, дори и ако повечето компоненти са доказани, промяната в правилото за преразпределение на компонентите (вж. съображение 180) създаде механизъм за гъвкавост, чрез който този проблем да бъде решен изцяло.

(193) Обединеното кралство признава, че може да има малка група от ИПК под 2 MW, които желаят да участват на търга и предпочитат да не се обединяват, но то не счита, че минималният праг от 2 MW представлява техническа пречка пред участието на капацитет за оптимизация на потреблението. Обединеното кралство обаче признава, че след 2014 г. е налице тенденция към по-ниски прагове за навлизане на пазарите на електроенергия, като например прага от 1 MW за TERRE ([49]).

(194) За да се вземат предвид пазарните развития, описани в съображение 193, на 12 септември 2019 г. Обединеното кралство пое ангажимент:

а) да се намали минималният праг за участие на пазара на капацитет, както е описано в съображения 30 и 31, на 1 MW за всички търгове, за които предварителният подбор започва от януари 2020 г., и

([48]) Окончателен доклад за секторното проучване относно механизмите за осигуряване на капацитет, SWD(2016) 385 final

([49]) Трансевропейска борса за резервен капацитет (TERRE), общоевропейски пазар на балансиращи услуги, който се очаква да започне да функционира в края на 2019 г.

б) да се преразгледа този праг преди октомври 2021 г., за да се проучи потенциалът за допълнително намаляване.

4.2.3.5. Отвореност на мярката за възобновяеми източници на енергия и нови технологии

(195) Обединеното кралство посочва, че през 2014 г. се е очаквало, че за вятърната и слънчевата енергия, поради високите им капиталови разходи, ще е необходима значителна и изрична подкрепа, насочена към производството с ниски нива на въглеродни емисии, като например договорите за разлика (ДзР) или техния предшественик задължението за енергия от възобновяеми източници (ЗЕВИ). Получаването на тези субсидии *de facto* би ги изключило от участие на пазара на капацитет. Поради това е счетено, че не е необходимо да се изготвят и въвеждат правила, които да позволят тяхното участие.

(196) Обединеното кралство признава, че капиталовите разходи за някои възобновяеми енергийни източници са намалели драстично през последните години. След като стана ясно, че има интерес за изграждане на вятърни и слънчеви инсталации без субсидии и за участието им на пазара на капацитет, необходимите промени бяха проучени и осъществени възможно най-бързо — включително чрез създаване на нова методика за намаляване на капацитета и гарантиране, че няма дублиране на държавна помощ. Промените в правилата за пазара на капацитет, необходими за включване на тези технологии с непостоянен характер, бяха приети от парламента на Обединеното кралство на 4 юни 2019 г. Обединеното кралство потвърждава, че възобновяемите енергийни източници (вятърна и слънчева енергия) ще могат да участват в търговете Т-1, Т-3 и Т-4, планирани за януари 2020 г. (при условие че бъде взето положително окончателно решение за държавната помощ по схемата). Впоследствие вятърният парк, посочен в съображение 146 по-горе, който не можеше да участва в предварителния подбор за прекратения търг Т-4 през 2018 г., все пак успя да участва в предстоящия търг Т-3, т.е. за същата година на доставка (2022/2023).

(197) За да осигури повторение на ситуация, подобна на описаната в съображение 146 по-горе, Обединеното кралство се ангажира на 12 септември 2019 г. да разработи всички необходими правила (например, но без да се ограничава до, коефициенти за намаляване на капацитета), за да се гарантира ефективното участие на нови видове капацитет, които могат ефективно да допринесат за решаване на проблема с адекватността на производството на електроенергия, веднага щом този капацитет има потенциала да допринесе за решаване на проблема с адекватността на производството на електроенергия.

(198) Обединеното кралство не е съгласно с мненията, посочени в съображение 147 по-горе. Като взема за пример екстремното метеорологично явление от март 2018 г. (т.нар. „Звяр от изтока“), когато вятърът беше отбелязан като ключов фактор за избягване на натоварване на системата, Обединеното кралство подчертава, че вятърът има очевиден принос за сигурността на доставките. Поради това след обстоен анализ е разработена подходяща методика за намаляване на капацитета на такива инсталации за включване в механизма на пазара на капацитет.

4.2.3.6. Участие на междусистемен капацитет

(199) Обединеното кралство посочва, че винаги е било ясно, че те разглеждат прякото участие на чуждестранни мощности на пазара на капацитет като най-доброто решение, което да допринесе за сигурността на доставките. Въпреки това не е било възможно веднага да се приложи пряко чуждестранно участие поради причините, описани в съображение 35 (и съображение 28) от решението за откриване на процедурата).

(200) Като взе предвид факта, че след 2014 г. и други държави членки са въвели механизми за капацитет, обхващащи целия пазар, с перспективата за пряко участие на чуждестранни мощности, и като взе предвид влизането в сила на 4 юли 2019 г. на Регламент (ЕС) 2019/943, Обединеното кралство пое ангажимент на 12 септември 2019 г.:

а) да се стреми да осъществи прякото участие на чуждестранни мощности в търговете, за които предварителният подбор започва от януари 2020 г., при условие че бъдат сключени споразумения за сътрудничество с операторите на преносни системи в съседните държави на тези, в които се намират участващите мощности; и във всички случаи:

б) да прилагат пряко участие на чуждестранни мощности за всички търгове, за които предварителният подбор започва след методиките, общите правила и условия, посочени в член 26, точка 11 от Регламент (ЕС) 2019/943, са одобрени от Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER) и са публикувани на нейния уебсайт в съответствие с член 27 от горепосочения регламент, и са станали приложими.

(201) Обединеното кралство не счита, че режимът на минимални и максимални прагове за операторите на междусистемни връзки им предоставя несправедливо предимство в търговете на пазара на капацитет. Всички приходи от пазара на капацитет се разглеждат преди да се оценят приходите на операторите на междусистемни връзки с оглед на режима на максимални и минимални прагове. Един оператор на междусистемни връзки би получил минимално плащане само ако общите приходи (включително приходите от пазара на капацитет) са под предварително определена граница. Аналогично, ако общите приходи са над горната граница, тогава операторът на междусистемни връзки ще плати излишъка на потребителя. Операторите на междусистемни връзки продължават да бъдат изложени на колебанията в приходите и пазарните цени в рамките на режима на максимални и минимални прагове.

(202) И накрая, Обединеното кралство посочи, че е дало да се разбере на всички заинтересовани страни след септември 2014 г., че операторите на междусистемни връзки ще могат да участват в търгове за годината на доставка 2019/2020 г.: следователно не за търга Т-1, организиран в началото на 2018 г. за годината на доставка 2018/2019 г. Според Обединеното кралство, като част от процедурата за оценка на държавната помощ от 2014 г., Обединеното кралство се ангажира със следното: ако последващата оценка покаже, че приносът на операторите на междусистемни връзки в търга Т-4, планиран за 2014 г., е бил подценен, Обединеното кралство съответно би намалило количеството капацитет в търга Т-1 през 2017 г. (вж. съображение 124) в решението от 2014 г.). Обединеното кралство твърдеше, че за да изпълни този ангажимент, е трябвало да намали количеството капацитет, което да бъде осигурено чрез търга Т-1 за годината на доставка 2018—2019 г., което е било несъвместимо с увеличаването на капацитета за доставка (което би било необходимо, за да се даде възможност на операторите на междусистемни връзки да участват на този търг Т-1). Що се отнася до методиката за намаляване на капацитета, използвана спрямо операторите на междусистемни връзки, Обединеното кралство посочи, че методиките се различават между различните технологии, за да се гарантират еднакви условия на конкуренция. По-специално, коефициентите за намаляване на капацитета се определят за отделните оператори на междусистемни връзки поради значителните разлики между тях и свързаните пазари. Освен това, всяка година ОЕС НМ установява моделиран набор от коефициенти за намаляване на капацитета за всяка свързана държава (като използва стохастична общоевропейска методика за моделиране). След това тази обща методика е съгласувана с комисията от технически експерти (КТЕ), която потвърждава, че анализът на ОЕС НМ е точен и целесъобразен, и след това предлага подходящото намаляване на капацитета от всеки набор от коефициенти. Държавният секретар след това приема окончателните стойности. Обединеното кралство също така подчерта, че сключването на договори с по-дълъг срок с оператори на междусистемни връзки би било несъвместимо с позицията на Обединеното кралство, че моделът на междусистемни връзки е краткосрочно решение (вж. съображение 199 по-горе) до въвеждането на пряко чуждестранно участие.

4.3. **Пропорционалност на мярката**

4.3.1. *Разлики в наличните срокове на договорите*

(203) Мненията, отнасящи се до наличните срокове на договорите, са обобщени в съображения 177—180 по-горе.

4.3.2. *Изключване на дългосрочния оперативен резерв (STOR)*

(204) Обединеното кралство твърдеше, че възприетият подход по отношение на доставчиците на дългосрочен оперативен резерв (LT STOR) през 2014 г. се е основавал на най-добрите налични към момента доказателства. Очаквало се е операторите да реализират неочаквани печалби, ако им е било разрешено да участват на пазара на капацитет, което е щяло да бъде в противоречие с параграфи 228 и 230 от НПОСЕ. По това време е било разумно да се очаква, че операторите на краткосрочен оперативен резерв (STOR) ще получат значителни плащания за ползване през следващите години в допълнение към фиксираните плащания за разполагаемост.

(205) Обединеното кралство не е очаквало плащанията за ползване на капацитета на практика да бъдат прекратени напълно. Сега е вероятно само в случай на ситуация на натоварване доставчиците на LT STOR да получат плащания за ползване, тъй като в този случай НМ ще диспечира всички налични ресурси.

(206) Обединеното кралство твърди, че изключването на централите за дългосрочен оперативен капацитет (LT STOR) от предоставянето на оферти за дългосрочни споразумения е било в съответствие с логиката за предлагане на дългосрочни споразумения само на онези електроцентрали, които в противен случай биха били изправени пред пречки за навлизането на пазара. Освен това, инсталациите пуснати в експлоатация преди първия търг през 2014 г. вече не е можело да се считат за „нови“.

(207) Обединеното кралство подчерта, че операторите биха могли да решат да се оттеглят от договорите за краткосрочен оперативен резерв (STOR), ако спечелят на търг на пазара на капацитет, тъй като прекратяването на дългосрочните им договори за оперативен капацитет не е било свързано със санкции.

(208) Обединеното кралство обясни, че предложеният механизъм за възвръщане на предоставени средства не е бил предложен от заинтересованата страна през 2014 г. и не е бил счетен за необходим, тъй като приходите на операторите на дългосрочен оперативен резерв (LT STOR) са били определени за еквивалентни на тези по схемите за субсидиране на производството с ниски нива на въглеродни емисии (ДзР, ЗЕВИ, ПТ), които също са били изключени от участие на пазара на капацитет.

(209) Обединеното кралство отбеляза, че предложеното от заинтересованата страна решение за сключване със задна дата на споразумения с електроцентралата, считано от 2014 г., е неоснователно. Това би осигурило на оператора безрисков доход, финансиран от потребителите, за период, през който той не е имал задължения за доставка в рамките на пазара на капацитет.

(210) Тъй като пазарните обстоятелства може да са се променили от 2014 г. насам, Обединеното кралство желае да обмисли дали е целесъобразно да се позволи допускането им до бъдещи търгове.

4.3.3. *Метод за възстановяване на разходи*

(211) Обединеното кралство подчерта, че по отношение на оценката на пропорционалността на дадена мярка, НПОСЕ (в параграф 3.9.5) не включват финансирането на мярка за адекватността на производството на електроенергия като уместен критерий. Въпреки това Обединеното кралство счита, че методиката за определяне на такси е пропорционална.

(212) Обединеното кралство посочи, че независимо какво количество капацитет за оптимизация на потреблението е стимулирано от избягването на разходи на пазара на капацитет, това не може да се отрази в намаляване на общия обем на пазара на капацитет. Причината за това е, че един и същ капацитет за оптимизация на потреблението може да участва на пазара на капацитет и да предостави искания обем. Ограничаването на цялостния обем на пазара на капацитет означава риск от двойно отчитане на капацитета, предоставен от този оператор на капацитет за оптимизация на потреблението: първо, като очаквано пазарно намаление на търсенето, и второ, като доставчик на капацитет за оптимизация на потреблението в рамките на пазара на капацитет, ако е спечелил търга.

(213) Нещо повече, вече съществуват силни стимули за намаляване на търсенето по време на трите половинчасови триадни периода на върхово потребление (стойностното изражение на ползата, произтичаща от таксите за използването на системата от електропреносната мрежа, се е увеличило от около 10 GBP/kW през 2005/06 г. на около 47 GBP/kW през 2016/17 г. и е предвидено да се увеличи до над 70 GBP/kW до 2020/21 г.). Ако се позволи избягване на разходите на пазара на капацитет в същия период, е малко вероятно да се стимулира допълнителна активност от операторите на капацитет за оптимизация на потреблението, но вероятно би осигурило по-голяма финансова полза за доставчиците на капацитет за оптимизация на потреблението, които вече са работели за намаляване на търсенето в тези моменти.

(214) Обединеното кралство отбеляза, че ситуациите на натоварване на системата няма непременно да бъдат свързани с трите половинчасови периода, представляващи триадите — ситуациите на натоварване могат също така да бъдат свързани с периоди на ниска разполагаемост на производствен капацитет (напр. вятър) или да продължат по-дълго. Освен това прогнозирането на предлагането (и пазарния дял на предлагането) в триадите е трудно, тъй като триадите се определят ex-post (т.е. техният момент е известен едва след края на триадния сезон). Впоследствие доставчиците на електроенергия биха могли да имат големи несъответствия между прогнозните и действителните разходи за пазара на капацитет, което би могло да доведе до по-високи цени за потребителите, тъй като доставчиците ще се стремят да управляват несигурността, като прехвърлят разходите чрез премия за риска. Освен това основаването на методиката за възстановяване на разходите на пазара на капацитет на по-голям брой часове (т.е. периодите на върхово натоварване между 16:00 и 19:00 часа през зимните делнични дни) затруднява големите промишлени клиенти да избягват напълно разходите на пазара на капацитет и следователно ги третира по начин, сходен с третирането на битовите потребители и малките предприятия.

(215) Съгласно Обединеното кралство аргументът, че настоящата методика насърчава като капацитет за оптимизация на потреблението само неотчетено производство на електроенергия, се основава на предположението, че периодът от 16:00 до 19:00 часа е твърде широк, за да могат клиентите редовно да намаляват потреблението през тези часове. Обединеното кралство отбелязва, че не е необходимо да се намалява търсенето през целия период, за да се извлече полза; това само би означавало, че доставчиците на капацитет за низходяща оптимизация на потреблението не биха извлекли максимална полза.

(216) Макар Обединеното кралство да счита, че избраната методика за възстановяване на разходите е пропорционална, тъй като запазва известно стимулиращо въздействие върху капацитета за оптимизация на потреблението и избягва или смекчава отрицателните въздействия, свързани с методика на триадата, Обединеното кралство възнамерява да проучи, като част от петгодишния процес на преглед, дали известни промени не могат да бъдат полезни за отчитане на опита и развитията на пазара.

4.4. **Избягване на отрицателните ефекти върху конкуренцията и търговията**

(217) Обединеното кралство отбеляза, че в Регламент (ЕС) 2019/943 от държавите членки се изисква постепенно да премахнат споразуменията и плащанията за производствен капацитет (включително инсталациите за производство на електроенергия, използвани от оператори на капацитет за оптимизация на потреблението, които са разположени зад електромерите), които отделят повече от 550g CO_2, с произход от изкопаеми горива, на kWh електроенергия. На 18 юли 2019 г. влезе в сила съответно изменение на Правилата за пазара на капацитет. С него е въведена пределна стойност за емисиите на въглероден диоксид от това ниво за новоизграден капацитет в стремеж да се осъществи предварителен подбор за търговете за капацитет, които ще се проведат в началото на 2020 г. (включително всички новиоизградени единици, навлизащи на пазара като недоказан капацитет за оптимизация на потреблението).

(218) На 12 септември 2019 г. Обединеното кралство се ангажира да спазва разпоредбите на Регламент (ЕС) 2019/943 и по-специално да приеме до края на 2020 г. регулаторни промени, за да гарантира, че най-късно от 1 юли 2025 г. неангажирани производствени мощности, които са започнали търговско производство на електроенергия преди 4 юли 2019 г. и които отделят повече от 550 g CO_2 от изкопаеми горива за kWh електроенергия и повече от 350 kg CO_2 от изкопаеми горива средно на година за инсталирана kWe, не получават плащания или задължения за бъдещи плащания на пазара на капацитет.

4.5. **Задължение за изчакване**

(219) Обединеното кралство признава, че резултатът от решението на Общия съд е, че докато и освен ако Комисията не вземе решение за одобряване на държавната помощ по схемата за пазар на капацитет след официално разследване, на Обединеното кралство не се разрешава да предоставя помощ. От решението обаче не следва, че Обединеното кралство не може да управлява елементи от схемата, които не включват предоставянето на помощ.

(220) Според Обединеното кралство няма нарушение на задължението за отлагане в следните ситуации:

а) когато се сключват условни споразумения за капацитет („УСК“) след допълнителен търг Т-1, проведен през юни 2019 г. (вж. съображение 18, буква а)), тъй като тези УСК не предоставят икономическо предимство на доставчиците, освен ако и докато Комисията не одобри държавната помощ. От доставчиците на капацитет ще се изисква да изпълняват определени задължения без гаранции, че ще получат плащания за капацитет или друго икономическо предимство, тъй като плащанията зависят от одобрението на Комисията.

б) когато се изисква от доставчиците да спазват задълженията си по съществуващи споразумения за осигуряване на капацитет през периода на изчакване. Отново, доставчиците нямат гаранции, че в крайна сметка ще получат плащания за капацитет. Още повече, че това представлява тежест за доставчиците на капацитет, а не полза.

в) когато се дава възможност на доставчиците на електроенергия да извършват доброволни плащания към органа за сетълмент на пазара на капацитет през периода на изчакване, за да се компенсират техните потенциални задължения за такса на доставчика, и когато се дава възможност на органа за сетълмент да получава такива плащания. С плащанията от доставчика на електроенергия няма да се финансира помощта, освен ако и докато Комисията не предостави одобрение за държавна помощ.

4.6. **Прозрачност**

(221) Обединеното кралство е поело ангажимент да прилага условията за прозрачност, посочени в точка 3.2.7 от НПОСЕ, доколкото са приложими за помощта, предоставяна по механизма на пазара на капацитет.

5. **ОЦЕНКА НА ПОМОЩТА**

5.1. **Наличие на държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС**

(222) В решението за откриване на процедурата Комисията изрази предварителното становище, че мярката представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора. Нито Обединеното кралство, нито друга заинтересована страна поставиха под въпрос това становище.

(223) В член 107, параграф 1 от Договора се изисква „всяка помощ, предоставена от държава членка или чрез ресурси на държава членка, под каквато и да било форма“, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията мярката да бъде предоставена от държава членка или чрез ресурси на държава членка, под каквато и да било форма.

(224) Държавна помощ, попадаща в рамките на член 107, параграф 1 от Договора, е несъвместима с вътрешния пазар, ако „нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на някои стоки […], доколкото засяга търговията между държавите членки“.

(225) В член 107, параграфи 2 и 3 от Договора са посочени конкретни обстоятелства, при които помощта е или все пак може да се счита за съвместима с вътрешния пазар. В точка 6 е изложена оценката на Комисията за това дали някое от тези обстоятелства е приложимо в този случай.

5.1.1. *Приписване на отговорност на държавата и финансиране с ресурси на държавата*

(226) За да могат мерките да бъдат считани за държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора, а) те трябва да могат да бъдат приписани на държавата и б) средствата трябва да произхождат от държавата, да са предоставени пряко или непряко от публичен орган, предвиден или създаден от държавата ([50]). Поради причините изложени в съображения 227—229 от настоящото решение, Комисията счита, че мярката може да бъде приписана на Обединеното кралство и че плащанията за капацитет представляват държавни ресурси, тъй като са под контрола на държавата.

(227) Пазарът на капацитет е бил въведен от министъра по въпросите на енергетиката и изменението на климата на Обединеното кралство в съответствие с правомощията, предоставени му от Закона за енергетиката от 2013 г. Обединеното кралство прие вторично законодателство под формата на Правилник за енергиен капацитет и Правила за пазара на капацитет на 1 август 2014 г., които уреждат изграждането на пазара на капацитет. Държавата отговаря за въпроси като одобряването на количеството капацитет, което да се предложи на търг, процедурите за предварителен подбор, съдържанието на споразуменията за осигуряване на капацитет и задълженията на доставчиците на капацитет.

([50]) Решение на Съда от 22 март 1977 г. *Steinike & Weinlig/Федерална република Германия*, Recueil, стр. 595, т. 21; Решение от 13 март 2001 г., *PreussenElektra*, C-379/98, Recueil, стр. I-2099, т. 58; Решение от 15 март 2019 г., Achema, C-706/17, т. 47 и сл.

(228) Обединеното кралство създаде орган за сетълмент, който да осигурява отчетност, управление и контрол на процеса по сетълмент и извършените плащания. Органът за сетълмент е държавен и органите на Обединеното кралство заявиха, че правителството запазва целия контрол върху него (вж. съображение 27).

(229) Както е описано в съображения 88 и 89, мярката се финансира чрез допълнителна такса (налог), установена със закон и наложена на всички лицензирани доставчици на електроенергия. Таксата е задължителна и се събира от органа за сетълмент. След това органът за сетълмент нарежда плащанията, които трябва да бъдат направени към доставчиците на капацитет. Държавата чрез органа за сетълмент има правомощията да се разпорежда със средствата.

5.1.2. *Икономическо предимство, предоставено на определени предприятия или производството на определени стоки (избирателно предимство)*

(230) По смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС предимството е всяка икономическа полза, която дадено предприятие не би получило при нормални пазарни условия, т.е. в отсъствието на държавна намеса ([51]).

(231) Комисията отбелязва, че спечелилите участници в търговете на пазара на капацитет получават възнаграждение чрез пазара на капацитет, което не биха получили, ако бяха продължили да осъществяват дейност на пазара на електроенергия при нормални икономически условия, продавайки само електроенергия и допълнителни услуги (BETTA — описано в точка 2.8). Следователно мярката предоставя икономическо предимство на предприятията, които са спечелили търговете на пазара на капацитет. Това предимство е избирателно, тъй като поставя в по-благоприятно положение само определени предприятия, а именно спечелилите оференти в търговете на пазара на капацитет, които са в сравнимо фактическо и правно положение спрямо други доставчици на капацитет, които или не са могли, или не са участвали в търговете на пазара на капацитет, или са участвали, но не са спечелили.

(232) Освен това чрез мярката досега е предоставено избирателно предимство само на определени предприятия, способни да допринесат за решаването на установения проблем с адекватността на производството на електроенергия, тъй като капацитетът под 2 MW (вж. съображения 30 и 31) и чуждестранните мощности са изключени от пряко участие на пазара на капацитет (вж. съображение 34), въпреки че и те могат да помогнат за ограничаване на установения проблем с адекватността. В бъдеще наличието на минимален праг за участие на пазара на капацитет, дори и ако бъде намален по начина, описан в съображение 193, ще продължи да изключва част от капацитета от пряко участие (т.е. без обединяване) на пазара на капацитет. В допълнение на това, освен ако всички чуждестранни мощности, разположени в съседни и несъседни държави членки, могат да участват на пазара на капацитет, той ще продължи да изключва някои предприятия, които са способни да помогнат за справяне с установения проблем с адекватността. Следователно, и от тази по-тясна гледна точка, мярката предоставя избирателно предимство.

5.1.3. *Нарушаване на конкуренцията и търговията в рамките на ЕС*

(233) Мярката крие риска от нарушаване на конкуренцията и засягане на търговията в рамките на вътрешния пазар. Производството на електрическа енергия, както и електроенергийните пазари на едро и на дребно са дейности, отворени за конкуренция в целия ЕС ([52]). Следователно предимство чрез държавни ресурси за предприятие в този сектор има потенциала да засегне търговията между държавите членки и да наруши конкуренцията.

5.1.4. *Заключение относно оценката по член 107, параграф 1 от Договора*

(234) С оглед на изложената в настоящата точка оценка Комисията стига до заключението, че мярката представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора. Член 107, параграф 1 е обвързан с прилагането на някое от специфичните основания за съвместимост, посочени в член 107, параграфи 2 и 3 от Договора. Единственото основание, което би могло да бъде от значение в настоящия случай, е посоченото в член 107, параграф 3, буква в). В точка 6 се оценява дали това основание е изпълнено в настоящия случай.

5.2. **Законосъобразност на помощта**

(235) Въпреки че органите на Обединеното кралство уведомиха за пазара на капацитет, преди той да започне да функционира, Общият съд отмени решението на Комисията от 2014 г., с което мярката беше разрешена, впоследствие беше отменено от Общия съд. С оглед на решението на Общия съд, с което се отменя решението от 2014 г., привеждането в действие на въпросната мярка до решението на Общия съд трябва да се счита за неправомерно ([53]).

([51]) Решение на Съда от 11 юли 1996 г., SFEI и др., C-39/94, EU:C:1996:285, т. 60. Решение на Съда от 29 април 1999 г., *Испания/Комисия*, C-342/96, EU:C:1999:210, т. 41.

([52]) Вж. по-специално Регламент (ЕО) № 714/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1228/2003 (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 15), Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 55), Регламент (ЕС) № 2019/943 и Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за изменение на Директива 2012/27/ЕС (ОВ L 158, 14.6.2019г., стр. 125).

([53]) Решение от 12 февруари 2008 г., *CELF*, C-199/06, EU:C:2008:79, т. 61 и 64.

(236) След решението на Общия съд и отмяната на решението от 2014 г. през ноември 2018 г. Обединеното кралство въведе определени мерки, посочени в съображение 18. В настоящата точка се разглежда дали тези мерки представляват нова неправомерна помощ.

(237) Първо, що се отнася до организирането на допълнителен търг Т-1 през юни 2019 г., не е имало нарушение на задължението за изчакване, тъй като договорите, възложени в резултат на този търг, са съдържали условна клауза, според която те могат да предоставят права само ако е налице положително решение за държавна помощ. Ето защо мярката, въведена от Обединеното кралство след ноември 2018 г., не представлява нова неправомерна помощ.

(238) Второ, що се отнася до продължаващото изпълнение на договорите за капацитет, възложени на търгове, проведени преди ноември 2018 г., и събирането на такси за пазара на капацитет от доставчиците на електроенергия докато плащанията за пазара на капацитет са били спрени, Обединеното кралство не е в нарушение на задължението за изчакване. Тези мерки не могат да се разглеждат като предоставящи икономическо предимство, тъй като те представляват разходи за предприятията, а не полза. Следователно тази мярка сама по себе си не представлява нова неправомерна помощ.

(239) Трето, що се отнася до стартирането на процедурите за предварителен подбор на 22 юли 2019 г. за търг Т-1, търг Т-3 и търг Т-4, всеки от които е планиран да се проведе през първото тримесечие на 2020 г., все още не са подписани договори. Следователно тази мярка също така не представлява и нова неправомерна помощ.

6. **СЪВМЕСТИМОСТ С ВЪТРЕШНИЯ ПАЗАР ВЪЗ ОСНОВА НА ЧЛЕН 107, ПАРАГРАФ 3, БУКВА В) ОТ ДОГОВОРА**

(240) В член 107, параграф 3, букви а)—д) от Договора се определят някои видове помощ, които могат да се считат за съвместими с вътрешния пазар. В буква в) се обхваща субсидия, с която да се подпомогне развитието на определени икономически дейности или икономически сфери, когато такава субсидия не влияе неблагоприятно на търговските условия в ущърб на общия интерес.

(241) В Насоките на Комисията относно държавната помощ за защита на околната среда и за енергетика за 2014—2020 г. ([54]) („НПОСЕ“) се определят условията, при които помощта за енергетиката и околната среда може да се счита за съвместима с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3, буква в) от Договора. НПОСЕ се прилагат от 1 юли 2014 г. В точка 3.9 на НПОСЕ се определят специфичните условия за помощта, предоставена за гарантиране на адекватност на производството на електроенергия.

(242) Както е посочено в съображение 235 по-горе, резултатът от отмяната на решението от 2014 г. е, че прилагането на помощта до решението на Общия съд трябва да се счита за неправомерно. В съответствие с Известието на Комисията за определяне на приложимите правила при оценка на неправомерната държавна помощ ([55]), Комисията оцени съвместимостта на мярката с вътрешния пазар въз основа на условията, определени в точка 3.9 от Насоките относно държавната помощ за опазване на околната среда и за енергетика (НПОСЕ). Съгласно параграф 248 от НПОСЕ, неправомерната енергийна помощ следва да се оценява в съответствие с правилата в сила към датата, на която помощта е била предоставена, т.е. на 16 декември 2014 г.

(243) Процедурата за приемане на ново решение може да бъде възобновена точно към момента на възникване на неправомерността ([56]).

6.1. **Цел от общ интерес и необходимост от мярката**

(244) В точки 3.9.1 и 3.9.2 от НПОСЕ се определят специфичните условия, които да се прилагат при оценката на степента, в която помощта допринася за ясно определена цел от общ интерес, и степента, в която има необходимост от държавна намеса.

(245) Поради това Комисията стига до предварителното заключение, че пазарът на капацитет на Обединеното кралство допринася за постигането на цел от общ интерес и е необходим.

6.1.1. *Цел от общ интерес*

(246) През 2014 г. Обединеното кралство въведе методика за определяне на проблема с адекватността на производството въз основа на модел, използващ стандарта за трайна надеждност на база адекватност като показател за адекватността на производството. В уведомлението си от 2014 г. Обединеното кралство показа, че стандартът за трайна надеждност на база адекватност би могъл да достигне критични нива четири години по-късно, т.е. към 2018/2019 г. Тези констатации до голяма степен съответстваха на констатациите, публикувани от ENTSO-E в последния доклад за адекватността на системата по онова време ([57]). През 2014 г. ENTSO-E е изчислила, че при сценарий А за Великобритания (при който са взети предвид само развитията в производствения капацитет, които са били счетени за сигурни) оставащият след 2016 г. капацитет е можело да не е достатъчен за покриване на референтния марж за адекватност при липсата на внос на капацитет от междусистемни връзки.

([54]) ОВ C 200, 28.6.2014 г., стр. 1.
([55]) Известие на Комисията за определяне на приложимите правила при оценка на неправомерната държавна помощ (ОВ C 119, 22.5.2002 г., стр. 22).
([56]) Решение на Съда от 3 юли 1986 г., дело 34/86, *Съвет/Парламент*, Сборник 1986 г., стр. 2155, т. 47; Решение на Съда от 12 ноември 1998 г., *Испания/Комисия*, C-415/96, Recueil 1998 г., стр. I-6993, т. 31; и решение от 3 октомври 2000 г., *Industrie des Poudres Sphériques/Съвет*, C-458/98 P, Recueil 2000 г., стр. I-8147, т. 82.
([57]) ENTSO-E (2014 г.), „Scenario Outlook and Adequacy Forecast 2014—2030“, 2 юни 2014 г.

(247) Според последните констатации на ENTSO-E в нейната средносрочна прогноза за адекватността от 2018 г. (СПА 2018 г.) ([58]), нивото на ОЗН (часове/година) за Обединеното кралство в базовия сценарий се очаква да бъде 1,29 през 2020 г. и 1,30 през 2025 г., значително под целевата ОЗН от 3 часа, определена от Обединеното кралство, както е описано в съображение 98. В СПА от 2018 г. се посочва, че „*подобрената прогноза за 2018 г. може да бъде приписана и на съществуващите механизми за осигуряване на капацитет*“. СПА от 2018 г. е публикувана на 3 октомври 2018 г., т.е. преди решението на Общия съд, с което се отменя решението от 2014 г. Следователно при изчисляването на СПА от 2018 г. са взети предвид последиците от съществуването на пазара на капацитет в Обединеното кралство. И в действителност, в приложение 2 към СПА от 2018 г. Обединеното кралство посочва, че „*Великобритания е установила пазар на капацитет (ПК), за да се гарантира, че разполагате с достатъчен капацитет, за да покриет нашия стандарт за надеждност от 3 часа/година очаквано отпадане на товари (ООТ). Резултатите за получената средносрочна прогноза за адекватността са в съответствие с тези очаквания и затова не очаквате проблеми с адекватността във Великобритания.*“

(248) Установяването на постоянна необходимост от пазар на капацитет за в бъдеще трябва да се основава на съпоставителни сценарии, в които се допуска, че в Обединеното кралство няма пазар на капацитет. Както е описано в съображения 102—104, анализите показват, че когато пазарът на капацитет бъде изключен от моделирането, стандартът за надеждност (ОЗН) вероятно няма да бъде постигнат през никоя от годините в моделирането. По-специално анализът на НМ, описан в съображение 103, се основава на базов сценарий за реформата на електроенергийния пазар (РЕП), използван в бъдещите енергийни сценарии на НМ. Бъдещите енергийни сценарии също така са в основата на предположенията, използвани в СПА от 2018 г. на Обединеното кралство. Следователно, в съответствие с параграф (221) от НПОСЕ, анализът на НМ е в съответствие с анализа на ENTSO-E.

(249) Пазарът на капацитет може да доведе до подпомагане на производството на енергия от изкопаеми горива. Въпреки това, както е описано в точка 2.8.4, Обединеното кралство вече е приложило, прилага или обмисля прилагането на допълнителни мерки за преодоляване на пазарните неефективности, установени от Обединеното кралство, а именно факта, че надеждността е обществено благо, както и така нареченият проблем с „липсващите пари“. Тези допълнителни мерки имат за цел да подобрят участието на капацитета за оптимизация на потреблението, да реформират механизмите за определяне на цената за сетълмент и да насърчат по-високо равнище на междусистемни връзки. Комисията счита, че тези допълнителни мерки следва да доведат до намаляване на количеството капацитет, което трябва да бъде осигурено в рамките на пазара на капацитет. Освен това Комисията отбелязва, че Обединеното кралство предлага мерки *ad hoc*, за да подкрепи производството на електроенергия с ниски нива на въглеродни емисии (например „договорите за разлики“), и е приело строги стандарти за показателите за емисиите, за да възпрепятства възлагането на производство на електроенергия с висок въглероден интензитет. Обединеното кралство съобщава, че това е довело до рязък спад в броя на новоизградените производствени мощности, работещи с дизелово гориво, на които се възлагат споразумения за осигуряване на капацитет след 2014 г. ([59]). Комисията освен това посочва, че при оценката на адекватността на капацитета за годишно производство на електроенергия се вземат предвид обемът на производството, приносът на операторите на междусистемни връзки, като се оставя възможност за участие на всички видове доставчици на капацитет, включително за операторите на капацитет за оптимизация на потреблението на пазара на капацитет. В резултат на това Комисията счита, че Обединеното кралство разполага с достатъчно добре проучени възможности за смекчаване на отрицателните ефекти, които мярката може да има върху целта за постепенно премахване на вредните за околната среда субсидии, в съответствие с параграф 220 от НПОСЕ.

(250) Мярката има за цел да осигури необходимото количество капацитет, за да се постигне стандартът за надеждност. Следователно мярката има ясно определена цел. В замяна на получаването на плащания за капацитет доставчиците на капацитет се ангажират да доставят електроенергия по време на периоди на натоварване на електроенергийната система. Методиката за определяне на количеството капацитет, предложено на търг, се основава на годишна оценка на системния оператор за сигурността на доставките.

6.1.2. *Необходимост от мярката*

(251) Естеството и причините за проблема с адекватността на производството са анализирани и количествено определени в точки 2.8.2 и 2.8.3 по-горе. Мярката за количествено определяне (т.е. стандартът за надеждност) е описана и е представен методът за изчисляването ѝ (вж. съображения 46 и 47 по-горе). Ето защо Комисията стига до заключението, че параграф 222 от НПОСЕ е спазен.

(252) Както е обяснено в съображение 128, някои заинтересовани страни изразиха опасения относно нуждата от пазара на капацитет.

(253) Що се отнася до предполагаемото текущо състояние на свръхпредлагане на пазара на електроенергия в Обединеното кралство, изказано от някои заинтересовани страни, Комисията анализира представените от заинтересованите страни (вж. съображение 128, буква а)) и от Обединеното кралство (вж. съображение 166) аргументи. Комисията счита, че отправени от заинтересованите страни критики не поставят под въпрос необходимостта от пазара на капацитет.

([58]) https://www.entsoe.eu/outlooks/midterm/

([59]) Според Обединеното кралство през 2015 г. повече от 500 MW новоизградени мощности за капацитет, работещи на дизелово гориво, са спечелили споразумения за капацитет (главно малки централи, като са установени общо 36 малки ИПК). Това количество спадна до едва 5 MW (1 ИПК) до търга от 2017 г. Според Обединеното кралство може да се очаква съществуващото производство на електроенергия от дизелово гориво да претърпи значителен спад на търга Т-4 през 2019 г., тъй като през януари 2024 г. влизат в сила мерките за контрол на емисиите за съществуващи инсталации (за инсталации с мощност между 5 и 50 MW).

По-специално, подобно на всеки друг механизъм за осигуряване на капацитет, пазарът на капацитет трябва да се справя със сериозни неясноти, които изискват да се постигне баланс между риска от свръхдоставка, от една страна, и неадекватността на системата, от друга. В това отношение по-добрите от очакваните маржове на капацитета през зимата на 2018/19 г. отразяват тази несигурност ([60]). Освен това, както е обяснено от Ofgem в неговия окончателен доклад, посочен в съображение 21, данните за маржа, изчислени преди прилагането на схемата за пазара на капацитет след 2017 г., включват резерва за балансиране при извънредни ситуации (CBR) и без тях маржовете на капацитета щяха да са много по-ниски ([61]). В своя доклад Ofgem също така обясни, че прогнозите за ОЗН за предходните пет години на доставка са били допълнителна подкрепа за мнението на Ofgem, че е налице силна необходимост от запазване на пазара на капацитет. Освен това ниските клирингови цени на търговете на пазара на капацитет могат да се разглеждат като доказателство за високо ниво на конкуренция в търговете на пазара на капацитет, а не непременно като знак за излишък на капацитет. И накрая, както е обяснено в съображение 34, операторите на междусистемни връзки имат възможност да участват в търговете на пазара на капацитет от втория търг през 2015 г., така че техният принос към сигурността на доставките е бил взет под внимание.

(254) Що се отнася до идеята, предложена от някои заинтересовани страни, че адекватността на производството би била по-добре гарантирана чрез пазар само за електроенергия, Комисията отбелязва аргументите на някои заинтересовани страни (вж. съображение 128, буква б)) и на Обединеното кралство (вж. съображение 167). Комисията не вижда причини за промяна на заключенията, направени в таблица 8 от решението за откриване на процедурата, и ги поддържа: тя приема, че докато не съществуват индивидуални договори за отчитане в реално време и динамични цени, подписани от повечето потребители, надеждността ще показва много от характеристиките на обществено благо. В обозримо бъдеще е малко вероятно потребителите системно да управляват потреблението си в отговор на сигналите за недостиг от пазарите, така че ще се запази характерът на обществено благо на сигурните доставки на електроенергия.

(255) Аналогично, що се отнася до въпроса за пазарния дефект, наречен „липсващи пари“, Комисията отбелязва аргументите, представени от някои заинтересовани страни (вж. съображение 128, буква в) и от Обединеното кралство (вж. съображение 168). Комисията не вижда причини за промяна на заключенията, направени в таблица 8 от решението за откриване на процедурата, и ги поддържа. По-специално Комисията потвърждава заключението, че въвеждането на пазар на капацитет не може да бъде за сметка на добре функциониращи краткосрочни пазари. Реформите, посочени в точка 2.8.4 по-горе, допринасят за подобряване на функционирането на електроенергийните пазари във Великобритания, но те не решават проблема с „липсващите пари“.

(256) Въз основа на оценката в съображения 254 и 255 по-горе, Комисията стига до заключението, че Обединеното кралство ясно е показало причините, поради които не може да се очаква пазарът да осигури адекватен капацитет при липсата на пазар на капацитет, в съответствие с параграф 223 от НПОСЕ.

(257) Що се отнася до оценката за потенциала на капацитета за оптимизация на потреблението, Комисията подчертава, че съгласно параграф 224, буква б) от НПОСЕ, от Комисията се изисква да вземе предвид, наред с другото и когато е приложимо, само елементите, които са ѝ представени и които са свързани с оценката на въздействието на участието на капацитета за оптимизация на потреблението. Комисията отбелязва различните оценки, предоставени от заинтересованите страни (вж. съображение 128, буква г) и от Обединеното кралство (вж. съображение 169) в отговор на решението за откриване на процедурата. Комисията също така отбелязва, че както е показано в таблица 1 капацитетът за оптимизация на потреблението, който се включва в търговете на пазара на капацитет, продължава да се увеличава, като достига 2,6 GW в търга Т-4 през 2018 г.

(258) Измежду различните мерки, предприети от Обединеното кралство за насърчаване на оптимизацията на потреблението в съответствие с параграф 224, буква б) от НПОСЕ, единствено преходните търгове бяха критикувани от някои заинтересовани страни като недостатъчни за насърчаване на участието на капацитета за оптимизация на потреблението (вж. съображение 128, буква г)). Комисията отбелязва аргументите на Обединеното кралство, представени в съображение 170, както и мненията на другите заинтересовани страни, представени в съображение 126) По-специално, Комисията счита, че преходните търгове са били въведени с цел насърчаване на капацитета за оптимизация на потреблението, като са били изключени почти всички други видове капацитет. Още повече, че тези търгове са имали клирингови цени, по-високи от обичайните търгове на пазара на капацитет.

([60]) Съгласно доклада на Ofgem за състоянието на енергийния пазар от 2019 г.: „*През зимата на 2018/19 г. пазарът на капацитет помогна за поддържането на по-високи дневни маржове в сравнение с предходните години и продължи да напалява и стабилизира цените за сетълмент чрез увеличаване на капацитета в системата*“. В своя окончателен доклад, посочен в съображение 21, Ofgem също така посочва: „*През първата пълна година на функциониране на пазара на капацитет (2017/18 г.) се наблюдаваха по-високи дневни маржове на капацитета през зимата, отколкото през зимата на 2016/17 г. Това предполага, че пазарът на капацитет досега ефективно успява да подобри маржовете на капацитета. Това беше постигнато чрез комбинация от напаляване на цените, по които затваря съществуващият капацитет, и стимулиране на инвестициите в нови мощности.*“

([61]) CBR включва допълнителния резерв за балансиране (SBR), в рамките на който съществуващи електроцентрали са сключили договори с NGESO извън пазара да бъдат в режим на готовност да произвеждат допълнителна електроенергия, и балансиращия резерв за оптимизация на потреблението (DSBR), в рамките на който предприятия са сключили договори с NGESO за намаляване на тяхното потребление в моменти на пиково търсене. Според Ofgem, например, „*през 2016/17 г. NGESO е осигурил около 3,5 GW резерв CBR и следователно без използването на този допълнителен инструмент за осигуряване на капацитет маржът би бил малко над нула*“.

(259) Поради това Комисията стига до заключението, че пазарът на капацитет допринася за постигането на добре определена цел от общ интерес и той е необходим в съответствие с точки 3.9.1 и 3.9.2 от НПОСЕ.

6.2. **Целесъобразност на мярката**

(260) В точка 3.9.3 на НПОСЕ се определят условията за оценка на това дали дадена мярка е подходящ инструмент на политиката за постигане на целта от общ интерес.

6.2.1. *Избор на инструмент*

(261) Както е посочено в съображения 129 и 171, някои заинтересовани страни посочиха, че стратегически резерв би бил по-подходящ от цялостен пазар на капацитет за справяне с проблема с адекватността на производството в Обединеното кралство. За разлика от това Обединеното кралство е счело, че стратегическият резерв няма да се справи с основните неефективности на пазара (вж. съображения 171 и 172).

(262) Както е обяснено в Окончателния доклад за секторното проучване относно механизмите за осигуряване на капацитет ([62]), дългосрочна намеса не е необходима, ако оценките на адекватността показват, а отговарящите за създаването на политиките са убедени, че в дългосрочен план пазарът може да бъде реформиран, за да се осигурят достатъчно стимули за инвестиции, и има на разположение достатъчен капацитет за гарантиране на сигурността на доставките дотогава. Може да е необходимо обаче да се гарантира, че съществуващите мощности няма да бъдат изведени от експлоатация преждевременно. При такива обстоятелства стратегическият резерв може да се окаже най-подходящото решение, тъй като той може да помогне да се контролира обемът на съществуващите мощности, които напускат пазара. Когато бъдат установени дългосрочните опасения относно адекватността, най-подходящият механизъм за разрешаване на проблема с капацитета вероятно ще бъде основана на обема схема, обхващаща целия пазар.

(263) Един стратегически резерв няма да реши проблема с инвестициите за нови централи. За разлика от това, механизмите за осигуряване на капацитет, обхващащи целия пазар, са по-ефективни при насърчаване на инвестициите за преодоляване на дългосрочните опасения относно адекватността.

(264) Пазарът на капацитет е проектиран, за да насърчава и допълва текущото развитие на пазара, и да бъде съгласуван с вътрешния пазар на електроенергия и енергийните политики на Съюза, а именно развитие на активното управление на потреблението, увеличаване на конкуренцията и инвестициите в междусистемен капацитет.

(265) Ето защо Комисията стига до заключението, че изборът на инструмент е подходящ за справяне с основната пазарна неефективност, която възпрепятства дългосрочните инвестиции.

6.2.2. *Възнаграждение единствено за услугата „само разполагаемост на капацитет“*

(266) В решението за откриване на процедурата Комисията достигна до предварителното становище, че мярката предоставя възнаграждение за услугата „само разполагаемост на капацитет“. Въпреки това, както е обяснено в съображения 130—132 от настоящото решение, някои заинтересовани страни изказаха опасения по този въпрос.

(267) Що се отнася до опасенията, изразени от заинтересованите страни, относно механизмите за уведомяване за ситуации на натоварване (вж. съображение 130), Комисията счита, че въвеждането на механизъм за диспечиране би могло да попречи на пазарните сигнали и следователно може да се счита за несъвместимо с параграф 225 от НПОСЕ.

(268) Що се отнася до предложеното засилване на режима на санкции (вж. съображения 131 и 174), както и опасенията, изразени от заинтересованите страни относно модела на „доставената енергия“ на пазара на капацитет (вж. съображения 132 и 175), бенефициерите получават компенсация за единиците капацитет, които предоставят на разположение (GBP/MW), а не за доставената енергия (GBP/MWh). Това е в съответствие с параграф 225 от НПОСЕ. От друга страна, Комисията отбелязва, че пазарът на капацитет следва модел на „доставена енергия“ (вж. точка 2.6 по-горе), при който доставчиците на капацитет могат да бъдат изложени на санкции, ако не успеят физически да доставят енергия по време на ситуации на натоварване на системата, независимо от сигналите от пазара на едро. Комисията счита, че преди всичко ролята на свързването на пазарите (както за ден напред, така и в рамките на деня) и на балансиращите пазари е да се гарантира ефективното използване на ресурсите, които са на разположение на системата, включително и по междусистемните връзки. Този модел на доставена енергия има потенциала да подкопае тази роля, тъй като може да доведе до диспечиране от доставчиците на капацитет, дори когато това не е печелившо единствено въз основа на пазарните цени, за да избегнат санкции. Въпреки това е много малко вероятно на практика да възникнат нарушения в диспечирането на пазара на капацитет, като се има предвид, че ситуациите на натоварване се определят въз основа на действия, които обикновено се предприемат от системния оператор като последна мярка, след като пазарът не е успял да гарантира сигурност на доставките.

([62]) Окончателен доклад за секторното проучване относно механизмите за осигуряване на капацитет, SWD(2016) 385 final

(269) В резултат на това Комисията стига до заключението, че пазарът на капацитет възнаграждава услугата „само разполагаемост на капацитет“ в съответствие с насоките в точка 3.9.3 от НПОСЕ.

6.2.3. *Отвореност на мярката за всички съответни доставчици на капацитет*

6.2.3.1. Потенциална дискриминация срещу операторите на капацитет за оптимизация на потреблението поради липсата на споразумения за обвързана със срок доставка

(270) Въпреки че Комисията не е разгледала изрично този въпрос в решението за откриване на процедурата, някои заинтересовани страни завиха, че за да се избегне дискриминация срещу доставчиците на капацитет за оптимизация на потреблението, пазарът на капацитет следва да предлага споразумения, които предвиждат обвързана със срок доставка (вж. съображение 133).

(271) Въз основа на доказателствата, представени от Обединеното кралство и обобщени в съображение 176, Комисията счита, че липсата на споразумения за обвързана със срок доставка не е дискриминационна. По-специално фактът, че само една ИПК от 89-те е избрала в преходния търг да сключи споразумение за обвързана със срок доставка, показва, че действителните договорености не представляват пречка пред участието на доставчици на капацитет за оптимизация на потреблението.

6.2.3.2. Разлики в приложимите срокове на договорите

(272) В решението на Общия съд се констатира, че разликата в сроковете на договорите, предлагани на непроизводствения капацитет, по-специално на операторите на капацитет за оптимизация на потреблението, от една страна, и на производителите на електроенергия, от друга страна, може да е показател, че Комисията е трябвало да има съмнения относно съвместимостта на мярката с вътрешния пазар. Ето защо Комисията проучи дали липсата на по-дългосрочни договори за капацитет за операторите на капацитет за оптимизация на потреблението намалява възможността за операторите на капацитет за оптимизация на потреблението да участват на пазара на капацитет.

(273) В параграф 226 от НПОСЕ се изисква да се постигне баланс между две конкуриращи се цели: от една страна, отвореността на механизма за всички видове капацитет, а от друга страна, необходимостта от осигуряване на адекватни стимули както за съществуващите, така и за новите мощности.

(274) Както беше посочено в решението за откриване, Комисията счита, че договорите за осигуряване на капацитет, които са със срок над една година, от една страна, могат да бъдат оправдани в случай на високи капиталови разходи и трудности при осигуряването на финансиране, като по този начин се насърчава конкурентното навлизане на нови участници на пазара. Както е обяснено от Обединеното кралство (вж. съображение 177), това важи особено за новоизградените производствени мощности. Освен общите предложения за по-кратки срокове на договорите (вж. съображение 136, подточки i), ii) и iii), Комисията не получи мнения, които да оспорват целесъобразността на дългосрочните договори (до 15 години) за предоставянето на стимули за нов капацитет, в съответствие с параграф 226 от НПОСЕ. По-специално Комисията счита, че използването на прагове на капиталовите разходи за определяне на допустимостта за договори със по-дълъг срок е целесъобразно, тъй като дава добра индикация за трудностите при осигуряването на финансиране: колкото по-голям е размерът на инвестицията, толкова по-трудно е да се осигури финансирането. От друга страна, Комисията счита, че изключването на непроизводствения капацитет от достъп до дългосрочни договори не е било дискриминационно, тъй като съществуващите централи и доставчиците на капацитет за оптимизация на потреблението, с оглед на по-ниските изисквания за капиталови разходи (показващи по-малка значимост на осигуряването на финансиране), не се нуждаят от договори с по-дълъг срок, за да получат финансиране. Ето защо Комисията счита, че по-кратките срокове на договорите не са поставили съществуващите производители или операторите на капацитет за оптимизация на потреблението в неблагоприятно конкурентно положение в сравнение с новоизградените производствени мощности. По този начин е постигнат подходящ баланс между двете конкуриращи се цели, посочени в съображение 273.

(275) Комисията счита, че съществуват няколко показателя, че разликите в сроковете на договорите на практика не са довели до дискриминация срещу операторите на капацитет за оптимизация на потреблението. Първо, резултатите от търговете не показват, че различният достъп до споразумения с по-дълъг срок на практика е изкривил резултатите от проведените до момента търгове. Напротив, ефективността на капацитета за оптимизация на потреблението е сравнима със (и като цяло по-добра от) новоизградените производствени мощности (вж. съображение 179). Второ, Комисията не откри никакви доказателства, че някой оператор на капацитет за оптимизация на потреблението е покрил прага на капиталовите разходи за по-дългосрочни договори, но не е бил в състояние да участва на пазара на капацитет. Трето, изчисленията за действителните капиталови разходи на операторите за оптимизация на потреблението, предоставени от заинтересованите страни, са били много ниски; някои заинтересовани страни, които действат като оператори на капацитет за оптимизация на потреблението, са изчислили, че техните капиталови разходи са били доста под праговете и дори близки до нула (вж. съображение 135). Капиталовите разходи на операторите на капацитет за оптимизация на потреблението, определени във втория преходен търг, са били средно 0,15 GBP/kW (вж. съображение 178). Четвърто, операторите на капацитет за оптимизация на потреблението с неотчетено производство на електроенергия (т.е. 60—70 % от капацитета за оптимизация на потреблението, участващ активно на пазарите за гъвкавост) могат да имат достъп до договори с по-дълъг срок, ако участват в търга като производители на електроенергия (вж. съображения 135 и 178). Пето, праговете за капиталовите разходи за търговете са актуализирани редовно (вж. съображение 75).

(276) Следователно за предходните години Комисията счита, че разликите в приложимата продължителност на договорите на практика не са довели до дискриминация срещу операторите на капацитет за оптимизация на потреблението.

(277) Настоящото положение, при което достъпът до договори с по-дълъг срок е ограничен до производителите на електроенергия, не е довело до дискриминационно третиране. Въпреки това участието на доставчиците на капацитет за оптимизация на потреблението в търговете в рамките на пазара на капацитет се увеличава (вж. таблица 2) и не може да се изключи, че в бъдеще доставчиците на капацитет за оптимизация на потреблението ще покриват нивата на капиталовите разходи, съответстващи на определените прагове. Ето защо, за да се гарантира, че в бъдеще капацитетът, покриващ тези прагове, няма да бъде изключван от достъпа до договори с по-дълъг срок въз основа на типа капацитет, Комисията приветства ангажиментите на Обединеното кралство i) да разреши на всички видове капацитет (с изключение на междусистемните връзки) да участват в предварителен подбор за подаване на оферти за различните налични срокове на договорите, ако могат да докажат, че покриват праговете за капиталови разходи (CAPEX), описани в съображение (75) по-горе, и (ii) да продължат да преразглеждат тези прагове за капиталовите разходи, за да се гарантира, че те ще продължат да бъдат подходящи (вж. съображение 182). Тази промяна би била в съответствие с доклада на Комисията по наука и технологии към Камарата на общините на Обединеното кралство, посочен в съображение 21, в който се препоръчва доставчиците на електроенергия, които не са производители и предоставят оферти за сключване на договори на пазара на капацитет, да имат възможност да предоставят оферти за договори със срок до петнадесет години, както е при новоизградените производствени съоръжения.

6.2.3.3. Ограничена гаранция за обема на търга T-1

(278) Както е обяснено в съображения 161—163 от решението за откриване на процедурата, Комисията поиска разяснения относно правната ситуация, практическото приложение и стимулиращия ефект на търговете T-1, по-специално по отношение на ИПК за оптимизация на потреблението, тъй като търгът T-1 осигурява по-добър път до пазара на капацитет за операторите на капацитет за оптимизация на потреблението.

(279) Що се отнася до правното положение на проведените търгове T-1, Комисията припомня, че през 2014 г. органите на Обединеното кралство са поели ангажимента да предложат за доставка на търговете за година напред поне 50 % от капацитета, резервиран четири години по-рано. Този ангажимент е бил обвързващ въз основа на решението от 2014 г. След това Обединеното кралство е трябвало да приложи мярката, одобрена в националното законодателство, включително съответните ангажименти, и да се съобрази с решението на Комисията във всяко отношение ([63]).

(280) Комисията също така отбелязва, както е обяснено в съображение 162 от решението за откриване на процедурата и както е описано в таблица 3 и съображение 63 от настоящото решение, че от 2014 г. насам целевият капацитет, който да бъде обезпечен, и действително обезпеченият капацитет на търга T-1 винаги е надвишавал капацитета, първоначално „заделен“ на етапа на търга T-4.

(281) Комисията признава, както е посочено в съображение 162 от решението за откриване на процедурата и както е изтъкнато от някои заинтересовани страни (вж. съображение 138 по-горе), че министърът може да реши да не се провеждат търгове T-1. Независимо от това, както беше посочено от други заинтересовани страни (вж. съображение 139) и от Обединеното кралство (вж. съображение 186), както търговете T-4, така и търговете T-1 могат да бъдат отложени или отменени от министъра: поради това не се открива дискриминация конкретно срещу капацитета за оптимизация на потреблението. Освен това на практика нито един от търговете не е бил анулиран, с изключение на търговете след решението на Общия съд, когато органите на Обединеното кралство са прекратили функционирането на пазара на капацитет като цяло.

(282) Що се отнася до равнището на капацитета, който трябва да бъде заделен, Комисията е съгласна с мненията, получени от някои заинтересовани страни и от Обединеното кралство, в които се изтъква балансът между, от една страна, необходимостта да се осигури път към пазара за капацитета за оптимизация на потреблението чрез търгове T-1 и от друга страна, необходимостта да се избягва свръхдоставката или прекалено големите, неконкурентоспособни търгове. Като се има предвид високата и нарастваща степен на участие на доставчиците на капацитет за оптимизация на потреблението в търговете T-4 (вж. таблица 1), последният риск е придобил по-голямо значение. Действително, ако необходимостта от капацитет намалее между търга T-4 и търга T-1, целевото количество ще бъде коригирано надолу, за да се избегне такъв риск. Тази гъвкавост е необходима и за да се гарантира съвместимост с параграфи 231 и 232, буква в) от НПОСЕ. Ето защо Комисията стига до заключението, че настоящата методика за заделяне на капацитет, описана в съображение 62, е подходяща.

(283) Някои заинтересовани страни предложиха да се премахнат търговете T-4 или да се организират допълнителни седмични търгове или търгове T-2. Въпреки това организирането на търгове T-4 е необходимо, за да се гарантира спазването на параграф 226 от НПОСЕ, т.е. да се остави достатъчно време за въвеждане в експлоатация на новите инвестиции. Комисията е съгласна с аргумента на Обединеното кралство (вж. съображение 188), че необходимостта от провеждане на търгове T-2 в допълнение към търговете T-4 и T-1 не е обоснована. Освен това седмичните търгове не биха дали подходящите дългосрочни инвестиционни сигнали, необходими за постигане на целите на пазара на капацитет.

([63]) Решение от 13 юни 2013 г., *Ryanair/Комисията*, C-287/12 P, EU:C:2013:395, т. 67 и 68.

(284) За по-голяма правна сигурност на участниците в търговете Комисията приветства ангажимента на Обединеното кралство, описан в съображение (187), i) да продължи да поръчва в търговете за година напред поне 50 % от капацитета, резервиран четири години по-рано като част от процедурата за определяне на параметри за търга за четири години напред за същата година на доставка, както и ii) да продължи да използва методиката за заделяне на капацитет, основана на доверителен интервал от 95 %, описана в съображение 62 по-горе, за определяне на минималното количество капацитет, което ще бъде заделено за търг за година напред.

6.2.3.4. Минимален праг за участие

(285) В решението за откриване на процедурата Комисията поиска разяснения относно това дали минималният праг от 2 MW (описан в съображения 30 и 31) може да представлява пречка за навлизането на нови оператори на капацитет за оптимизация на потреблението на пазара на капацитет. По-специално, макар операторите на капацитет за оптимизация на потреблението да могат да обединят няколко инсталации, за да достигнат минималния праг от 2 MW, те са длъжни да платят тръжна гаранция за целия капацитет от 2 MW, дори и ако само част от него не е доказан капацитет за оптимизация на потреблението.

(286) Що се отнася до равнището на самия праг, Комисията е на мнение, че 2 MW е било ниско през 2014 г. в сравнение с праговете за участие, прилагани в други мерки, управлявани от Националната мрежа, както и прилаганите в други европейски държави (вж. съображение 189). Освен това прагът от 100 kW, използван от ПНДМ, се прилага за по-малки регионални обществени поръчки и следователно не е съпоставим (вж. съображение 143). Също така, както е обяснено в съображение 68 от настоящото решение, Обединеното кралство е изпитало по-нисък праг на участие за втория преходен търг. Били са допуснати само осем ИПК с капацитет под 2 MW, които са доставили по-малко от 3 % от общия капацитет, осигурен на този търг. Освен това, ако е имало по-голямо търсене на малки ИПК, които да участват на търговете, търговете е следвало да покажат групиране на ИПК на равнище от 2 MW, но това не е било така (вж. съображение 189). И двата елемента показват липса на силно желание от страна на по-малките ИПК да участват на пазара на капацитет.

(287) Що се отнася до изискването за тръжна гаранция, Комисията е съгласна, че такова изискване е полезно, за да се гарантира действителна доставка и да се възпрат спекулативните намерения, както беше посочено от някои заинтересовани страни (вж. съображение 144) и от Обединеното кралство (вж. съображения 40 и 42).

(288) Комисията оцени дали равнището на тръжната гаранция може да се разглежда като пречка пред навлизането на нови оператори на капацитет за оптимизация на потреблението на пазара на капацитет. Първо, в съображение 271 Комисията стигна до заключението, че липсата на обвързани със срок споразумения за доставка на капацитет сама по себе си не представлява дискриминация срещу капацитета за оптимизация на потреблението. Второ, както беше обяснено от някои заинтересовани страни (вж. съображение 145) и от Обединеното кралство (вж. съображение 190), новите оператори на капацитет за оптимизация на потреблението се ползват от редица предимства на пазара на капацитет в сравнение с другите технологии. По-специално Комисията отбелязва, както е описано в съображение 42, че правителството на Обединеното кралство е увеличило предварителната тръжна гаранция за новоизградени производствени мощности на 10 000 GBP/MW след проведени консултации през март 2016 г. В същото време предварителната тръжна гаранция за недоказан капацитет за оптимизация на потреблението е останала 5 000 GBP/MW, което в относително изражение е намалило тежестта за тях. Освен това, след 2015 г. доставчиците на капацитет за оптимизация на потреблението трябва да предоставят гаранция само веднъж за недоказана ИПК за оптимизация на потреблението и следователно могат да преминат предварителен подбор за множество последователни търгове, като предоставят само една тръжна гаранция. Освен това при оценката на това дали една характеристика, т.е. изискването за тръжна гаранция, е дискриминационна спрямо операторите на капацитет за оптимизация на потреблението, трябва да се вземат предвид и други характеристики на пазара на капацитет. Сред случаите, посочени от заинтересованите страни и обобщени в съображение 145, таксите за прекратяване се посочват като пример за случай, при който изискванията са по-ниски за операторите на капацитет за оптимизация на потреблението (до 10 k GBP/MW), отколкото за други видове капацитет (до 35k GBP/MW). И накрая, както е обяснено от Обединеното кралство (вж. съображение 192), промяната в правилото за преразпределение на компоненти (вж. съображение 180), въведена през юни 2019 г., значително е ограничила експозицията на недоказаните оператори на капацитет за оптимизация на потреблението на пълния размер на тръжната гаранция (дори и ако повечето от техните компоненти са доказани).

(289) Поради това Комисията стига до заключението, че минималният праг за участие от 2 MW, включително свързаното с него изискване за тръжна гаранция, до момента на практика не е представлявал пречка пред навлизането на нови оператори на капацитет за оптимизация на потреблението на пазара на капацитет. Както е обяснено от Обединеното кралство (вж. съображение 193), пазарната действителност се развива и в бъдеще може да има някои оператори на капацитет за оптимизация на потреблението с капацитет под 2 MW, които биха предпочели да участват на търговете на пазара на капацитет без да се обединяват. Ето защо Комисията приветства ангажимента на Обединеното кралство, описан в съображение 193, да намали минималния праг за участие на пазара на капацитет, както е описано в

съображения 30 и 31, до 1 MW за всички търгове, за които предварителният подбор започва от януари 2020 г., както и ангажиментът на Обединеното кралство да преразгледа този праг преди октомври 2021 г., за да проучи потенциала за допълнително намаляване, както е описано в съображение 193.

6.2.3.5. Отвореност на мярката по отношение на възобновяеми източници на енергия и нови технологии

(290) В параграф 226 от НПОСЕ се посочва, че дадена мярка следва да бъде отворена за оператори, използващи взаимозаменяеми технологии. Възобновяемите източници на енергия могат да допринесат за решаване на проблема с адекватността на производството на електроенергия. Ето защо Комисията отхвърля изразената от една заинтересована страна идея, че тези технологии не следва да бъдат допускани на пазара на капацитет (вж. съображение 147). Както беше обяснено в точка 2.3, факторите за намаление се използват, за да се направи корекция за риска, че целият или част от капацитета няма да бъде на разположение за реакция при ситуация на натоварване на електроенергийната система. Методиката, използвана за определяне на коефициентите за намаляване на капацитета, приложими за вятърната и слънчевата енергия, е одобрена от Комисията от технически експерти (КТЕ) ([64]) и води до получаване на коефициенти, съизмерими с използваните на други пазари на капацитет в ЕС ([65]). Ето защо, за разлика от някои заинтересовани страни (вж. съображение 146), Комисията счита, че коефициентите за намаляване на капацитета са подходящи.

(291) Въпреки че Комисията не е разгледала изрично този въпрос в решението за откриване на процедурата, някои заинтересовани страни твърдяха, че изключването на несубсидираните технологии от участие на пазара на капацитет не е съвместимо с НПОСЕ. Както е посочено в съображение 146, една от заинтересованите страни обясни, че на нейния несубсидиран вятърен парк не е било позволено да участва на търга Т-4 през 2017 г., докато за отменения търг Т-4 през 2018 г. не е имало предварителен подбор (за годината на доставка 2022/2023 г.).

(292) Комисията счита, че правилата, описани в съображения 32 и 33 са подходящи, за да се избегне натрупването на държавна помощ. Те обаче не следва да водят до изключване на доставчиците на капацитет, които не получават такава помощ. Комисията взема под внимание аргументите на Обединеното кралство, посочени в съображение 195, и признава, че Обединеното кралство е предприело бързи действия. Комисията приветства влизането в сила през юни 2019 г. на новите правила за пазара на капацитет, позволяващи участието на технологиите за вятърна и слънчева енергия на пазара на капацитет, описани в съображение 196. Тези правила ще се прилагат от търговете Т-1, Т-3 и Т-4, които са планирани за януари 2020 г. Следователно те ще позволят на оператора на вятърния парк, посочен в съображение 291, да участва в предстоящия търг Т-3 (година на доставка 2022/2023). Същевременно Комисията отбелязва, че е имало само един случай, при който доставчик на капацитет не е могъл да участва в никой от търговете, а именно един вятърен парк в търга Т-4 през 2017 г., което е имало незначителен цялостен ефект върху пазара на капацитет.

(293) Капиталовите разходи за определени технологии намаляха драстично през последните години, така че те може да не се нуждаят повече от подкрепа по мерките, описани в съображение 32. Следователно, за да се избегне за в бъдеще изключването на доставчици на капацитет, които не получават такава помощ, както в ситуацията, посочена в съображение 231, Комисията приветства поетия от Обединеното кралство ангажимент, описан в съображение 197, да разработи всички необходими правила (например, но без да се ограничава до, коефициенти за намаляване на капацитета), за да се гарантира ефективното участие на нови видове капацитет, които могат ефективно да допринесат за решаване на проблема с адекватността на производството на електроенергия, веднага щом този капацитет има потенциала да допринесе за решаване на проблема с адекватността на производството на електроенергия.

6.2.3.6. Участие на междусистемен капацитет

(294) В параграф 226 от НПОСЕ се предвижда, че дадена мярка следва също така да отчита до каква степен капацитетът за междусистемни връзки би могъл да отстрани потенциален проблем с адекватността на производството на електроенергия.

(295) В решението за откриване на процедурата Комисията обясни, че Обединеното кралство е представило доказателства през 2014 г., че на този етап не е било възможно да се включи чуждестранен капацитет на пазара на капацитет, без да се включат допълнителни трансгранични договорености. Комисията признава сложността на задачата да се позволи ефективното трансгранично участие на пазара на капацитет по това време. Вместо това Обединеното кралство е позволило на междусистемния капацитет да участва пряко на пазара на капацитет от втория търг през 2015 г. Комисията обаче изрази съмнения дали в бъдеще трансграничното участие на пазара на капацитет следва да продължи да бъде ограничено до операторите на междусистемни връзки.

([64]) https://www.emrdeliverybody.com/Prequalification/EMR%20DB%20Consultation%20response%20-%20De-rating%20Factor%20Methodology%20for%20Renewables%20Participation%20in%20the%20CM.pdf

([65]) Коефициентите за намаляване на капацитета, използвани в предварителния подбор за предстоящите търгове Т-4, Т-3 и Т-1 (вж. съображение 18, буква г)), са следните: за наземни вятърни инсталации — между 7,42 % и 8,98 %; за офшорни вятърни инсталации — между 10,55 % и 14,45 %; за соларни фотоволтаични системи — между 2,34 % и 3,22 %. Тези коефициенти за намаляване на капацитета са сравними с използваните в Ирландия (например за търга за капацитет Т-1 през 2019/2020 г., вж. http://sem-o.com/documents/general-publications/Initial-Auction-Information-Pack_IAIP1920T1.pdf) и в Италия (вж. решение C(2018) 617 окончателен).

(296) Съгласно член 26 от Регламент (ЕС) 2019/943, който ще се прилага от 1 януари 2020 г., механизмите за капацитет трябва да бъдат отворени за пряко трансгранично участие на доставчици на капацитет, намиращи се в друга държава членка. В този контекст Комисията приветства ангажимента на Обединеното кралство, описан в съображение 200:

а) да се стреми да осъществи прякото участие на чуждестранни мощности в търговете, за които предварителният подбор започва от януари 2020 г., при условие че бъдат сключени споразумения за сътрудничество с операторите на преносни системи в държавите, съседни на тези, в които се намират участващите мощности; и

б) във всички случаи, да прилага пряко участие на чуждестранни мощности за всички търгове, за които предварителният подбор започва след методиките, общите правила и условия, посочени в член 26, точка 11 от Регламент (ЕС) 2019/943, са одобрени от Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER) и са публикувани на нейния уебсайт в съответствие с член 27 от горепосочения регламент, и са станали приложими.

(297) Що се отнася до мненията на някои заинтересовани страни относно системата за определяне на такси въз основа на горна и долна граница, приложима за междусистемните връзки (вж. съображение 149), Комисията счита, че тази ситуация е различна от ситуациите, описани в съображения 32—33 по отношение на натрупването на помощ. Както беше обяснено от Обединеното кралство (вж. съображение 201), всички приходи от пазара на капацитет се разглеждат преди да се оценят приходите на операторите на междусистемни връзки с оглед на режима на максимални и минимални прагове. Един оператор на междусистемни връзки би получил минимално плащане само ако общите приходи (включително приходите от пазара на капацитет) са под долната граница, докато ако общите приходи са над горната граница, тогава операторът на междусистемни връзки ще плати на потребителя. Следователно режимът на горна и долна граница се различава от мярка за подпомагане, която би предполагала натрупване на помощ. Ето защо Комисията не счита, че операторите на междусистемни връзки е следвало да бъдат изключени от участие на пазара на капацитет въз основа на това.

(298) Що се отнася до мнението на заинтересованата страна относно изключването на операторите на междусистемни връзки от търга Т-1, проведен в началото на 2018 г. за годината на доставка 2018/2019 г. (вж. съображение 150), Комисията взема под внимание аргументите, представени от Обединеното кралство в съображение 202. По-специално, както е обяснено в съображения 143 и 144 от решението за откриване на процедурата, Комисията признава, че Обединеното кралство е завишило оценката си за приноса на операторите на междусистемни връзки по време на ситуации на натоварване съобразно препоръката на Комисията от технически експерти (КТЕ) и съображение 124 на решението от 2014 г. Нетният принос се е увеличил от 0 GW на 2,1 GW за годината на доставка 2018/2019 г. (вж. съображение 36). Впоследствие Обединеното кралство е коригирало надолу количеството капацитет, което трябва да бъде подсигурено на този търг Т-1. Даването на възможност на операторите на междусистемни връзки да участват в този търг Т-1 обаче би изисквало да се увеличи предложения на търга капацитет за разлика от пазарните очаквания, основани на условията на търга Т-4 през 2014 г.

(299) Що се отнася до коефициентите за намаляване на капацитета, прилагани спрямо операторите на междусистемни връзки, Комисията счита, че методиката, основана на отделни оператори на междусистемни връзки, не е дискриминационна. Както е обяснено от Обединеното кралство в съображение 202, този конкретен подход към операторите на междусистемни връзки е обоснован, тъй като се взема предвид значителното многообразие от междусистемни връзки и свързани пазари. Това многообразие изисква от НМ да използва моделиран набор от коефициенти за намаляване на капацитета за всяка свързана държава (като се използва стохастична общоевропейска методика за моделиране). Освен това Комисията от технически експерти (КТЕ) проверява самостоятелно дали коефициентите за намаляване на капацитета са подходящи.

6.2.4. *Заключение относно целесъобразността на мярката*

(300) Ето защо Комисията стига до заключението, че пазарът на капацитет е в съответствие с насоките, посочени в точка 3.9.3 от НПОСЕ.

6.3. **Стимулиращ ефект**

(301) Комисията оцени дали мярката има стимулиращ ефект, както се изисква в точка 3.9.4 от НПОСЕ, който се отнася до условията, посочени в точка 3.2.4 от НПОСЕ. Стимулиращ ефект се наблюдава, когато помощта стимулира бенефициера да промени поведението си, за да подобри функционирането на един сигурен, достъпен и устойчив енергиен пазар, и промяната в поведението е такава, която той не би предприел без помощта.

(302) В своето уведомление от 2014 г. Обединеното кралство предостави оценки за адекватността на производството, които показват, че в един съпоставителен сценарий без мярката адекватността на производството би достигнала критични нива до 2018/2019 г., както е показано в съображение 100 и фигура 4. С други думи, без тази мярка доставчиците на капацитет нямаше да осигурят необходимия капацитет, за да бъде спазен стандартът за надеждност, определен от Обединеното кралство за доставките на енергия в периоди на натоварване. Както е обяснено в съображение 126, буква в), някои заинтересовани страни потвърдиха значението на пазара на капацитет за подпомагане на инвестициите в нов капацитет и за поддържане на съществуващия капацитет.

(303) Без пазара на капацитет очакваният диапазон на ОЗН би излязъл извън 3-часовия стандарт за надеждност през всички години до 2030 г. Ето защо без пазара на капацитет проблемът с адекватността на производството би продължил да съществува.

(304) Целта на мярката в този случай е да се гарантира сигурността на доставките чрез поддържане на достатъчен разполагаем капацитет. Както е обяснено в съображения 302 и 303 по-горе, без пазара на капацитет нямаше да има достатъчен капацитет за гарантиране на сигурността на доставките, тъй като се очаква значителна част от електроцентралите да реализират недостатъчни приходи от пазара само за електроенергия, за да покрият разходите си.

(305) Следователно мярката има стимулиращ ефект за съществуващия капацитет да остане на пазара и да бъде на разположение в момент на недостиг, както и за нови мощности да навлязат на пазара. Мярката стимулира нови и съществуващи участници на пазара да допринесат по този начин за постигане на целта за сигурност на доставките.

(306) И накрая, в съответствие с точка 52 от НПОСЕ, помощта се предоставя на основата на конкурентна тръжна процедура. Тръжната процедура, описана в точка 2.4, е недискриминационна и отворена за всички видове доставчици на капацитет, а помощта се предоставя въз основа на клиринговата цена. Освен това броят на предприятията е достатъчен, а количеството е обвързващо ограничение, така че не всички участници в търга получават помощ (вж. например таблица 1 и таблица 2 по-горе).

(307) Ето защо Комисията стига до заключението, че пазарът на капацитет има стимулиращ ефект и е в съответствие с насоките, посочени в точка 3.9.4 от НПОСЕ.

6.4. **Пропорционалност на мярката**

(308) Съгласно точка 3.9.5 от НПОСЕ една мярка се счита за пропорционална, когато отговаря на следните условия: i) компенсацията позволява на бенефициерите да реализират разумна норма на възвръщаемост (мярка, организирана като конкурентна тръжна процедура на основата на ясни, прозрачни и недискриминационни критерии, ще се счита, че води до разумни норми на възвръщаемост при нормални обстоятелства); ii) мярката съдържа вградени механизми, които да гарантират, че извънредни печалби не могат да възникнат; и iii) цената, платена за разполагаемост, автоматично клони към нула, когато се очаква нивото на предлагания капацитет да бъде адекватно покриване на нивото на търсения капацитет.

(309) Съответствието на пазара на капацитет с първото изискване, свързано с разумната норма на възвръщаемост, е оценено в точки 6.4.1 и 6.4.2.

(310) Що се отнася до второто изискване, един цялостен пазар на капацитет отразява резултата от функционирането на един ефективен енергиен пазар. Търгът следва модел с намаляваща цена и дискриминационно ценообразуване, при който спечелилите търга оференти получават клиринговата цена. Плащането на клиринговата цена е една от характеристиките, специално посочени в определението за „конкурентна тръжна процедура“ в параграф 43 от НПОСЕ, и следователно се предполага, че има вградени функции, водещи до разумни норми на възвръщаемост в съответствие с параграф 229 от НПОСЕ. Освен това, за намаляването на риска от неочаквани печалби в съответствие с параграф 230 от НПОСЕ допринасят и следните характеристики: общ максимален праг на цената от 75 GBP/kW, пределна тръжна оферта за получателите на цената от 25 GBP/kW и краткосрочен договор за повечето категории доставчици на капацитет. По-ниското равнище на плащанията за капацитет по отношение на съществуващите мощности, посочено от една заинтересована страна (вж. съображение 151), отразява само разликите в стойността на адекватността за различните години и не води до неочаквани печалби. В резултат на това Комисията стига до заключението, че пазарът на капацитет на Великобритания изпълнява изискването за предотвратяване на неочаквани печалби.

(311) Що се отнася до третото изискване, конкурентният характер на търга, описан в точка 2.4 на настоящото решение, се очаква да доведе до нулево ниво на цените, ако има достатъчно предлагане, което да задоволи търсенето, в съответствие с параграф 231 от НПОСЕ. Действително имаше наблюдения, че някои търгове са приключили при много по-ниски от очакваните цени, а именно дори близо до нулата на търга T-1 през 2019 г., когато клиринговата цена е била 0,77 GBP/kW (вж. таблица 7).

6.4.1. *Разлики в приложимите срокове на договорите*

(312) Независимо от *prima facie* съмненията относно миналото, разгледани в точка 6.2.3.2, Комисията счита, че разликите в приложимите срокове на договорите на практика не са довели до дискриминация срещу операторите на капацитет за оптимизация на потреблението. По-специално Комисията счита, че изключването на непроизводствения капацитет от достъп до дългосрочни договори не е било дискриминационно, тъй като съществуващите централи и доставчиците на капацитет за оптимизация на потреблението, с оглед на по-ниските изисквания за капиталови разходи (показващи намалена необходимост от финансиране), не могат да се възползват значително от договори с по-дълъг срок. Ето защо Комисията счита, че по-кратките срокове на договорите не поставят съществуващите производители или доставчици на капацитет за оптимизация на потреблението в неблагоприятно положение в сравнение с новоизградените производствени мощности. Освен това, както е обяснено в съображение 275, получените мнения показват няколко важни аспекта, които потвърждават този анализ. Следователно мярката отговаря на условието,

включено в параграф 229 от НПОСЕ и отнасящо се до конкурентните тръжни процедури, съгласно което тези процедури следва да се основават на прозрачни и недискриминационни критерии. Комисията отбелязва, че използването на прагове за капиталовите разходи е достатъчно за гарантиране, че дългосрочните договори са достъпни само за производствените мощности, които може да имат затруднения при осигуряване на финансиране. Ето защо Комисията приветства ангажимента на Обединеното кралство да разреши на всички видове капацитет (с изключение на междусистемните връзки) да участват в предварителен подбор за подаване на оферти за различните налични срокове на договорите, ако могат да докажат, че покриват праговете за капиталови разходи (CAPEX) и редовно да преразглеждат тези прагове за капиталовите разходи, за да се гарантира, че те продължават да бъдат подходящи (вж. съображение 182).

6.4.2. *Изключване на дългосрочния оперативен резерв (STOR)*

(313) В решението за откриване на процедурата Комисията счете, че изключването на доставчиците на дългосрочен оперативен резерв (STOR) не е било дискриминационно. Тази точка все пак беше разгледана от заинтересованите страни (вж. съображения 153 и 154) и от Обединеното кралство (вж. съображения 204—210) по време на официалната процедура по разследване.

(314) Що се отнася до самото изключване, Комисията счита, че за предходните години Обединеното кралство основателно е отчело риска от неочаквани печалби, произтичащи от участието на дългосрочен оперативен резерв (STOR). Въз основа на наличната към момента информация този риск е изглеждал важен, както беше обяснено и от друга заинтересована страна (вж. съображение 153). Освен това, както е обяснено в решението за откриване на процедурата, и отново от една заинтересована страна (вж. съображение 153) и от Обединеното кралство (вж. съображение 207), Комисията счита, че въпросните електроцентрали могат в действителност да участват на пазара на капацитет, при условие че се откажат от дългосрочния си договор със системния оператор, ако спечелят търга. Освен това Комисията взема под внимание решението на Обединеното кралство да държи разделени схемата за дългосрочен оперативен резерв (STOR) и схемата за пазара на капацитет, без клауза за възвръщане на предоставените средства, — решение подобно на това, с което се изключват от пазара на капацитет мощностите, които се ползват от схеми за подпомагане на използването на енергията от възобновяеми източници. И накрая, Комисията отбелязва намерението на Обединеното кралство да преразгледа изключването на операторите на дългосрочен оперативен резерв (STOR) с оглед на новата налична пазарна информация (вж. съображение 210): при тази нова оценка продължава да се отчита рискът от неочаквани печалби.

(315) Що се отнася до изключването на инсталациите, пуснати в експлоатация преди 2014 г., от възможността да сключват договори с по-дълъг срок, Комисията е съгласна с аргументите на Обединеното кралство, представени в съображение 206. По-специално инсталациите, пуснати в експлоатация преди първия търг на пазара на капацитет, не са били изправени пред особени пречки пред навлизане на пазара на капацитет (напр. финансиране на строителството) и следователно не е имало основание да бъдат допустими за сключване на договори с по-дълъг срок.

6.4.3. *Метод за възстановяване на разходи*

(316) Както беше представено в съображение 187 от решението за откриване, Комисията трябва да взема предвид параграф 25 от НПОСЕ, според който съвместимостта на мярката следва да се оценява единствено въз основа на критериите от точка 3.9.5 от НПОСЕ. А именно, тази точка не включва позоваване на финансирането на мерки за адекватност на производството. Някои заинтересовани страни (вж. съображение 159) и Обединеното кралство (вж. съображение 211) подкрепят това становище. Комисията стига до заключението, че пропорционалността на пазара на капацитет на Великобритания трябва да бъде оценена единствено за съответствие с параграфи 228—231 от НПОСЕ, което е направено в съображения 308—315.

(317) Въпреки това, дори и ако параграф 27, буква д) и параграф 69 от НПОСЕ бяха приложими за мярката в този случай, Комисията счита, че методиката за възстановяване на разходите е пропорционална.

(318) Първо, както е обяснено от някои заинтересовани страни (вж. съображение 156) и от Обединеното кралство (вж. съображение 214), методиката за възстановяване на разходите съгласува интереса за поддържане на стимул за намаляване на търсенето с необходимостта да се намали несигурността за доставчиците на електроенергия относно вероятния им дял от разходите. Тази несигурност би довела до премия за риска, която доставчиците на електроенергия ще прехвърлят върху потребителите, като по този начин се увеличат цените на електроенергията.

(319) Второ, методиката за възстановяване на разходите облагодетелства изключително доставчиците на капацитет за оптимизация на потреблението, а не производителите на електроенергия (тъй като разходите се прилагат върху продажбите на дребно). Във всеки случай при нея се налагат такси за пиково търсене в допълнение към стимулите за намаляване на търсенето, които вече съществуват на пазара на електроенергия във Великобритания, в сравнение с алтернативни методи, като например фиксирани такси или общо данъчно облагане (вж. съображение 212). Както е обяснено от Обединеното кралство (вж. съображение 215), аргументът, че настоящата методика насърчава като капацитет за оптимизация на потреблението само неотчетено производство на електроенергия се основава на предположението, че периодът от 16:00 до 19:00 часа е твърде широк, за да могат клиентите редовно да намаляват потреблението през тези часове и следователно да се възползват от по-ниската цена в рамките на пазара на капацитет. Не е необходимо обаче да се намалява търсенето през целия период, за да се извлече полза. Това само би означавало, че доставчиците на капацитет за низходяща оптимизация на потреблението не биха извлекли максимална полза.

(320) Трето, както е обяснено от заинтересованите страни (вж. съображение 157) и Обединеното кралство (вж. съображение 214), алтернативната методиката на триадата, предпочитана от други заинтересовани страни (вж. съображение 158), не е непременно съобразена с моменти на натоварване на системата и потенциално би довела до неефективни решения за диспечиране. Следователно няма причини да се счита, че методът за възстановяване на разходите, прилаган от Обединеното кралство, е по-малко пропорционален от другите потенциални методи за финансиране, и по-специално метода на триадата.

6.4.4. *Заключение относно пропорционалността на мярката*

(321) Ето защо Комисията стига до заключението, че пазарът на капацитет е в съответствие с насоките, посочени в точка 5.9.3 от НПОСЕ.

6.5. **Избягване на отрицателните ефекти върху конкуренцията и търговията**

(322) В точка 3.9.6 от НПОСЕ се определят условията за избягване на неоправдани отрицателни ефекти върху конкуренцията и търговията.

6.5.1. *Участие на производители, които използват различни технологии, и на оператори, които предлагат мерки с равностойни технически резултати*

(323) Както е обяснено в съображения 30 и 31, пазарът на капацитет е отворен за агрегиране както на търсенето, така и на предлагането в съответствие с последното изречение на параграф 232, буква а) от НПОСЕ.

(324) Както е описано в точка 2.3.1, пазарът на капацитет по принцип е отворен за участие за производители, използващи различни технологии, и за оператори, предлагащи мерки с еквивалентни технически показатели, като управление на потреблението, оператори на междусистемни връзки и системи за съхранение на енергия, в съответствие с първите две изречения на параграф 232, буква а) от НПОСЕ. Въпреки това в решението за откриване на процедурата Комисията поиска разяснения относно отвореността на пазара на капацитет по отношение на някои от неговите специфични характеристики.

6.5.1.1. Потенциална дискриминация срещу операторите на капацитет за оптимизация на потреблението поради липсата на споразумения за обвързана със срок доставка

(325) Въз основа на доказателствата, представени от Обединеното кралство и обобщени в съображение 176, Комисията счита, че липсата на споразумения за обвързана със срок доставка не е дискриминационна. По-специално фактът, че само една ИПК от 89 инсталации е избрала в преходния търг да сключи споразумение за обвързана със срок доставка, показва, че действителните договорености не представляват пречка пред участието на оператори на капацитет за оптимизация на потреблението.

6.5.1.2. Разлики в наличните срокове на договорите

(326) В решението за откриване на процедурата Комисията поиска разяснения относно потенциално дискриминационното третиране на капацитета за оптимизация на потреблението за сметка на производствените мощности поради разликата в приложимите срокове на договорите.

(327) Комисията счита, че договорите за осигуряване на капацитет, които са със срок над една година, от една страна, могат да бъдат обосновани в случай на високи капиталови разходи и трудности при осигуряването на финансиране, като по този начин се насърчава конкурентното навлизане на нови участници на пазара. Това важи особено за новоизградените производствени мощности. Освен общите предложения за по-кратки срокове на договорите (вж. съображение 136, подточки i), ii) и iii), Комисията не получи мнения, които да оспорват целесъобразността на дългосрочните договори (до 15 години) за предоставянето на стимули за нов капацитет, в съответствие с параграф 226 от НПОСЕ. По-специално Комисията счита, че използването на прагове на капиталовите разходи за определяне на допустимостта за договори със по-дълъг срок е целесъобразно, тъй като дава добра индикация за трудностите при осигуряването на финансиране. От друга страна, Комисията счита, че изключването на непроизводствения капацитет от достъп до дългосрочни договори не е било дискриминационно, тъй като съществуващите централи и доставчиците на капацитет за оптимизация на потреблението, с оглед на по-ниските изисквания за капиталови разходи (показващи намалена важност на осигуряването на финансиране), не могат да се възползват значително от договори с по-дълъг срок. Ето защо Комисията счита, че по-кратките срокове на договорите не поставят съществуващите производители или доставчици на капацитет за оптимизация на потреблението в неблагоприятно положение в сравнение с новоизградените производствени мощности.

(328) Комисията счита, че разликите в сроковете на договорите на практика не са довели до дискриминация срещу операторите на капацитет за оптимизация на потреблението. Първо, резултатите от търговете не показват, че различният достъп до споразумения с по-дълъг срок на практика е изкривил резултатите от проведените до момента търгове. Напротив, те посочват, че ефективността на капацитета за оптимизация на потреблението е сравнима със (и като цяло по-добра от) новоизградените производствени мощности (вж. съображение 179). Второ, Комисията не откри никакви доказателства, че някой оператор на капацитет за оптимизация на потреблението е покрил прага на капиталовите разходи за дългосрочни договори, но не е бил в състояние да участва на

пазара на капацитет. Трето, данните за действителните капиталови разходи на операторите за оптимизация на потреблението, предоставени от заинтересованите страни, са били много ниски, някои заинтересовани страни, които действат като оператори на капацитет за оптимизация на потреблението, са изчислили, че техните капиталови разходи са били доста под праговете и дори близки до нула (вж. съображение 135). Капиталовите разходи на операторите на капацитет за оптимизация на потреблението, определени във втория преходен търг, са били средно 0,15 GBP/kW (вж. съображение 178). Четвърто, операторите на капацитет за оптимизация на потреблението с неотчетено производство на електроенергия (т.е. 60—70 % от капацитета за оптимизация на потреблението, участващ активно на пазарите за гъвкавост) могат да имат достъп до договори с по-дълъг срок, ако участват в търга като производители на електроенергия (вж. съображения 135 и 178). Пето, праговете за капиталовите разходи за търговете са актуализирани редовно (вж. съображение 75).

(329) Следователно за предходните години Комисията счита, че разликите в приложимата продължителност на договорите на практика не са довели до необосновано ограничаване на участието на операторите на капацитет за оптимизация на потреблението. Комисията отбелязва, че използването на прагове за капиталовите разходи е достатъчно за гарантиране, че дългосрочните договори са достъпни само за производствените мощности, които може да имат затруднения при осигуряване на финансиране. Ето защо Комисията приветства ангажиментите на Обединеното кралство i) да разреши на всички видове капацитет (с изключение на междусистемните връзки) да участват в предварителен подбор за подаване на оферти за различните налични срокове на договорите, ако могат да докажат, че покриват праговете за капиталови разходи (CAPEX), описани в съображение 75)по-горе, и ii) да преразглеждат тези прагове за капиталовите разходи, за да се гарантира, че те остават подходящи (вж. съображение 182).

6.5.1.3. Ограничена гаранция за обема на търга Т-1

(330) Що се отнася до правното положение на проведените търгове Т-1, Комисията припомня, че през 2014 г. органите на Обединеното кралство се ангажираха да предложат за доставка на търговете за година напред поне 50 % от капацитета, резервиран четири години по-рано. Този ангажимент е бил обвързващ въз основа на решението от 2014 г. След това Обединеното кралство е трябвало да приложи мярката, одобрена в националното законодателство, включително съответните ангажименти, и да се съобрази с решението на Комисията във всяко отношение ([66]).

(331) Комисията също така отбелязва, както е обяснено в съображение 162 от решението за откриване на процедурата, и както е описано в таблица 3 и съображение 63 от настоящото решение, че от 2014 г. насам целевият капацитет, който да бъде обезпечен, и действително обезпеченият капацитет на търга Т-1 винаги е надвишавал капацитета, първоначално заделен на етапа на търга Т-4.

(332) Комисията признава, както е посочено в съображение 162 от решението за откриване на процедурата, и както е изтъкнато от някои заинтересовани страни (вж. съображение 138 по-горе), че министърът може да реши да не се провеждат търгове Т-1. Независимо от това, както беше посочено от други заинтересовани страни (вж. съображение 139) и от Обединеното кралство (вж. съображение 186), както търговете Т-4, така и търговете Т-1 могат да бъдат отложени или отменени от министъра: поради това не се открива дискриминация конкретно срещу капацитета за оптимизация на потреблението. Освен това на практика нито един от търговете не е бил анулиран, с изключение на търговете след решението на Общия съд, когато органите на Обединеното кралство са прекратили функционирането на пазара на капацитет като цяло.

(333) Що се отнася до равнището на капацитета, който трябва да бъде заделен, Комисията е съгласна с мненията, получени от някои заинтересовани страни и от Обединеното кралство, в които се изтъква балансът между, от една страна, необходимостта да се осигури път към пазара за капацитета за оптимизация на потреблението чрез търгове Т-1 и, от друга страна, необходимостта да се избягва свръхдоставката или прекалено големите, неконкурентоспособни търгове. Като се има предвид високата и нарастваща степен на участие на операторите на капацитет за оптимизация на потреблението в търговете Т-4 (вж. таблица 1), последният риск е придобил по-голямо значение. Действително, ако необходимостта от капацитет намалее между търга Т-4 и търга Т-1, целевото количество ще бъде коригирано надолу, за да се избегне такъв риск. Тази гъвкавост е необходима и за да се гарантира съвместимост с параграфи 231 и 232, буква в) от НПОСЕ. Ето защо Комисията стига до заключението, че настоящата методика за заделяне на капацитет, описана в съображение 62, е подходяща.

(334) Някои заинтересовани страни предложиха да се премахнат търговете Т-4 или да се организират допълнителни седмични търгове или търгове Т-2. Въпреки това организирането на търгове Т-4 е необходимо, за да се гарантира спазването на параграф 226 от НПОСЕ, т.е. да се остави достатъчно време за въвеждане в експлоатация на новите инвестиции. Комисията е съгласна с аргумента на Обединеното кралство (вж. съображение 188), че необходимостта от провеждане на търгове Т-2 в допълнение към търговете Т-4 и Т-1 не е обоснована. Освен това седмичните търгове не биха дали подходящите дългосрочни инвестиционни сигнали, необходими за постигане на целите на пазара на капацитет.

([66]) Решение от 13 юни 2013 г., *Ryanair/Комисията*, C-287/12 P, EU:C:2013:395, т. 67 и 68.

(335) За по-голяма правна сигурност на участниците в търговете Комисията приветства ангажимента на Обединеното кралство, описан в съображение 187, i) да продължи да поръчва в търговете за година напред поне 50 % от капацитета, резервиран четири години по-рано като част от процедурата за определяне на параметри за търга за четири години напред за същата година на доставка, както и ii) да продължи да използва методиката за заделяне на капацитет, основана на доверителен интервал от 95 %, описана в съображение (62) по-горе, за определяне на минималното количество капацитет, което ще бъде заделено за търг за година напред.

6.5.1.4. Минимален праг за участие

(336) В решението за откриване на процедурата Комисията поиска разяснения относно това дали минималният праг от 2 MW (описан в съображения 30 и 31) може да представлява пречка пред навлизането на нови оператори на капацитет за оптимизация на потреблението на пазара на капацитет. По-специално, макар операторите на капацитет за оптимизация на потреблението да могат да обединят няколко инсталации, за да достигнат минималния праг от 2 MW, те са длъжни да платят тръжна гаранция за целия капацитет от 2 MW, дори и ако само част от него не е доказан капацитет за оптимизация на потреблението.

(337) Що се отнася до равнището на самия праг, Комисията е на мнение, че 2 MW е било ниско през 2014 г. в сравнение с праговете за участие, прилагани по други мерки, управлявани от Националната мрежа, както и прилаганите в други европейски държави (вж. съображение 189 по-горе). Освен това прагът от 100 kW, използван от ПНДМ, се прилага за по-малки регионални обществени поръчки и следователно не е съпоставим (вж. съображение 143). Също така, както е обяснено в съображение 68 от настоящото решение, Обединеното кралство е изпитало по-нисък праг на участие за втория преходен търг. Били са допуснати само осем ИПК с капацитет под 2 MW, които са доставили по-малко от 3 % от общия капацитет, осигурен на този търг. Освен това, ако е имало по-голямо търсене на малки ИПК, които да участват на търговете, търговете е следвало да покажат групиране на ИПК на равнище от 2 MW, но това не е било така (вж. съображение 189). И двата елемента показват липса на силно желание от страна на по-малките ИПК да участват на пазара на капацитет).

(338) Що се отнася до изискването за тръжна гаранция, Комисията е съгласна, че такова изискване е полезно, за да се гарантира действителна доставка и да се възпрат спекулативните намерения, както беше посочено от някои заинтересовани страни (вж. съображение 144) и от Обединеното кралство (вж. съображения 40 и 42).

(339) Комисията оцени дали равнището на тръжната гаранция може да се разглежда като пречка пред навлизането на нови оператори на капацитет за оптимизация на потреблението на пазара на капацитет. Първо, в съображение 271 Комисията стигна до заключението, че липсата на обвързани със срок споразумения за доставка на капацитет сама по себе си не представлява дискриминация срещу капацитета за оптимизация на потреблението. Второ, както беше обяснено от някои заинтересовани страни (вж. съображение 145) и от Обединеното кралство (вж. съображение 190), новите оператори на капацитет за оптимизация на потреблението се ползват от редица предимства на пазара на капацитет в сравнение с другите технологии. По-специално Комисията отбелязва, както е описано в съображение 42, че правителството на Обединеното кралство е увеличило предварителната тръжна гаранция за новоизградени производствени мощности на 10 000 GBP/MW след проведени консултации през март 2016 г. В същото време предварителната тръжна гаранция за недоказан капацитет за оптимизация на потреблението е останала 5 000 GBP/MW, което в относително изражение е намалило тежестта за тях. Освен това, след 2015 г. доставчиците на капацитет за оптимизация на потреблението трябва да предоставят гаранция само веднъж за недоказана ИПК за оптимизация на потреблението и следователно могат да преминат предварителен подбор за множество последователни търгове, като предоставят само една тръжна гаранция. Също така при оценката на това дали една характеристика, т.е. изискването за тръжна гаранция, е дискриминационна спрямо операторите на капацитет за оптимизация на потреблението, трябва да се вземат предвид и други характеристики на пазара на капацитет. Сред случаите, посочени от заинтересованите страни и обобщени в съображение 145, таксите за прекратяване се посочват като пример за случай, при който изискванията са по-ниски за операторите на капацитет за оптимизация на потреблението (до 10 k GBP/MW), отколкото за други видове капацитет (до 35k GBP/MW). И накрая, както е обяснено от Обединеното кралство (вж. съображение 192), промяната в правилото за преразпределение на компоненти (вж. съображение 180), въведена през юни 2019 г., значително е ограничила експозицията на недоказаните оператори на капацитет за оптимизация на потреблението на пълния размер на тръжната гаранция (дори и ако повечето от техните компоненти са доказани).

(340) Поради това Комисията стига до заключението, че минималният праг за участие от 2 MW, включително свързаното с него изискване за тръжна гаранция, до момента на практика не е представлявал пречка пред навлизането на нови оператори на капацитет за оптимизация на потреблението на пазара на капацитет. Както е обяснено от Обединеното кралство (вж. съображение 193), пазарната действителност се развива и в бъдеще може да има някои оператори на капацитет за оптимизация на потреблението с капацитет под 2 MW, които биха предпочели да участват на търговете на пазара на капацитет, без да се обединяват. Ето защо Комисията приветства ангажимента на Обединеното кралство, описан в съображение 193, да намали минималния праг за участие на пазара на капацитет, както е описано в съображения 30 и 31, до 1 MW за всички търгове, за които предварителният подбор започва от януари 2020 г., както и ангажиментът на Обединеното кралство да преразгледа този праг преди октомври 2021 г., за да проучи потенциала за допълнително намаляване, както е описано в съображение 193.

6.5.1.5. Отвореност на мярката за възобновяеми източници на енергия и нови технологии

(341) Възобновяеми източници на енергия могат да допринесат за решаване на проблема с адекватността на производството на електроенергия. Ето защо Комисията отхвърля изразената от една заинтересована страна идея, че тези технологии не следва да бъдат допускани на пазара на капацитет (вж. съображение 147). Както беше обяснено в точка 2.3, коефициентите за намаление се използват, за да се направи корекция за риска, че целият или част от капацитета няма да бъде на разположение за реакция при ситуация на натоварване на електроенергийната система. Методиката, използвана за определяне на коефициентите за намаляване на капацитета, приложими за вятърната и слънчевата енергия, е одобрена от Комисията от технически експерти (КТЕ) ([67]) и води до получаване на коефициенти, съизмерими с използваните на други пазари на капацитет в ЕС ([68]). Ето защо, за разлика от някои заинтересовани страни (вж. съображение 146), Комисията счита, че коефициентите за намаляване на капацитета са подходящи.

(342) Въпреки че Комисията не е разгледала изрично този въпрос в решението за откриване на процедурата, някои заинтересовани страни твърдяха, че изключването на несубсидираните технологии от участие на пазара на капацитет не е съвместимо с НПОСЕ. Както е посочено в съображение 146, една от заинтересованите страни обясни, че на нейния несубсидиран вятърен парк не е било позволено да участва на търга Т-4 през 2017 г., докато за отменения търг Т-4 през 2018 г. не е имало предварителен подбор (за годината на доставка 2022/2023 г.).

(343) Комисията е на мнение, че описаните в съображения 32 и 33 правила са подходящи, за да се избегне натрупването на държавна помощ. Те обаче не следва да водят до изключване на доставчиците на капацитет, които не получават такава помощ. Комисията взема под внимание аргументите на Обединеното кралство, посочени в съображение 195, и признава, че Обединеното кралство е предприело бързи действия. Комисията приветства влизането в сила през юни 2019 г. на новите правила за пазара на капацитет, позволяващи участието на технологиите за вятърна и слънчева енергия на пазара на капацитет, описани в съображение 196. Тези правила ще се прилагат от търговете Т-1, Т-3 и Т-4, които са планирани за януари 2020 г. Следователно те ще позволят на оператора на вятърния парк, посочен в съображение 291, да участва в предстоящия търг Т-3 (година на доставка 2022/2023). Същевременно Комисията отбелязва, че е имало само един случай, при който доставчик на капацитет не е могъл да участва в никой от търговете, а именно един вятърен парк в търга Т-4 през 2017 г., което е имало незначителен цялостен ефект върху пазара на капацитет.

(344) Капиталовите разходи за определени технологии намаляха драстично през последните години, така че те може да не се нуждаят повече от подкрепа по мерките, описани в съображение 32. Следователно, за да се избегне за в бъдеще изключването на доставчици на капацитет, които не получават такава помощ, както в ситуацията от съображение 342, Комисията приветства поетия от Обединеното кралство ангажимент, описан в съображение 197, да разработи всички необходими правила (например, но без да се ограничава до, коефициенти за намаляване на капацитета), за да се гарантира ефективното участие на нови видове капацитет, които могат ефективно да допринесат за решаване на проблема с адекватността на производството на електроенергия, веднага щом този капацитет има потенциала да допринесе за решаване на проблема с адекватността на производството на електроенергия.

6.5.1.6. Заключение

(345) Ето защо Комисията стига до заключението, че съгласно точка 232, буква а) от НПОСЕ пазарът на капацитет позволява участието на производители на електроенергия, които използват различни технологии, както и на оператори, които предлагат мерки с еквивалентни технически характеристики.

6.5.2. *Участие на оператори от други държави членки*

(346) Параграф 232, буква б) от НПОСЕ има за цел да позволи на операторите от други държави членки да участват в дадена мярка. В решението за откриване на процедурата Комисията поиска разяснения дали в бъдеще трансграничното участие на пазара на капацитет на Великобритания ще остане ограничено до операторите на междусистемни връзки.

(347) В решението за откриване на процедурата Комисията обясни, че Обединеното кралство е представило доказателства през 2014 г., че на този етап не е било възможно да се включи чуждестранен капацитет на пазара на капацитет, без да се включат допълнителни трансгранични договорености. Комисията признава сложността на задачата да се позволи ефективното трансгранично участие на пазара на капацитет по това време. Вместо това Обединеното кралство е позволило на междусистемния капацитет да участва пряко на пазара на капацитет от втория търг през 2015 г. Комисията обаче изрази съмнения дали в бъдеще трансграничното участие на пазара на капацитет следва да продължи да бъде ограничено до операторите на междусистемни връзки.

([67]) https://www.emrdeliverybody.com/Prequalification/EMR%20DB%20Consultation%20response%20-%20De-rating%20Factor%20Methodology%20for%20Renewables%20Participation%20in%20the%20CM.pdf

([68]) Коефициентите за намаляване на капацитета, използвани в предварителния подбор за предстоящите търгове Т-4, Т-3 и Т-1 (вж. съображение 18, буква г)), са следните: за наземни вятърни инсталации — между 7,42 % и 8,98 %; за офшорни вятърни инсталации — между 10,55 % и 14,45 %; за соларни фотоволтаични системи — между 2,34 % и 3,22 %. Тези коефициенти за намаляване на капацитета са сравними с използваните в Ирландия (например за търга за капацитет Т-1 през 2019/2020 г., вж. http://sem-o.com/documents/general-publications/Initial-Auction-Information-Pack_IAIP1920T1.pdf) и в Италия (вж. решение C(2018) 617 окончателен).

(348) Съгласно член 26 от Регламент (ЕС) 2019/943, който ще се прилага от 1 януари 2020 г., механизмите за капацитет трябва да бъдат отворени за пряко трансгранично участие на доставчици на капацитет, намиращи се в друга държава членка. В този контекст Комисията приветства ангажимента на Обединеното кралство, описан в съображение 200:

а) да се стреми да осъществи прякото участие на чуждестранни мощности в търговете, за които предварителният подбор започва от януари 2020 г., при условие че бъдат сключени споразумения за сътрудничество с операторите на преносни системи в държавите, съседни на тези, в които се намират участващите мощности; и

б) във всички случаи, да прилага пряко участие на чуждестранни мощности за всички търгове, за които предварителният подбор започва след методиките, общите правила и условия, посочени в член 26, точка 11 от Регламент (ЕС) 2019/943, са одобрени от Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER) и са публикувани на нейния уебсайт в съответствие с член 27 от горепосочения регламент, и са станали приложими.

(349) В параграф 232, буква б) от НПОСЕ се пояснява, че участието на оператори от други държави членки следва да бъде разрешено, когато това участие е физически възможно, т.е. когато капацитетът може физически да бъде доставен до държавите членки, прилагащи мярката. Следователно съвместимостта на пазара на капацитет все още е гарантирана, ако прякото участие на чуждестранен капацитет не е възможно за конкретен търг, тъй като според последната оценка разполагаемият междусистемен капацитет вече е бил договорен изцяло в предишните търгове на пазара на капацитет за съответната година на доставка.

(350) Що се отнася до мненията на някои заинтересовани страни относно системата за определяне на такси въз основа на горна и долна граница, приложима за междусистемните връзки (вж. съображение 149), Комисията счита, че тази ситуация е различна от ситуациите, описани в съображения 32—33 по отношение на натрупването на помощ. Както беше обяснено от Обединеното кралство (вж. съображение 201), всички приходи от пазара на капацитет се разглеждат преди да се оценят приходите на операторите на междусистемни връзки с оглед на режима на максимални и минимални прагове. Един оператор на междусистемни връзки би получил минимално плащане само ако общите приходи (включително приходите от пазара на капацитет) са под долната граница, докато ако общите приходи са над горната граница, тогава операторът на междусистемни връзки ще плати на потребителя. Следователно режимът на горна и долна граница се различава от мярка за подпомагане, която би предполагала натрупване на помощ. Ето защо Комисията не счита, че операторите на междусистемни връзки е следвало да бъдат изключени от участие на пазара на капацитет въз основа на това.

(351) Що се отнася до мнението на заинтересованата страна относно изключването на операторите на междусистемни връзки от търга Т-1, проведен в началото на 2018 г. за годината на доставка 2018/2019 г. (вж. съображение 150), Комисията взема под внимание аргументите, представени от Обединеното кралство в съображение 202. По-специално, както е обяснено в съображения 143 и 144 от решението за откриване на процедурата, Комисията признава, че Обединеното кралство е завишило оценката си за приноса на операторите на междусистемни връзки по време на ситуации на натоварване съобразно препоръката на Комисията от технически експерти (КТЕ) и съображение 124 на решението от 2014 г. Нетният принос се е увеличил от 0 GW на 2,1 GW за годината на доставка 2018/2019 г. (вж. съображение 36). Впоследствие Обединеното кралство е коригирало надолу количеството капацитет, което трябва да бъде подсигурено на този търг Т-1. Даването на възможност на операторите на междусистемни връзки да участват в този търг Т-1 обаче би изисквало да се увеличи предложения на търга капацитет за разлика от пазарните очаквания, основани на условията на търга Т-4 през 2014 г.

(352) Що се отнася до коефициентите за намаляване на капацитета, прилагани спрямо операторите на междусистемни връзки, Комисията счита, че методиката, основана на отделни оператори на междусистемни връзки, не е дискриминационна. Както е обяснено от Обединеното кралство в съображение 202, този конкретен подход към операторите на междусистемни връзки е обоснован, тъй като се взема предвид значителното многообразие от междусистемни връзки и свързани пазари. Това многообразие изисква от НМ да използва моделиран набор от коефициенти за намаляване на капацитета за всяка свързана държава (като се използва стохастична общоевропейска методика за моделиране). Освен това Комисията от технически експерти (КТЕ) проверява самостоятелно дали коефициентите за намаляване на капацитета са подходящи.

(353) Що се отнася до мнението на заинтересованата страна относно изключването на междусистемните връзки от договори за капацитет със срок над една година (вж. съображение 150), Комисията е съгласна с Обединеното кралство, че възлагането на договори с по-дълъг срок на операторите на междусистемни връзки би било несъвместимо с позицията на Обединеното кралство, че моделът на междусистемните връзки е краткосрочно решение (вж. съображение 202) до въвеждането на пряко чуждестранно участие. Доколкото междусистемният капацитет получава договори на търга, този капацитет не би бил на разположение за внос от доставчици на капацитет, намиращи се в съседни държави. Поради това прякото участие на чуждестранни мощности не би било възможно.

(354) Комисията също така стига и до заключението, че предоставянето на операторите на междусистемни връзки договори за капацитет със срокове над една година би било в противоречие с параграф 232, буква б) от НПОСЕ, и по-специално бележка под линия 97 от НПОСЕ, съгласно която схемите следва да бъдат коригирани, в случай че бъдат приети общи договорености за улесняване на трансграничното участие в такива схеми.

(355) Комисията стига до заключението, че пазарът на капацитет позволява участие на оператори от други държави членки и следователно е в съответствие с насоките в параграф 232, буква б) от НПОСЕ.

6.5.3. *Участие на достатъчен брой оператори, за да се установи конкурентна цена за капацитета*

(356) Параграф 232, буква в) има за цел да позволи на достатъчен брой производствени мощности да участват, за да се установи конкурентна цена на капацитета. Както е показано в таблица 7, цената на капацитета не е била прекалено висока и дори е намаляла от 19,40 GBP/kW в търга Т-4 през 2014 г. на 8,40 GBP/kW в търга Т-4 през 2017 г. Освен това цената на капацитета в търговете Т-1 също е намаляла значително, от 6,00 GBP/kW през 2017 г. на 0,77 GBP/kW в условния търг, проведен през юни 2019 г.

(357) Комисията не е получила мнения от заинтересовани страни, които да сочат обратното. Поради това Комисията стига до заключението, че броят на участниците на пазара на капацитет е достатъчно голям, за да се установи конкурентна цена за капацитета в съответствие с параграф 232, буква в) от НПОСЕ.

6.5.4. *Избягване на отрицателно въздействие върху вътрешния пазар, произтичащо от регулаторни мерки*

(358) Както е описано в съображения 110—118 от настоящото решение (вж. също съображения 102—110 от решението за откриване на процедурата), Обединеното кралство е осъществило редица реформи с цел подобряване на функционирането на пазарите на електроенергия.

(359) В съответствие с точка 232, буква г) от НПОСЕ, Комисията не е получила мнения от заинтересовани страни, в които да се посочва обратното, и въз основа на изложените по-горе аргументи тя стига до заключението, че пазарът на капацитет на Великобритания избягва отрицателното въздействие върху вътрешния пазар.

6.5.5. *Въздействие върху стимулите за инвестиране в капацитет за междусистемни връзки и в свързване на пазарите*

(360) Операторите на междусистемни връзки могат да участват в търговете на пазара на капацитет от втория търг през 2015 г., както е обяснено в съображение 34. Следователно пазарът на капацитет е допринесъл за финансирането на междусистемните връзки. По-специално, както е показано в таблица 2 по-горе, 3 ЕПК за новоизградени междусистемни връзки бяха сред спечелилите на търга Т-4 през 2017 г.

(361) Най-общо казано, както е описано в съображение 116 от настоящото решение, равнището на междусистемна свързаност на Обединеното кралство се е увеличило от 4 % през 2014 г. на 6 % от общия инсталиран капацитет през 2019 г., особено след като Междусистемната връзка NEMO с Белгия започна да функционира на 31 януари 2019 г. Предвижда се капацитетът за междусистемни връзки да нарасне на 9 % преди 2021 г. ([69]) Освен това мерките, описани в точка 2.8.4, помагат за по-ефективното свързване на пазарите.

(362) Комисията не е получила мнения от заинтересовани страни, които да сочат обратното. В съответствие с параграф 233, букви а) и б) от НПОСЕ Комисията стига до заключението, че пазарът на капацитет не намалява стимулите за инвестиране в капацитет за междусистемни връзки или в свързване на пазарите.

6.5.6. *Въздействие върху инвестиционните решения, взети преди приемането на мярката*

(363) В решението за откриване на процедурата Комисията посочи, че съгласно представения от Обединеното кралство модел въвеждането на пазара на капацитет с течение на времето ще покаже тенденция към намаляване на цените на електроенергията на енергийния пазар. Фактът, че съществуващите производители на електроенергия, които са взели инвестиционните решения въз основа на прогнозните цени на едро на енергията, имат достъп до пазара на капацитет и могат да реализират допълнителни приходи от пазара, означава, че техните инвестиционни решения не са подкопани като цяло. Освен това инсталациите, чието строителство е започнало между май 2012 г. и първия търг през 2014 г., са били считани за нови инсталации, за да се признае тяхната капиталова инвестиция и тяхното очакване за въвеждането на пазара на капацитет.

(364) Както при всяка промяна в структурата на пазара, може да се очаква, че някои от съществуващите инсталации могат да бъдат засегнати в по-голяма степен от други. По-специално може да се очаква, че инсталациите, които са били изградени относително скоро, но преди май 2012 г., и следователно не могат да се квалифицират като „нови“ в рамките на пазара на капацитет, ще бъдат засегнати в по-голяма степен от въвеждането на мярката. Въпреки това потенциалните отрицателни въздействия следва да бъдат ограничени от факта, че всяка инсталация може да има достъп до пазара на капацитет, и следва да се компенсират от значителните ползи, които мярката следва да донесе за електроенергийната система, също така и с оглед на ясния ценови сигнал, който пазарът на капацитет следва да даде по отношение на капацитета. Такъв ценови сигнал не би съществувал без мярката и би трябвало да се измерва косвено чрез цената на електроенергията.

([69]) Тези данни предполагат, че мощностите за производство на електроенергия в Обединеното кралство ще останат постоянно на стойност 81,3 GW.

(365) Комисията не е получила мнения от заинтересовани страни, които да сочат обратното. Ето защо Комисията стига до заключението, че пазарът на капацитет не вреди на инвестиционните решения, взети преди приемането на мярката, в съответствие с параграф 233, буква в) от НПОСЕ.

6.5.7. *Въздействие върху господстващото положение на пазара*

(366) В параграф 232, буква г) от НПОСЕ се разглежда необходимостта да се избегнат отрицателните ефекти върху вътрешния пазар. В решението за откриване на процедурата Комисията отбеляза, че по-дългите договори за капацитет за нови инвестиции са позволявали на новите участници да осигурят необходимото финансиране. Тази характеристика също така би помогнала за преодоляване на риска от господстващо положение на пазара чрез полесно навлизане на пазара. Комисията също така отбеляза, че характеристиката за ефективно определяне на цените при модела с намаляваща цена и дискриминационно ценообразуване намалява риска от упражняване на пазарна мощ в търга.

(367) Комисията не е получила мнения от заинтересовани страни, които да сочат обратното. Ето защо, в съответствие с параграф 232, буква г) от НПОСЕ, Комисията стига до заключението, че пазарът на капацитет не укрепва господстващото положение на пазара.

6.5.8. *Отдаване на предпочитание на технологии с ниски нива на въглеродни емисии в случай на равностойни технически и икономически параметри.*

(368) В решението за откриване Комисията изложи списък от причини, поради които счита, че пазарът на капацитет дава предимство на производителите с ниски нива на въглеродни емисии в случай на равностойни технически и икономически параметри, в съответствие с параграф 233, буква д) от НПОСЕ:

а) Мярката е достъпна за производители с ниски нива на въглеродни емисии. Въпреки това, за да се предотврати натрупването на помощи и произтичащото от това свръхкомпенсиране, производителите на електроенергия не трябва да получават помощ по други мерки за подпомагане, както е описано в съображения 32 и 33.

б) Конкурентната тръжна процедура на механизма оставя участниците изложени на цените на въглеродните емисии, когато продават своята електроенергия на пазара. При равностойни технически характеристики по-високите разходи за въглеродни емисии ще намалят очакваните приходи на енергийния пазар и ще увеличат цената на капацитета, която участниците с високи въглеродни емисии ще поискат на търга (вж. съображение 67 по-горе), като се намали вероятността те да спечелят търга ([70]).

в) Както е посочено в решението от 2014 г. (съображение 153) и в решението за откриване на процедурата (съображение 195), Комисията счита, че разходите за въглеродни емисии, свързани със Схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ на ЕС), представляват общи икономически параметри за целите на параграф 233, буква д) от НПОСЕ и следователно не са достатъчни, за да се докаже, че с дадена мярка се отдава специално предпочитание на производителите с ниски нива на въглеродни емисии. Комисията все пак отбелязва, че Обединеното кралство е въвело минимална цена на въглеродните емисии (CPF) през 2013 г., определена на 18 GBP/tCO2 за 2018/2019 г. и 2019/2020 г. Това е довело до по-висока цена на въглеродните емисии за производителите на електроенергия, отколкото само в рамките на СТЕ на ЕС. Ето защо според Комисията взаимодействието между минималната цена на въглеродните емисии и описания по-горе тръжен механизъм има ефект, подобен на вторични критерии за подбор (например тръжна процедура, при която се използват критерии, различни от цената), които биха дали предимство на производителите на електроенергия с ниски нива на въглеродни емисии в случай на равностойни технически и икономически параметри.

(369) Както е посочено в съображение 160, някои заинтересовани страни настояха, че е необходимо пазарът на капацитет да бъде променен, за да се даде предимство на технологиите с ниски нива на въглеродни емисии като цяло. Освен това в доклада, посочен в съображение 21, Комисията по наука и технологии към Камарата на общините предложи пазарът на капацитет да подкрепя технологиите с ниски нива на въглеродни емисии, доколкото е възможно, и да включва минимален дял от финансирането на пазара на капацитет, който да се предоставя на технологиите с ниски нива на въглеродни емисии. Комисията счита, че предложените промени на пазара на капацитет на Великобритания не са необходими за постигане на съответствие с НПОСЕ, тъй като в параграф 233, буква д) от НПОСЕ се изисква пазарът на капацитет да дава предимство на мощностите с ниски нива на въглеродни емисии само в случай на равностойни технически и икономически параметри.

(370) Що се отнася до мненията на заинтересованите страни за това, че пазарът на капацитет следва да спазва нормите за допустими емисии на CO_2 наложени с Регламент (ЕС) 2019/943 (вж. съображение 161), Комисията отбелязва, че:

а) що се отнася до новия капацитет, на 18 юли 2019 г. влезе в сила изменение на Правилата за пазара на капацитет, за да се въведат тези норми за допустими емисии на въглероден диоксид за новоизградени мощности, които искат да бъдат включени в предварителния подбор към търговете за капацитет, които ще бъдат проведени в началото на 2020 г. (включително всички нови единици, влизащи като недоказан капацитет за оптимизация на потреблението), както е обяснено в съображение 217.

([70]) Като алтернатива Обединеното кралство твърди, че ако два проекта, различаващи се по своята въглеродна интензивност, представят еднакви оферти, това би могло да се обясни само с различни технически и други икономически характеристики.

б) по отношение на съществуващия капацитет Обединеното кралство се ангажира да спазва съответните разпоредби на Регламент (ЕС) 2019/943. И по-специално то ще приеме до края на 2020 г. регулаторни промени, за да гарантира, че най-късно от 1 юли 2025 г. производствени мощности, които са започнали търговско производството на електроенергия преди 4 юли 2019 г. и които отделят повече от 550 g CO_2 от изкопаеми горива за kWh електроенергия и повече от 350 kg CO_2 от изкопаеми горива средно на година за инсталирана kWe, не получават плащания или задължения за бъдещи плащания на пазара на капацитет (вж. съображение 218).

(371) Въз основа на тези съображения Комисията стига до заключението, че пазарът на капацитет дава предимство на технологиите с ниски нива на въглеродни емисии в случай на равностойни технически и икономически параметри, в съответствие с параграф 233, буква д) от НПОСЕ.

6.5.9. *Заключения относно избягването на неоправдани отрицателни ефекти върху конкуренцията и търговията*

(372) Ето защо Комисията стига до заключението, че пазарът на капацитет е в съответствие с насоките, посочени в точка 3.9.6 от НПОСЕ.

6.6. **Спазване на членове 30 и 110 от Договора.**

(373) В решението за откриване Комисията стигна до предварителното заключение, че механизмът за финансиране на мярката не въвежда ограничения, които да нарушават член 30 или член 110 от ДФЕС.

(374) Както е обяснено в съображение 88 по-горе, плащанията се финансират от такса, наложена на доставчиците на електроенергия („задължението на доставчика“). Доставчикът на услуги по сетълмент изчислява и събира плащанията по задължението на доставчика на електроенергия. Обединеното кралство обяснява, че задължението на доставчика се налага на всички лицензирани доставчици на електроенергия по отношение на техния пазарен дял според продадените количества електроенергия. Комисията счита обаче, че таксата е много подобна на данък върху консумираната електроенергия.

(375) По отношение на членове 30 и 110 от Договора установена съдебна практика е на сегашния си етап на развитие правото на Съюза да не ограничава свободата на държавите членки да установят данъчна система, която прави разграничение между определени продукти, дори и продукти, които са сходни по смисъла на член 110, параграф 1 от Договора, въз основа на обективни критерии, като например естеството на използваните суровини или използваните производствени процеси. Това разграничение е съвместимо с правото на Съюза обаче само ако преследва цели, които също съответстват на изискванията на правото на Съюза, и ако условията за прилагането му изключват всяка форма на дискриминация, била тя пряка или косвена, спрямо вноса от други държави членки или на закрила в полза на конкурентно местно производство ([71]).

(376) Комисията не е получила мнения от заинтересовани страни или от Обединеното кралство, в които да се посочва обратното, и тя поддържа предварителното си заключение.

(377) Дискриминационното третиране на вноса от други държави членки предполага различно третиране на подобни ситуации. Ето защо Комисията оцени дали вносът е в положение, подобно на националното производство. Както е обяснено в съображение 34, операторите на междусистемни връзки отговарят на условията за допустимост за участие на пазара на капацитет от втория търг през 2015 г., като ЕПК, при равни условия с операторите на капацитет от Великобритания. Освен това в бъдеще, както е описано в съображение 200, Обединеното кралство ще позволи прякото участие на чуждестранни мощности на пазара на капацитет.

(378) Поради това Комисията стига до предварителното заключение, че с механизма за финансиране на мярката не се въвеждат ограничения, които да нарушават член 30 или член 110 от ДФЕС.

6.7. **Прозрачност**

(379) Както е обяснено в съображение 221, Обединеното кралство е поело ангажимент да прилага условията за прозрачност, посочени в точка 3.2.7 от НПОСЕ, доколкото са приложими за помощта, предоставяна в рамките на пазара на капацитет. Следователно тази насока е изпълнена.

6.8. **Приложимост на оценката на съвместимостта**

(380) На 15 ноември 2018 г. Общият съд на Европейския съюз (ОС) в решението си по дело T-793/14 – *Tempus/Комисията*, отмени решението на Комисията от 23 юли 2014 г. На 25 януари 2019 г. Комисията обжалва решението на Общия съд (дело C-57/19). Тъй като жалбата нямаше суспензивно действие, за да се съобрази с решението на Общия съд, Комисията реши да преразгледа пазара на капацитет на Великобритания и на 21 февруари 2019 г. тя откри официална процедура по разследване съгласно член 108, параграф 2 от ДФЕС.

([71]) Решение от 2 април 1998 г., *Outokumpu*, C-213/96, Recueil, стр. I-1777, точка 30.

(381) За целите на правната сигурност е необходимо да се определи статутът на настоящото решение, ако Съдът на Европейския съюз реши да отмени решението на Общия съд по дело T-793/14, в който случай решението от 23 юли 2014 г. ще бъде валидно от датата на приемането му. В този случай оценката на съвместимостта, извършена в настоящото решение по отношение на въведените мерки до датата на приемане на настоящото решение, би била лишена от смисъл и правни последици. Що се отнася до промените в пазара на капацитет в сравнение с механизма, одобрен с решение на Комисията от 23 юли 2014 г., Комисията счита, че тези промени, описани в съображения 182, 187, 194, 197, 200 и 218, биха представлявали промени в пазара на капацитет съгласно член 4, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията ([72]), които Комисията обяви за съвместими с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3 от Договора въз основа на оценката, изготвена в настоящото решение.

7. **ЗАКЛЮЧЕНИЕ**

(382) Комисията счита, че от датата на привеждане в действие на мярката до неговото спиране на 15 ноември 2018 г., вследствие на решението на Общия съд ([73]), Обединеното кралство неправомерно е прилагало пазара на капацитет в нарушение на член 108, параграф 3 от Договора, както е обяснено в съображение 235. Комисията обаче счита, че мярката е съвместима с вътрешния пазар въз основа на член 107, параграф 3, буква в) от Договора, по-специално въз основа на насоките в точка 3.9 от НПОСЕ, за максимален период от 10 години от датата, на която мярката е приведена в действие за първи път през 2014 г. (считано от 16 декември 2014 г., т.е. когато е проведен първият търг на пазара на капацитет) ([74]),

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Схемата за помощ под формата на пазара на капацитет, приведена в действие от Обединеното кралство съгласно Закона за енергетиката от 2013 г. („схемата за помощ“), е съвместима с вътрешния пазар въз основа на член 107, параграф 3, буква в) от Договора. Комисията разрешава схемата за помощ за максимален период от 10 години, считано от 16 декември 2014 г.

Член 2

В случай че Съдът на Европейския съюз отмени решението на Общия съд по дело T-793/14 и реши да потвърди Решение C(2014) 5083, член 1 се заменя със следното:

„*Член 1*

Предложените изменения на схемата за помощ, обявена за съвместима с Решение C(2014) 5083, за които Комисията е уведомена на 12 септември 2019 г. и които са описани в приложението към настоящото решение, са съвместими с вътрешния пазар въз основа на член 107, параграф 3, буква в) от Договора, считано от датата на уведомяване за настоящото решение до 15 декември 2024 г.“

Член 3

Адресат на настоящото решение е Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия.

Съставено в Брюксел на 24 октомври 2019 година.

За Комисията
Margrethe VESTAGER
Член на Комисията

([72]) Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията от 21 април 2004 г. за прилагането на Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 140 30.4.2004 г., стр. 1).

([73]) Вж. съображение 17.

([74]) Вж. член 21, точка 8 от Регламент (ЕС) 2019/943 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно вътрешния пазар на електроенергия (ОВ L 158, 14.6.2019 г., стр. 54).

ПРИЛОЖЕНИЕ

ПРОМЕНИ В ПАЗАРА НА КАПАЦИТЕТ

1) Първо, Обединеното кралство се ангажира:

   а) да намали минималния праг за участие на пазара на капацитет, описан в съображения 30 и 31 от настоящото решение, на 1 MW за всички търгове, за които предварителният подбор започва от януари 2020 г.; и

   б) да преразгледа този праг преди октомври 2021 г., за да се проучи потенциалът за допълнително намаляване.

2) Второ, Обединеното кралство се ангажира:

   а) да положи усилия да осъществи прякото участие на чуждестранен капацитет в търговете, за които предварителният подбор започва от януари 2020 г., при условие че бъдат сключени споразумения за сътрудничество с операторите на преносни системи в съседните държави, в които се намира участващият капацитет; и във всички случаи:

   б) да прилага пряко участие на чуждестранен капацитет за всички търгове, за които предварителният подбор започва, след като методиките, общите правила и условията, посочени в член 26, точка 11 от Регламент (ЕС) 2019/943, са одобрени от Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER), са публикувани на нейния уебсайт в съответствие с член 27 от горепосочения регламент и са станали приложими.

3) Трето, Обединеното кралство се ангажира да разработи всички необходими правила (например, но без да се ограничава до, коефициенти за намаляване на капацитета), за да се гарантира ефективното участие на новите видове капацитет, които могат ефективно да допринесат за решаване на проблема с адекватността на производството на електроенергия, веднага щом този капацитет има потенциала да допринесе за решаване на проблема с адекватността на производството на електроенергия.

4) Четвърто, Обединеното кралство се ангажира:

   а) да позволи на всички видове капацитет (с изключение на междусистемните връзки) да заявят участие в предварителен подбор за подаване на оферти за наличните договори с различни срокове, ако могат да докажат, че покриват праговете за капиталовите разходи (CAPEX), описани в съображение 75 от настоящото решение; и

   б) да преразглежда тези прагове на капиталовите разходи, за да се гарантира, че остават подходящи.

5) Пето, Обединеното кралство се ангажира:

   а) да продължи да осигурява в търговете за година напред поне 50 % от капацитета, резервиран четири години по-рано като част от процедурата за определяне на параметри за търга за четири години напред за същата година на доставка; и

   б) да продължи да използва методиката за заделяне на капацитет, основана на 95 % доверителен интервал, описана в съображение 62 от настоящото решение, за определяне на минималния капацитет, който ще бъде заделен за търг за година напред.

6) Шесто, Обединеното кралство се ангажира да спазва разпоредбите на Регламент (ЕС) 2019/943, и по-специално да приеме до края на 2020 г. регулаторни промени, за да гарантира, че най-късно от 1 юли 2025 г. производственият капацитет, който е започнал търговско производство на електроенергия преди 4 юли 2019 г. и който отделя над 550 g CO_2 от изкопаеми горива за kWh електроенергия и над 350 kg CO_2 от изкопаеми горива средно на година за инсталирана kWe, не бива ангажиран и не получава нито плащания, нито задължения за бъдещи плащания в рамките на пазара на капацитет.